

VALENTINA BURDA

**COPILUL
SFÂNTULUI
NECTARIE**

Nevăzătorul care vedea sfinți

Este liberă preluarea textului, în format electronic sau în variantă tipărită – cărți, ziare, reviste, doar cu menționarea sursei
Coperta: Maria Degeratu

© Pentru ediția de față, Editura Areopag

Descrierea CIP a Bibliotecii

Naționale a României

BURDA, VALENTINA

**Copilul Sfântului Nectarie :
nevăzătorul care vedea sfinți /**
Valentina Burda ; ed. îngrijită de Danion
Vasile. - București : Areopag, 2025

ISBN 978-606-9678-99-2

I. Vasile, Danion (ed.)

VALENTINA BURDA

**COPILUL
SFÂNTULUI
NECTARIE
Nevăzătorul care
vedea sfinți**

Ediție îngrijită de Danion Vasile

Editura Areopag
București, 2025

Danion Vasile

Un dar minunat

În loc de introducere

Spre sfârșitul cărții *Vedere duhovnicească* (scrisă în anul 1851 de un isihast athonit care din smerenie și-a ascuns numele) putem citi următoarele: „Eu am spus: «Doamne, deoarece din toate acestea am fost încredințat că cele însemnate în această smerită carte sunt de la harul Tău, Te rog, primește să Ți-o închin Ție, ca fiind a Ta, și ce vei dori Tu, aceea să faci cu ea». Mi-a spus atunci Mântuitorul: «Nu te îngriji tu de aceasta, adică acum ascunde-o și, când voi dori Eu, o voi trimite din Muntele acesta». Acestea spunând, Mântuitorul nu S-a mai arătat, făcându-Se nevăzut din viața mea.”¹

Acele cuvinte ale Mântuitorului s-au împlinit după mult timp. După ce vreme de o sută de ani acel manuscris a stat în biblioteca Mănăstirii Xenofont, a văzut lumina tiparului mai apoi - și învățăturile din el s-au răspândit în diferite părți ale lumii.

¹ Din volumul *Vedere duhovnicească* (autor „Isihast anonim”), Editura Bizantină, București, 1999, p. 262.

Cartea de față a apărut cu zece ani în urmă într-un tiraj de aproximativ o sută de exemplare, care au fost împărțite gratuit. În această perioadă s-ar putea spune că a stat aproape ca lumina pusă sub obroc, (cum a stat și lucrarea isihastului aghiorit). Dar Dumnezeu o scoate acum la lumină, spre folosul cititorilor.

Cu zece zile în urmă o maică m-a pus în legătură cu autoarea acestei cărți, Valentina Burda, iar aceasta mi-a trimis manuscrisul electronic. Mărturisesc că, deși am tipărit multe cărți în cei peste 25 de ani de când mă ocup de editarea cărților religioase, puține scrieri m-au impresionat mai tare decât aceasta. Nădăjduiesc că veți înțelege și voi de ce...

În lumea ortodoxă este cunoscut Sfântul David din Evvia, cel căruia i se spunea „copilul Înaintemergătorului”. Și aceasta pentru că, pe când avea trei ani, „într-o zi de marți, dimineața, Sfântul Ioan Botezătorul i s-a arătat în somn și l-a întrebat: «Vrei să vii în casa mea?» «Unde este casa ta? Eu știu că stai în biserică, în icoana ta», a spus micul David. «Am și casă. Urmează-mă și vei vedea», i-a cerut Sfântul Ioan. Apoi l-a luat de mână și l-a

dus în afara satului, unde era o bisericuță cu hramul său. Când a ajuns în fața icoanei sale, Sfântul Ioan a intrat în chip minunat în icoană, iar apoi i-a spus că tatăl său va veni sâmbătă să îl ia.

Familia micului David, negăsindu-l, s-a îngrijorat. Preoteasa a fost aproape să își piardă mințile. Sâmbăta, părintele a venit cu credincioșii să facă Sfânta Liturghie în biserica Sfântului Înaintemergător, nădăduind că ocrotitorul bisericii îi va ajuta să îl regăsească pe David. Mare a fost bucuria preotului, mare a fost bucuria preotesei și a celorlalți oameni când l-au găsit pe copil stând în biserică, cu fața luminată și ochii strălucitori. După această întâmplare, David și-a sporit evlavia față de Sfântul Ioan. Mergea în biserica lui și stătea ore întregi în fața icoanei sfântului, vorbind cu el.”²

Astfel de mărturii ne impresionează, ne întăresc în credință. Dar nu de puține ori ne mâhnim că ele au avut loc cu multe secole în urmă (Sfântul David din Evvia a trecut la Domnul în secolul al XVI-lea). Și

² Din volumul *Viața, minunile și Acatistul Cuviosului David din Evvia*, Editura Areoag, București, 2024, pp. 7-8 (n. ed.).

ne întrebăm de ce astfel de minuni nu se mai întâmplă și în zilele noastre.

Citind cartea de față veți înțelege că se întâmplă și astăzi... Valentin Burda este „copilul Sfântului Nectarie”, cum inspirat l-a numit părintele ieromonah Ciprian Grădinaru, unul dintre cei mai iubiți duhovnici din Bucureștiul zilelor noastre.

Cartea aceasta ne ajută să înțelegem iubirea lui Dumnezeu pentru noi. E o poveste plină de suferințe, scrisă de o mamă care a trecut, alături de fiul ei bolnav, prin încercări care te uimesc.

De multă vreme pregătesc ecranizarea cărții *Pe mine m-a operat de Sfântul Nectarie*³, în care este descrisă vindecarea minunată a unui alt copil - Ioan Casian Farcaș din Târgu Mureș. Citind cartea *Copilul Sfântului Nectarie*, am rămas cu senzația că și această mărturie merită ecranizată. Pentru că i-ar întări pe mulți în credință.

Dacă s-ar fi tălmăduit, ieri Valentin ar fi împlinit 20 de ani. Dar Hristos l-a chemat de mai mult de zece ani în Împărăția Sa. De unde cred că se roagă și pentru noi...

³ Apărută la Editura Areopag, București (ultima ediție a fost tipărită în anul 2025) (n. ed.).

Valentina Burda

**COPILUL
SFÂNTULUI
NECTARIE**

Nevăzătorul care vedea sfinți

Viața are valoare? Dar iubirea? Dar Dumnezeu? Pentru noi oamenii sau pentru unii dintre noi e importantă poate doar viața, dar când întâlnești totul - și viață, și iubire, și Dumnezeu - înțelegi că acolo este menirea cuiva de a da totul, chiar dacă e doar un copil.

Sunt mama unui copil care s-a născut acum zece ani într-o maternitate din Iași.

Eram singură atunci într-un spital, doar eu, Dumnezeu și sarcina. Urma să am gemeni, doi băieței. Groaza pusese stăpânire pe mine din momentul în care m-au băgat în camera de gardă și auzeam urletele femeilor.

Eram singură și așteptam. Nu știam decât că vreau să se termine odată greutatea imensă pe care o simțeam, având sarcină gemelară. Aveam o burtă imensă.

Mă uitam între contracții la telefon cu disperare. Minutele se scurgeau încet și îmi doream din răspuțeri să sune telefonul, să mă sune tatăl copiilor, să mă încurajeze, să-mi spună orice. Dar telefonul rămânea mut. Acasă mă mai aștepta o fetiță de un an, Iasmina, o brunetă cu ochii negri migdalați. Am lăsat-o cu mama mea, care se uita de atâtea ori întrebător în ochii mei și mă întreba: „Ce ai făcut? Ce vei face cu trei copii și el plecat?”

Mă gândeam îngrozită cum mă voi descurca. De ce nu sună? De ce am greșit să cred în minciunile lui? Dar era prea târziu. mult prea târziu pentru mine și copii. Tatăl lor era în Israel, un arab pe teritoriul israelian. M-a amețit cu vorbe și promisiuni mincinoase și cuvinte frumoase și false. La asta mă gândeam eu în timp ce urlam de durere și mușcam cu dinții bara patului din fier. În momentul acela l-am urât îngrozitor. I-aș fi scos ochii dacă ar fi fost atunci lângă mine.

Durerile, nesiguranța și greul cu fetița crescută mai mult singură, îmi accentuaseră furia din suflet. Dar cred că tot ce este scris de la Dumnezeu să se întâmple trebuie să se întâmple. Am avut dureri îngro-

zitoare de la 12.00 noaptea până la 6.00 dimineața – pe 27 octombrie 2005 –, când a venit pe lume un băiețel blond, cârlionțat, cu ochi albaștri. Avea 2,6 kg și al doilea băiețel de 2,8 kg. I-am pus numele Adel, care în limba arabă înseamnă „puternic”. Blondinului i-am pus numele Abdulah, în limba arabă însemnând „iubit de Dumnezeu”. Un nume predestinat. Am suferit îngrozitor, dar am sperat că tatăl va deschide telefonul și se va bucura că are doi băieți. Mai înainte stabilisem cu el numele lor și atunci așa le-am pus numele. Pe Abdulah l-au pus lângă mine, înfășat în alb. Era numai capul blond frumos și ochisorii impecabili afară. Nu plângea, doar râdea și gângurea; era atât de liniștit și de frumos. Adel țipa de foame și plângea tot timpul. Am sunat non-stop la telefon timp de două săptămâni. La tatăl lor, arab, care locuiește în Israel și nu a răspuns. Mama mea a venit și m-a scos din spital. O mințeam cât puteam că a răspuns, că va veni să recunoască copiii.

Eram speriată. Fetița, Iasmina, mogâldeată, mă aștepta acasă, o cârlionțată superbă cu ochii negri, uitându-se mirată la cele două mogâldețe de pe pat. Eram de-

moralizată, tristă și speriată, foarte speriată: cum voi crește trei copii singură la numai 30 ani. Viața îmi dăduse o lovitură dură. Plăteam scump naivitatea mea. Mama se îmbolnăvisese de ciroză hepatică și o vedeam că suferea îngrozitor fizic, dar mai ales sufletește, când vedea cât de greu îmi era să-i cresc, ea neputând să mă ajute cu nimic, nici fizic, nici financiar. Era foarte slăbită. Nici în brațe nu putea să-i țină.

Odată Abdulah plângea mult. L-am lăsat cu mama un minut. După ce m-am întors, i-am găsit pe amândoi adormiți. Îl pusese pe burta ei și îl liniștise.

Se spune că-i bine să lăsăm trecutul în urmă, să nu ne agățăm de el, dar acele momente mi-au rămas întipărite în minte. Și mai ales momentul când arabul – care era mai în vârstă decât mine cu vreo douăzeci de ani – a venit după o lună de la nașterea lor să le facă certificate, să-i recunoască. Avea o răceală și plictiseală pe chip. Am înțeles că a fost totul o minciună, că am căzut într-o capcană singură. M-a privit cu o privire lungă, lascivă, spunându-mi: „Eu voi fi liber toată viața, tu vei rămâne veșnic în această închisoare, cu casa și copiii. Eu voi fi liber”. A fost un duș

cu apă rece și am înțeles că am greșit să cred în vorbele unui arab care locuia în Israel și care-mi promitea minciuni: că soția i-a murit de cancer, că nu are copii, că o să fiu soția lui.

În primul an, până să fac fetița, mi-a luat mințile cu o vacanță la Brașov și una în Turcia. Am crezut că așa va fi de frumos tot timpul. Cine se gândea că venirea pe lume a trei copii mă va trezi la o realitate crudă, dar adevărată. Eram extrem de obosită cu trei copii singură, trei pampersși schimbați odată, cu trei sticle cu lapte. A fost iadul de greu. Arabul venea o dată pe an, urla când îi vedea, nu mă ajuta cu nimic, doar se odihnea, țipând că vrea liniște, că el a venit în vacanță, nu să audă răgete de copii mici. Răspundea o dată pe lună la telefon, trimitea puțini bani, din care eu trebuia să trag cât puteam pentru trei copii. Nu aveam cu cine vorbi. El își închidea telefonul sau când venea stătea două zile și fugea la aeroport. Minunile creșteau – fetița avea trei ani și gemenii doi ani. Abdulah era un copil jovial, blând, zâmbea tuturor, nu era mofturos și încerca să învețe cât mai multe. La un an jumătate am observat că

avea niște pete cafenii pe piele, care-și schimbau forma.

Era un copil introvertit care gândea mult și vorbea cu cap. De mic i se vedeau calitățile excepționale, dar eu nu le-am băgat în seamă, îl consideram exact ca orice copil. Când am mers la doctor cu el, mi-a spus că acele pete arată că ar avea copilul o boală genetică care se chema neurofibromatoză și care se manifesta prin apariția de tumori pe tot ce ține nervi. Sau e posibil să nu apară nimic. Când am văzut că la doi ani se izbea de pereți, am crezut că-i trebuiau ochelari. Am mers cu el la un oftalmolog care, după control, mi-a spus calm:

– Copilul are tumori pe nervii optici. Vă fac un bilet spre un neurochirurg.

Mă uitam la el șocată că ni se face un bilet la neurochirurgie. Ce înseamnă asta? Ce ne așteaptă iar?

Eram terminată, dar nu aveam voie să cedez, că nu mă aveau decât pe mine. Tatăl, doar în vizită câteva zile. Am strâns copilul la piept. El plângea și se zbătea îngrozitor, nesuportând să te apropii de ochii lui. Am urcat tremurând în lift și susținându-l pe Abdulah, care nu mai vedea bine și îmi puneă numeroase întrebări:

– Mami, unde mergem? Mami, îmi este foame și sunt obosit.

Am ajuns la etajul 3 al spitalului de neurochirurgie din Iași. Am stat puțin la ușa unei domnișoare doctor, pe nume Ramona Filipescu. Ușa s-a deschis și ne-a întâmpinat o doctoriță blondă cu ochii albaștri și zâmbet larg pe față.

– Intrați, vă rog. Ce s-a întâmplat?

Mă uitam uimită la frumusețea și tinerețea ei și mintea mea se chinuia să răspundă la multele întrebări din capul meu. „Oare e pricepută?” „De ce, Doamne, eu?” „Ce o fi cu copilul meu?” „Nu sunt destul de chinuită că-l cresc singură?” Mă amăgeam singură, cum cred că multe mame care intră acolo se amăgesc. Sigur nu-i nimic și voi pleca de aici repede.

– Intrați, vă rog.

Zâmbetul ei mi-a liniștit creierul pe moment, mi l-a golit de întrebări. I-am întins biletul de trimitere și ea a strigat la o asistentă:

– Te rog, un set de analize și un RMN urgent.

Ce-i acela RMN? - întrebam în mintea mea și am plecat spre aparatul minune, care dădea verdictul. I-am explicat cu

blândește băiețelului, care era agățat de mână mea:

– Scumpule, trebuie să facem o poză mică, dar pentru asta trebuie să ne bage o branulă mică în mânăuță.

– Ce-i aceea o branulă?

Și așa am învățat și eu toate odată cu el. Toate procedurile multe, complicate, fâțâiala de pe un pat, un scaun, urletele copiilor, vărsături la alți copii. Greu, dar suportam ca mamă agățându-mă de privirea neajutorată și speriată a lui Abdulah. Ne-am întors la doamna doctor cu rezultatul în mână și verdictul a căzut ca o bombă: tumori pe nervii optici și tumoră malignă pe creier. Am amuțit speriată, uitându-mă plină de speranță la doctoriță. S-a uitat la mine cu un zâmbet trist, spunându-mi:

– Vei avea un copil orb. Trebuie să-i tăiem nervii optici. Plăteam scump.

– Nu se poate, nu vreau să accept acest lucru! Mă voi duce în Israel, să-i salvez vederea!

– Oriunde vei merge, nu ai ce face. Tot la asta vei ajunge.

Am plecat cu trei copii în Israel; după un drum chinuitor de opt ore până la București, viză la ambasadă, pașapoarte. M-am

trezit cu trei copii și un bagaj imens la aeroport. Iasmina avea o rochiță albastră – avea 4 ani, iar băieții 3 ani. La vamă tot îmi controlau bagajele și pașapoartele și biletele. Copiii erau speriați și mici, foarte mici. Mă întreb cine mi-a dat putere ca să ajung într-o țară străină cu trei copii foarte mici după mine. Era disperarea mamei de a-și salva copilul. Eram obosită în aeroport, să mă concentrez, să răspund în engleză celor de la pașapoarte, de la avion: cât voi sta, la cine voi sta, de ce? În sfârșit, în avion. Am plecat. Fetița a făcut treabă mare în pampers, trecuse prin pampers și era varză rochița. Valentin două ore a plâns și s-a zbătut de dureri tot timpul. Adel cerea de mâncare tot timpul. În momentele acelea simțeam că mor și dacă l-aș fi avut în mână pe tatăl copiilor, l-aș fi linșat. Încercările îmi depășiseră puterile când am ajuns epuizată, cu bagajul tras după mine, iar el ne aștepta rânjind la aeroport. S-a uitat în silă la copii. Toți urlau. După o îmbrățișare falsă de mare dor, i-a aruncat într-o mașină. Cât eram de naivă atunci și încă mai speram în marea iubire. Atunci am înțeles de fapt că el voia atenție doar lui să-i dau, ca la început. Să nu mai bag în seamă copiii și problema lui

Abdulah. Ne-a luat cu o mașină cu cineva și ne-a dus într-o casă mare, la o persoană tânără, care mai târziu am aflat că era fata lui. Ea avea cam 30 ani, ca și mine, și doi copii. A avut o grijă impresionantă de copiii mei.

Arabul a plecat de atunci, nespunându-i cine sunt, decât o musafiră din România. M-a lăsat fără niciun ban, fără să știu limba, două săptămâni pe cheltuiala fetei, până când i-am spus fetei în engleză:

– Unde este tatăl tău?

– Ce treabă ai tu cu el?, m-a întrebat fata, curioasă.

– Este tatăl acestor copii.

S-a așezat speriată pe scaun, spunând:

– Este și tatăl meu. Deci sunt frații mei.

– Unde este arabul de două săptămâni? Nu a dat niciun semn, nici telefon, nimic, de două săptămâni.

– Păi, unde să fie? La mama acasă, peste drum.

– Care mamă? Nu a murit de cancer?

– Cum, așa ți-a spus? Nu, ea trăiește bine mersi, a spus fata nervoasă, punând mâna pe telefon și țipând la tatăl ei să ne ia de acolo imediat.

– Cum ai putut face mamei noastre așa ceva?

El avea șase copii, patru fete și doi băieți. A venit, ne-a luat de acolo și ne-a dus la un apartament cu două camere.

– Când mergem cu Abdulah la doctor? Eu pentru asta am venit aici cu băiatul!

– Trebuie să aștepți, că durează o consultație, trebuie programare. A încuiat ușa și a plecat. O săptămână am stat în acea casă. Aveam mâncare în frigider, dar nu puteam ieși de acolo și nici telefon să sun. Abdulah avea dureri mari. Plângea mult. N-am mai suportat și am strigat în engleză la vecini, care au chemat proprietara. Când am văzut că s-a deschis ușa și a intrat o doamnă foarte curioasă, m-a întrebat:

– Cine sunteți?

– Sunt din România și am venit cu copiii aici pentru a opera copilul. Am fost mințită că el nu este însurat, că soția lui a murit de cancer și aici am găsit altă situație. M-a închis de o săptămână aici, nu duce copilul la doctori și el are nevoie neapărat de operație rapid.

– Voi face tot posibilul să fie consultat copilul rapid și să pleci rapid de aici, pentru că el mie mi-a spus că voia să-ți răpească copiii.

L-a chemat pe el. A țipat la el că cheamă poliția să ducă urgent copilul la doctor și să mă trimită în țara mea. Nu i-a convenit că acea evreică m-a ajutat și s-a băgat. Ne-a dus la doi doctori care, în arabă, i-au spus: „Copilul are o boală genetică care se numește neurofibromatoză, o boală care se manifestă prin formarea de tumori la tot ce ține de nervi. Nu se va băga nimeni, deoarece va muri pe masa de operație”.

Atunci am văzut că arabilul avea și el o gâlmă mică lângă tâmplă:

– Ce-i cu gâlma asta?

– A, nu-i nimic, răspunde el fâstâcit și nervos. El avea o tumoare externă, lângă frunte, pe partea dreaptă, pe care o opera anual.

După un scandal mare, s-a hotărât să plec să operez copilul în România. M-am întors din nou pe același drum îngrozitor și singură cu trei copii mici. Cu avionul, apoi cu trenul 8 ore. Eu nu știu cum de nu am murit de inimă la drumul acesta. Am ajuns acasă, în Iași. Îmi era frică să merg la doc-

toriță, să-i spun că sunt de acord cu operația și să-i taie nervii optici.

Am amânat încă câteva luni operația, făcându-i chimioterapie. În noaptea de Paști, la 12 noaptea, copiii dormeau, eu m-am trezit și băteau clopotele. În momentul acela, Abdulah, care în limba arabă însemna „iubit de Dumnezeu”, s-a ridicat în fund și a spus:

– Mami, uite, au venit la mine trei bărbați bătrâni cu bărbi albe și s-au așezat pe pătură mea și mi-au adus bomboane. Îmi spun că dacă vreau să merg cu ei. Și uite, în zare se vede un castel minunat și multe jucării și o lumină puternică. Am înmărmurit. Mi-am dat seama că copilul, la trei ani, îmi povestea ceva ce vedea de pe lumea cealaltă, poate. Lacrimile îmi curgeau șiroaie, dar încercam să stau calmă, să nu mă simtă copilul. Tumorile îi împingeau ochii în afară și avea dureri crâncene de cap, dar acum era vesel, chiar dacă dormea cu ochișorii deschiși, pentru că nu-i mai putea închide. Am înțeles că, din cauza durerilor, nu mai suporta mult și urma Dumnezeu să mi-l ia. Sufletul mi se rupea. Mă uitam la copilul meu blond și cu ochii albaștri ieșiți din orbite.

– Dragul meu, mama te iubește mult, dacă tu vrei să pleci, eu te las să mergi cu oamenii care ți-au adus bomboanele.

– Dar mergi și tu cu mine, mami, nu?

Lacrimile îmi curgeau pe față, dar mi le stăpâneam, deoarece el, nemaivăzând, i se ascuțise simțul auditiv și mă simțea din voce imediat. Dacă plângeam, ar fi suferit și mai mult.

– Eu nu pot merge cu tine, deoarece mai ai doi frați, pe care eu trebuie să-i cresc.

– Atunci, dacă tu nu mergi, nici eu nu pot merge, spuse în momentul acela cu o mare părere de rău.

– Vaiii, au plecat oamenii cu barbă și a dispărut castelul și lumina, dar mi-au lăsat bomboanele. Dacă l-aș fi întrebat atunci câte bomboane, aș fi știut că aceia erau anii lui de viață.

Dar eram atât de șocată și mă gândeam cu câtă simplitate îmi povestea el ce se întâmplă dincolo, cum un copil de trei ani să-mi povestească cu de-amănuntul toate, atâta vreme cât, având tumorile pe nervi, el nu mai vedea nimic. Acest lucru m-a determinat să-l operez și să-l botez în religia ortodoxă. Nu voiam să am regretul

că a murit păgân. O doamnă care mai venea la copii tot timpul m-a rugat să-i botez ortodox. Era și dorința mamei mele. Ea, din păcate, între timp se stinsese de ciroză hepatică. Am sunat-o pe tanti Valerica și în câteva zile i-am botezat în capela spitalului Sfânta Maria din Iași. După botez, din nou cu el de mână în fața doctoriței Filipescu. M-a invitat zâmbind să intru: „Înțelege, draga mea, că în timpul operației sau după operație el va muri. Tumora e foarte agresivă.” „Voi lupta. Am încredere în dumneavoastră și în Dumnezeu”. L-am sunat pe tatăl copiilor, i-am spus că Valentin va fi operat. Doctorița i-a spus și că trebuie să vină urgent să dea semnătura pentru asta.

– Nu pot veni, i-a spus doctoriței, eu am probleme importante aici, am afacere mare și familie. Nu pot veni.

– Veți face un efort și veți veni. Acest copil merită să-i dau o șansă. Dacă nu veți veni, voi avea grijă să informez protecția copilului de situația pe care ați creat-o, a spus contrariată doctorița. Acest copil și doamna au nevoie de dumneavoastră. Acum. E o situație de viață și de moarte.

După ce a fost amenințat de doctoriță, el a venit. Practic, ea atunci i-a salvat

viața copilului. În timpul operației, arabul a scos-o pe doctoriță din sala de operație.

– Doctoriță, luați o sută de dolari și faceți ceva în timpul operației și omorâți acest copil. Pentru mine e o rușine că-i orb și handicapat. Doctorița a luat banii înmărmurită și s-a întors în sala de operații. După șapte ore de operație, m-a chemat extenuată în cabinetul ei:

– Uite, ia suta asta de dolari. Uite ce mi-a spus și ce-a vrut. Ai grijă ce vei face cu viața ta cu acest om.

Am luat banii și atunci am sperat că a fost o rătăcire a lui de moment. M-am dus la terapie intensivă. Erau câteva paturi și oameni care mureau, care trăgeau cu disperare de viață. Pe un pat imens alb, într-un colț al patului era și minusculul meu copil, cu capul mic bandajat tot și alb la față. A deschis ochișorii, m-a privit zâmbind și mi-a cerut gumă și banană. I-am spus arabului să meargă să-i aducă. A plecat, nu a mai venit nici cu banană și nici gumă. În ziua aceea a plecat în Israel. Am pus o femeie la copiii mici de acasă și eu am stat două săptămâni cu Valentin în spital. El și-a revenit miraculos de repede, cu toate că făcuse și meningită postopera-

tor. L-am adus fericită acasă, sperând că coșmarul a luat sfârșit. Dar nu, de fapt era doar începutul coșmarului. Întuneric, chimioterapie, spitale, creșă la ceilalți doi copii, ca să-l pot salva pe Valentin. Tatăl lor nu mai venea decât o dată pe an, doar să țipe la noi, să reproșeze și să urle că-i viața grea în România, că trebuie multe la trei copii, că pentru el acești copii au fost un accident. Valentin suportase bine operația, i-au tăiat puțin din tumora din creier și așteptam verdictul microscopului, care a venit ca un trăsnet. Tumora creștea, orice am fi făcut. Trebuia să mă pregătesc de pierderea micuțului Valentin:

– Îmi pare rău, tumora e foarte agresivă, trebuie să-i pregătiți groapa, în trei luni va muri, a spus doctorița.

M-am uitat la ea cu disperare în priviri, privind hârtia cu rezultatul scris acolo.

Nu, nu puteam accepta să pierd lupta pentru acest copil, care se chinuise prea mult. De fapt, ne chinuiserăm toți – și eu, și frații lui – să-l susținem, să-l salvăm, să mai poată trăi, chiar și orb fiind. Frații lui (Adel, care avea trei ani, iar Iasmina, patru) erau doi copii frumoși și înțelepți. Atât cât au putut ei înțelege de ce trebuiau să

crească doar cu mama, să stea într-o creșă, apoi grădiniță, în timp ce eu stăteam non-stop cu Valentin.

Bieții copii s-au maturizat înainte de vreme; când mergeam cu ei să fac cumpărăturile, Iasmina îl ținea cu o mână pe Valentin și Adel se chinuia să care câte o sacoșă, ca să mă ajute, apoi făceau cu schimbul când oboseau. Cel mai mult în Iași le plăcea să meargă la Hala Centrală, unde era în incintă un loc de joacă, și la Mall Moldova, unde Valentin nu stătea decât în mașinuțe cu cheie. Îi plăcea să vorbească cu fetele de acolo. Era cunoscut de câte ori îl duceam, apoi cobora la parter, la Pizza Hut, să mănânce pizza. Bătea din palme fericit că putea să-și bucure papilele gustative. Îi duceam în Parcul Copou cu o mașinuță galbenă în care îi puneam pe toți trei și îi căram tot parcul. Le făceam mâncare, le-o puneam în caserolă și mâncau la măsută cu șervețel și ascultau păsările. Apoi se jucau în parc, până obosea Valentin. Nu l-am menajat dacă voia în leagăn sau tobogan sau balansoar. L-am învățat să se dea singur, să fie independent ca frații lui. Nu suporta să fie ajutat că nu mai vedea și frații lui vedeau. Nu înțelegea ce i se întâmplă.

Mi-a spus odată și m-a durut foarte mult și atunci i-am înțeles suferința sufletească profundă.

– Mama, dacă vreodată voi merge la Dumnezeu, Îl voi întreba de ce frații mei văd și eu nu. Și de ce mi-a luat vederea, că aș fi vrut să te mai văd o dată, să-ți mai văd chipul.

Mi-am dat seama că era un copil profund și special. Și ceilalți doi erau speciali și maturi înainte de vreme. Fetița Iasmina a învățat de la patru ani să scrie și să citească perfect. Adel era un copil sensibil, care nu înțelegea ce se întâmplă. Suferea mult pentru lipsa tatălui și pentru că eu stăteam mai mult cu Valentin prin spitale. Cred că era gelos și nu știa ce se întâmplă. Valentin creștea și se maturiza și înțelegea că așteptarea de a-i reveni vederea va dura mult timp. Nu înțelegea noțiunea de nevăzător atâta vreme cât a văzut cu ochii lui. Iar acum eu să-i spun că el este mai special decât alți copii și că vede cu ochii sufletului... Dacă aș fi știut atunci cât adevăr era în cuvintele acelea. Mi-am dat seama că atunci când moartea venea să mi-l ia, intervenea forța dumnezeiască și mi-l salva. Într-o zi ne-am dus amândoi la magazinul

din cartier și printre altele i-am cumpărat o savarină. Îi plăceau foarte mult.

– Mami, aş putea să țin eu punguța cu savarină? I-am dat-o în mânăuță.

– Vom ajunge acasă și vom sta fericiți la măsuță, la bucătărie, și o vei mânca.

Deodată, vorbind cu mine, a căzut pe jos făcând convulsii. M-am uitat năucă, neînțelegând ce se întâmplă, am început să țip.

– Ajutor, vă rog, îmi moare copilul!, strigam cu disperare, strângându-l speriată la piept. Nimeni nu se oprea. Nimeni. L-am înșfăcat în brațe să-l duc acasă, negândindu-mă să chem salvarea. În disperarea mea l-am târât efectiv în scara blocului. Era foarte greu, cu toate că era mic și slab. Am urlat în scara blocului:

– Ajutați-mă, vă rog, îmi moare copilul.

O asistentă de la parter a deschis ușa, m-a privit întrebător și a spus sec:

– Nu mă bag.

Și mi-a închis ușa în nas. Eram disperată. A deschis ușa o vecină și l-am cărat în patul ei. În casă copilul a început să vomite când intrau doctorii. I-au dat trata-

ment pentru convulsii. Atunci a scăpat; altădată era să-i fie fatal.

Lui îi plăcea când îi făceam suc natural într-un aparat foarte simplu în care apăsaai cu mâna fructul și ieșea zeama. Valentin m-a rugat să-l las să facă el cu aparatul o portocală, să o apese. Voia să se simtă util și încurajam acest lucru. Voiam să aibă încredere în el ca persoană. Nu era prima dată când făcea la acest aparat. I-am tăiat portocala în două, i-am pus jumătate de portocală în mânăuță, urmând ca el să o apese pe aparatul care se învârtea sub mânăuța lui. Îl distra foarte mult zgomotul și senzația când se învârtea aparatul și ieșea sucul. M-am dus până în sufragerie să aduc mătura și am auzit că încetase zgomotul aparatului și o bufnitură puternică. M-am repezit în bucătărie. Avusese iar o convulsie și, când s-a zbatut, firul aparatului s-a învârtit în jurul gâtului, de răămăsese cu gâtul prins și atârânăd, iar aparatul căzuse jos. L-am întins pe o parte și i-am pus un pachet de șervețele între dinți, ca să nu-și înghită limba, apoi i-am prins limba cu mâna. Oare de unde mi-a dat Dumnezeu putere ca să nu mă pierd? El și-a revenit și atunci. Tumora crescuse. Și am început să

facem chimioterapie. Mergeam zilnic la spital, îi luau sânge, îi dădeam tratament, pastile. Îl simţeam obosit şi foarte nefericit. Obosise cu atâta spital. Chiar dacă-i luam ce voia el, ce-i plăcea lui şi mergea la locurile de joacă preferate, el voia altceva.

– Mama, de ce fraţii mei merg la grădiniţă şi eu nu merg? Vreau şi eu, mami, să merg la grădi, la şcoală. M-am interesat, în Iaşi nu era şcoală de nevăzători, doar una de surdo-muţi. Şi într-o zi l-am luat de mână şi i-am spus că vom merge la o grădiniţă, să vedem dacă-i place. Mi-a strâns mâna fericit şi mi-a spus:

– Mama, dar rămâi cu mine, ca să cunosc copiii.

Era greu pentru el, pentru că era o grădiniţă de surdo-muţi. Şi el nevăzător. El îi auzea că scoteau nişte sunete ciudate, dar nu-i vedea. Ceilalţi copii îl vedeau, dar nu-i puteau vorbi. Şi-l luau în braţe şi-l zguduiau. Valentin s-a retras într-un colţ speriat, întrebându-mă:

– Mami, ce limbă vorbesc copiii ăştia? El nu-i înţelegea.

– Dragul meu, aceşti copii nu te aud şi nu pot vorbi.

– Nu au limbă, mami?

Ce dificil este să explici unui copil. Era dezamăgit. Dar, Dumnezeu lucrează prin oameni: între educatoarele de acolo era o doamnă mai specială, Gabriela, care știa limbajul nevăzătorilor.

– Vino, dragul meu Valentin, să vezi ce frumos ne vom înțelege noi și câte lucruri minunate te voi învăța.

Am privit-o cu un surâs, fericită că cineva îi dădea copilului meu speranța de a fi ca ceilalți, sau aproape ca ceilalți.

L-am văzut după multă vreme de tristețe pe copilul meu privind cu ochii în gol spre mine, fericit. Mergea în fiecare zi de la 8 la 12. Era atât de încântat. Se dădea într-un tobogan micuț pe hol, se juca cu mingi speciale mari și mici, mânca și după aceea doamna Gabi se ocupa special doar de el. Îi vorbea de culori, îl învăța formele și îi vorbea de câte în lună și în stele. Îi citea povești, pe care Valentin le asculta cu mare atenție și absorbea totul ca un burete. Venea acasă, îmi povestea tot ce făcea și cât de fericit era că îi găsisem această grădiniță și că era și el la fel ca frații lui. Acum eram liniștită. Simțeam că făcusem pentru el totul, totul ca să fie fericit, dar nu știam că lupta și greul nici nu începuseră. A trecut un

an de zile, Valentin avea patru ani și jumătate, an care l-am petrecut în spital cu chimioterapie, grădiniță, locuri de joacă și parcuri. Era liniștit și fericit, nu prea suporta el să mergem la doctor și analize săptămânal. Chimioterapia i-o dădeam sub formă de pastile. Părul nu-i căzuse, cum auzeam că o să se întâmple, din contră, se îndesise.

La vârsta de patru ani și jumătate, m-a luat educatoarea lui Valentin, Gabriela, deoparte:

– Intrați, doamnă, luați loc, vreau să vorbesc cu dvs. ceva foarte important.

– Mulțumesc. S-a întâmplat ceva cu Valentin?

– Doamnă dragă, aș vrea să știți că aveți un copil deosebit de talentat și special, dar cred că v-ați dat și dumneavoastră seama de asta. Valentin are niște calități extrasenzoriale foarte ascuțite și, din punctul meu de vedere, eu am învățat acest copil tot ce am putut și am știut. Sfatul meu este că trebuie să vă gândiți să-l dați pe Valentin la o școală de nevăzători. Sunt trei: una în Târgu Frumos, altele în București și Cluj.

M-am uitat speriată la ea și am înțeles că începe o nouă etapă de hotărâri și căutări și întrebări.

– Nu vreau să-l las la internat. E destul de bolnav, cu tumoră în cap și nevăzător, nu pot să-i fac așa ceva.

– Atunci vorbiți cu soțul dumneavoastră, să vă dea aprobarea să mergeți cu copilul în București. Dar, dacă nu vreți să mergeți la internat, va trebui să vă mutați în București.

Această doamnă Gabriela ne-a schimbat nouă destinul. Cu un sfat și multă susținere.

– Voi vorbi cu arabul. Că va veni în câteva zile în vizită.

Când arabul a venit, l-am dus la grădiniță. El s-a dat doi pași înapoi și a început a râde forțat. Și-a dat seama că mai există și alți copii cu probleme, că nu e numai Valentin. Se uita prin mine cu ochii ficși, privind cu disperare ușa, să plecăm mai repede. L-am tras spre clasa lui Valentin. El stătea la măsută cu educatoarea lui. Tocmai îl învăța să bage niște forme geometrice într-un cub. Era foarte atent. L-am urmărit și arabul. După ce a făcut totul perfect, arabul i-a spus lui Valentin:

– Bravo, băiatul tatii, ești deștept. Dar cum reușește să bage formele în cub dacă e orb?

Educatorea Gabriela a întors privirea către mine cu subînțeles, spunându-i arabului:

– Bună ziua, dumneavoastră cine sunteți?

– Eu sunt tata la copilul ăsta.

– Mă bucur, eu sunt Gabriela, educatoarea acestui copil minunat. Ce voiam să vă spun și să vă propun: acest copil învață repede tot ce-i dau, are calități și capacități foarte mari, eu v-aș sfătui să-l duceți la o școală de nevăzători în București.

– Ce să caute acolo? Doamnă educatoare, acestui copil doctorii i-au spus că trebuie să moară, ce școală visați?

Eu m-am repezit și am pus mâinile la urechile lui Valentin, ca el să nu audă ce vorbea tatăl lui despre propriul copil.

– Domnule, cum puteți vorbi așa despre copilul dumneavoastră? Trăiește; trebuie să luptați pentru el, să-i oferiți tot ce este mai bun.

– Daa, îi trimit bani să cumpere ce vrea, să-l ducă unde vrea.

– Dar l-ați întrebat ce își dorește el cu adevărat? Ce-l face fericit? El vrea la școală, să studieze, să învețe.

– Nu-i trebuie nici grădiniță, nici școală. Să stea acasă. La noi, în Israel, astfel de handicapați nu merg în societate.

– Domnule, dar a fi orb nu înseamnă că e handicapat, îi spuse mândroasă educatoarea.

– Doamnă, pentru mine e o povară acest copil și o rușine. Eu am probleme mari în țara mea și nu-mi trebuie mutări la București și școli.

M-a privit cu subînțeles educatoarea. I-am făcut semn că nu se poate vorbi cu el, așa că voi hotărî eu singură ce voi face. Am așteptat să plece, am lăsat copiii cu nașa lor de botez și am plecat în București, unde am înscris băiatul la școala de nevăzători de pe Strada Austrului. Pe frații lui i-am înscris la o școală apropiată de cea a fratelui lor. M-am dus la o agenție imobiliară și am închiriat un apartament cu două camere. M-am întors în Iași, am închiriat o dubiță, am pus lucrurile în camion, am luat copiii și am plecat în București. Era în luna septembrie. Iasmina a început clasa I. Adel a mai mers un an la grădiniță și Valentin a intrat și el la grădiniță, un an până făcea șase ani și era de școală. Îi era mai greu să se adapteze la început, pentru că aici grădi-

nița era la etajul școlii. Erau mai multe educatoare și trebuia să doarmă la prânz și să coboare la sala de mese. Nu voia să doarmă niciodată, tot timpul îi era teamă că-l uit la școală. Mă chinuia: întâi o luam pe Iasmina de la școală, pe Adel și pe urmă pe Valentin. Era atât de fericit când auzea că am venit să-l iau. Se ridica și fugea bătând din palme spre mine. Eram fericită că am ajuns cu el la școală. Se integrase în grupa de grădiniță cu copiii.

Dar într-o dimineață a început să vomite și nu se mai ridica din pat, era într-o semicomă.

Mă uitam disperată la el... Nu mai eram la Iași să știu să fug la doctorița mea dragă, Filipescu. Când am sunat-o, mi-a spus numărul de telefon al unui doctor din București, de la Spitalul de Neurochirurgie Bagdasar-Arseni.

– Veniți cu copilul imediat aici, mi-a spus doctorul Iliescu. Am înșfăcat copilul cu un taxi și am fugit.

– Din păcate, tumora băiatului a crescut foarte mult. Trebuie operat și băgat un dren, care să-i scurgă tot lichidul din tumoră, care-i făcea presiune. L-au operat

și, după operație, în două zile era fresh. La 12 noaptea s-a trezit și-mi spune:

– Mami, aș vrea să mănânc niște mici.

– Sigur, câți mici?

– Doisprezece. Am făcut comandă și la 12 noaptea a mâncat toți micii. Toți doisprezece, după o operație pe creier. Nu mi-am dat seama atunci, în fericirea mea, că vorbea și că-mi cere din nou mâncare. Eram fericită că-i aud vocea, că vorbește, că mișcă, dar mai ales că vrea mâncare. Ciudat, nu am realizat atunci ora 12 și el a vrut doisprezece mici. și mâncați toți cu poftă. Dimineața era vizita la șapte. Mogâldeața de cinci ani, cu piciorușele bețe de slabe, era la marginea patului, bălăngăniindu-și-le. Au intrat doctorii la vizită. Era un salon imens cu douăsprezece paturi, cu douăsprezece mame și doisprezece copii. Din nou 12. Doctorii au rămas șocați când l-au văzut.

– Ce faci, Valentine?

– Domnule doctor Iliescu, eu fac bine. Dvs.?, întreabă Valentin și, în secunda următoare, sare de pe marginea patului căutându-l pe doctor cu mânuțele.

– Uite-mă aici, Valentine, hai, dă mâna cu mine, spuse fericit doctorul Iliescu.

– Domnul doctor, vă rog frumos, am o rugămintă la dvs. Azi este serbarea de la grădiniță și vine Moș Crăciun și îmi aduce cadouri. Și nu mă găsește acolo. Vă rog, mă puteți lăsa până la Moșu'? Și vin înapoi.

Au rămas toți fără cuvinte, muți. Se făcuse o liniște totală în salon. Nimeni nu mai vorbea, numai respirațiile a douăsprezece mame cu copiii lor și rezidenții cu doctorii și șeful de secție se uitau la o mोगâldeață de copil care acum două zile se zbătea între viață și moarte și acum vorbește de Moș Crăciun. Avea pansamentele pe cap. Era foarte slab și le zâmbea fericit la toți, cu ochii stinși de lumină, dar o altfel de lumină se întrezărea în ei.

– De la mine nu ați auzit nimic, spuse zâmbind șeful de secție, ieșind rapid din salon, ca să nu i se vadă latura sensibilă. L-am îmbrăcat rapid pe Valentin. La ora 9 începea serbarea. Atât de fericit a fost când a primit cadoul de la Moș Crăciun! Am mai stat o săptămână în spital și am plecat. Un an de zile a fost bine. La șase ani, din nou ne-am întors la Bagdasar. Se înfundase drenul iar. L-a luat în primire doctorul Ili-

escu, că era pacientul lui. I-a desfundat drenul și a poziționat în stomac capătul celălalt al tubului, dar dimineața stomacul îi era umflat ca la o femeie gravidă. A intrat iar în operație cu anestezie totală. L-au desfăcut iar și i-au pus drenul pe partea stângă.

– Nu am cum să mai fac decât să-i poziționez drenul în cap, gât și inimă, a spus doctorul, dar copilul nu va mai fi la fel. Va vorbi mai greu, va obosi și va merge mai greu.

Nu mă rugam niciodată la Dumnezeu, nu mă rugam decât de doctor să-l salveze. Credeam că el e stăpânul vieții lui Valentin.

– Faceți cum credeți, dar salvați-mi copilul. Atât de mic și deja opt operații... Și cu cea din Iași, nouă operații pe creier. Cu o noapte înainte, Valentin îmi spusese că a visat o apă neagră, în care erau rechini și îl trăgeau la fund.

– Și tu, mami, ai sărit în apa aceea și m-ai tras afară.

I-au poziționat drenul și acum nu se mai umplea stomacul cu lichid.

– Sunt fericit, am reușit, a spus doctorul. Eu acum ies din gardă, vedem cum se simte.

– Mulțumesc mult!, am spus.

Atâta luptă la acești doctori și atâta dăruire pentru fiecare pacient. Dar Valentin era deosebit pentru toată lumea din spital. Reușea să îmbărbăteze fiecare copil bolnav și fiecare mamă, cu toate că erau în aceeași suferință ca el. Valentin, oricât de tăiat era, nu avea dureri. Râdea, nu se manifesta la fel ca ceilalți și se vindeca foarte rapid. Era o fetiță acolo, lovită pe trecerea de pietoni. Era în stare comatoasă de multă vreme, o chema Nicoleta și avea paisprezece ani. O fată frumoasă, cu codițe blonde. Valentin tăcea și o asculta pe mama ei cum o implora să înghită mâncarea. Ajunsesese să vorbească cu mama fetei doar să o îmbărbăteze:

– Hai, draga mamei, deschide gurița, trebuie să trăim, să mâncăm. Mama fetei zâmbea, uitându-se la Valentin cum o imita pe mama ei.

– Nicoleta, deschide gurița. Și vedeam toți cu uimire că fetița asculta vocea lui Valentin și deschidea gurița și primea mâncarea.

Într-o zi, când doctorul știam că va fi plecat trei zile din spital, în timp ce-i dădeam lui Valentin să mănânce, l-am văzut că nu mai putea vorbi normal. A început să se zbată și să se împingă în mâinile mele. În timp ce vorbea cu mine, a intrat în comă. Nu înțelegeam ce se întâmplase, operația mersese bine. L-am sunat pe doctor. Era în Brașov. Imediat a venit ca fulgerul, s-a întors. Niciun doctor nu s-a băgat. L-am luat în brațe pe Valentin, alergând cu el în brațe spre sala de operație, cu asistentele care plângeau și ele, atât de mult îl iubeau pe Valentin. Și mi-au spus că trebuie să-l opereze doctorul Iliescu când ajunge la spital. L-am târât pe o targă. Nu-l puteam ține, că avea convulsii. M-am urcat cu corpul meu peste masa îngustă de operație să-l țin cu forța, așa putere avea corpul lui de la convulsii. Sărea de pe masă câteva palme, așa convulsii făcea. Stăteam cu toată puterea mea peste el, să nu cadă de pe masă. Nimeni nu se apropia de mine, toți doctorii, asistentele mă priveau cu milă și unii plângeau de disperarea care se citea în cuvintele mele și în ochii mei.

– Vă rog, faceți ceva, ajutați-mi copilul. Ce-i cu tine, scumpul meu? Te rog, liniștește-te, dragul meu. Dar el nu mă auzea.

În sfârșit. A dat doctorul ușa la o parte, gâfâind, a luat filmul de la RMN-ul făcut între timp și l-a pus în lumină.

– Offf, nu i-a sărit drenul din cap, i-a sărit drenul din inimă, de asta face convulsii. A intrat în a zecea operație. Oare cât mai rezistă trupul lui firav? A ieșit terminat din asta. Nu credeam că mai scapă. Ne-a dat un bilet de trimitere la chimioterapie, la Fundeni.

Chimioterapia la Spitalul Fundeni

Nimeni nu poate înțelege durerea părinților, durerea de a se lupta cu necunoscutul. Eu eram singură în fața Spitalului Fundeni, cu dosarul în mână și trimiterea de la Spitalul Bagdasar. Speram ca orice mamă într-o minune. Dar nici doctorii nu sunt Dumnezeu. Te privesc, poate. Sau poate la fiecare pierdere a unui pacient, intră în cabinet și plâng. Pe mine nu m-a speriat ideea că eram singură și pe ceilalți doi cu cine să-i las? Mă speria ideea de a sta închisă în suferința spitalului, unde se simte de la intrare groaza și paloarea pacienților în priviri. Oricât de luxos ar părea locul, oricât de amabile ar fi doctorițele și asistentele, durerea și frica există, frica de moarte există, există și frica de suferință. În așa loc și cu aceste sentimente am intrat de mână cu micuțul Valentin, care avea șapte ani. Îi era frică, că era într-un loc nou. Cu Bagdasarul se familiarizase, dar aici nu știa ce este, cum nici eu nu știam. Ne-a întâmpinat zâmbind doamna doctor Dragomir, șefa secției de pediatrie. L-a consultat pe Valentin zâmbind. Valentin s-a agățat de mâna mea. El nu-i vedea zâmbetul, doar îi auzea vocea puternică, care-i

radia din ființa care se zbătuse cu ultimele puteri să salveze atâtea copii. Dar a pierdut lupta cu foarte mulți, și asta mi-a spus și mie privindu-mă în ochi: „Ceea ce facem cu acest tratament, sperăm să-i dăm tumora înapoi din creștere, să prelungim viața cât putem.” Și ne-am internat. Totul de o curățenie impecabilă. Tratamentul consta în niște soluții pe care i le puneă intravenos. Era greu pentru Valentin, dar nu se plângea micuțul. Stătea ore în șir cu mânăuța nemișcată, înțepenită, ca să nu se blocheze serul pe venă. Mă întreba: „Ia uitate, mami, am mișcat puțin mâna. S-a oprit să curgă soluția?”

Când îi spuneam: „Dragul meu, poți urina în pampers, nu-i nevoie să mergi la toaletă”, el îmi spunea: „Du-mă la toaletă, nu-mi trebuie pampers. Nu ai bani destui ca să-mi cumperi atâtea pampersî.”

Serul respectiv ar fi trebuit să-i dea senzația de vomă, de slăbiciune, să îi cadă părul din cap. Dar lui nu i s-a întâmplat așa ceva. Asta m-a făcut să cred tot timpul că totul va fi bine. Era un program făcut de doamna doctor pe zile, pe săptămâni. Au trecut câteva zile. Îi plăcea să stau doar cu el, să-i vorbesc. Chiar dacă nu-i vorbeam,

știa că sunt lângă el și era destul. Nu-l auzeam plângându-se, oricât disconfort sau durere ar fi avut. Până într-o noapte, când el dormea, și am auzit răcnetul unei mame dintr-un salon și atunci am fugit să văd ce se întâmplă. Scena respectivă mi-a rămas pe retină. Un copil de trei ani trăgea să moară. Se chinuia îngrozitor, se auzea cum horcăia și cum țipa de dureri. Mama, cu o icoană a părintelui Arsenie Boca în mână, stă în fața ușii salonului. Nu putea concepe că-l pierde. Ca nicio mamă, de altfel. M-am apropiat de ea și am luat-o în brațe. Știam, cuvintele erau puține și lamentabile. Mi-a strâns mâinile cu disperare.

– Nu pot să-l pierd, mi-a șoptit. Nu pot accepta asta. Am făcut totul să-l salvăm, dar doctorii au spus că nu mai pot face nimic. Ce mă fac? Cum voi trăi fără el?

M-am uitat speriată spre pătuțul copilului. Era un copilaș blond cu un cap frumos, rotund, și ochii spastici. Respira foarte greu. M-am uitat întrebător la mama lui.

– E singurul meu copil și are o malformație la inimă. Nu mai avea vene de cât tratament i-am făcut. I-au pus și cateter, s-a blocat și acela.

Am strâns-o în brațe și i-am șoptit speriată.

– Nu dispera. Dumnezeu te iubește și-ți va auzi rugăciunea.

M-a privit ca o nebună și s-a îndepărtat de mine, urlându-mi:

– Nu-mi vorbi de Dumnezeu. Care Dumnezeu? De ce mi l-a dat, ca să mi-l ia? Lasă-mă în pace cu Dumnezeul tău.

M-am îndepărtat și am intrat în salon. Valentin dormea. M-am pus în genunchi atunci și am plâns și m-am rugat mult pentru sufletul acelui copil și pentru mama lui. De trei zile se chinuia acel copil să moară. Dimineața am aflat că murise în ziua aceea. Mi-am cerut externarea. Nu am mai putut suporta suferința de acolo. Veneam câteva ore, făceam tratamentul și plecam. Plecam la pizza, la locuri de joacă, la Mall, unde îl plimbam cu mașinuțe și bărcuțe sau în orașelul copiilor cu mașinuțe și trenulețul. Acel moment m-a adus la limita de viață și de moarte. Am înțeles că în orice moment îl pot pierde pe Valentin. Voiam să trăiască și să-i ofer, cât mai trăiește, fericire și micile lui bucurii. Nu suferință prin spitale.

El știa când veneam la spital la Fundeni, stătea să-i ia sânge și așteptam rezultatul analizelor și îi cumpăram o sava-rină de la autoservire, și după aceea voia să mergem la Pizza Hut pe Moșilor. Trata-mentul începea să-l facă să se simtă din ce în ce mai slăbit și să-l obosească; durerile de cap erau din ce în ce mai mari. Am în-ceput să mă obișnuiesc cu ideea că va muri, ca să nu înnebunesc în speranță. Și să tră-iesc cu el fiecare zi ca și cum ar fi ultima.

A început radioterapia

I-au făcut o mască din fier pentru cap, care trebuia pusă de câte ori îl iradiau, pentru că-l iradiau exact în punctele în care erau bifate pe mască. Eu nu aveam voie să rămân lângă el cât timp era iradiat.

Avea șapte ani și a înțeles. Nu știu exact ce a înțeles el din tot vacarmul acela din Fundeni. Înțepături, doctori, mască pe cap, „stai nemișcat 20 de minute”, zgomoatele infernale ale aparatului, mama care te așteaptă afară. Și tu, ca un copil nevăzător, te urcă mama ta pe niște scări, te bagă sub un aparat și mama dispare, nu-i mai auzi nici vocea care te ghida. Rămâi singur cu necunoscutul, zgomotul și întunericul. Și auzi doar vocea plictisită în aparat a unei femei:

– Hai, copile, nu mișca acum, nu respiră, ține picioarele și mâinile într-un fel.

Odată, când am intrat să-l iau de pe acea masă, cu inima tremurândă să nu se fi ridicat, să nu fi căzut, el stătea cuminte, cum l-am lăsat, picior peste picior, zâmbind răbdător. Greșeala mea era că atunci, în momentele acelea, nu am apreciat cât era de deosebit. Nu voia să deranjeze pe nimeni și mai ales să știe mama lui că suferă.

Mă iubea enorm, mă diviniza. Știa că după suferința lui vedea și fericirea lui, atâta cât putea fi el fericit. Pizza. Era feblețea lui. Ajungeam la pizza, se așeza pe canapeaua roșie, bătând din palme nerăbdător. Tre-cuse un an cu drumurile - Fundeni, tra-tamente. Asistentele îl cunoșteau, angajații de la Pizza Hut la fel. Îi plăcea să vorbească cu fetele și să se aplece să le sărute mâna, spunându-le: „Sărut mâna, doamnă.” Din păcate, era din ce în ce mai slăbit, mai rău, durerile de cap se intensificau, starea de somn era tot mai profundă. Nu mai știam ce să fac cu spitalul, cu tratamentul. Avea 8 ani. Slăbise, era numai piele și os. Nici pizza, nici locurile de joacă nu-l mai bucu-rau, nu mai voia nimic, decât să doarmă. Cred că dacă-l lăsam, îl găseam mort în somn. Ar fi dormit tot timpul.

Tocmai ne-am întors de la o mănăsti-re din Ploiești. Ne-am întors acasă. Era prea obosit să mai și mănânce, durerile de cap nu-l slăbeau din intensitate. Îi dădeam cu pumnul pastile, până-i treceau durerile.

Întâlnirea lui Valentin cu Sfântul Nectarie

Când am ajuns cu el de la Ploiești, era foarte frig. În luna noiembrie, pe 9. Avea o geacă foarte groasă pe el. Am reușit cu greu să i-o dau jos și să-l întind pe pat, cu ghețele în picioare. Nu voia să le dea jos din picioare, atât era de obosit. Aveam calculatorul deschis. Îi puneam tot timpul melodii cu Cleopatra Stratan, Andra sau povești. Îi plăceau *Pinocchio* și *Frumoasa și Bestia*, *Lizuca cu Patrocle*, și mai ales *Peștișorul de aur*. În ziua aceea nu voia nimic, durerea de cap nu-l lăsa. În timp ce încercam să-i caut pe calculator, el m-a strigat și mi-a spus:

– Mami, sunt istovit de oboseală, aș vrea să dorm, dar nu pot, pentru că este un bărbat cu haine colorate lângă mine, care-mi spune:

– Valentine, pe mine mă cheamă Nectarie, vino la mine.

M-am uitat speriată la el și atunci m-am gândit că a început să aiureze de la atâtea medicamente și i-am răspuns:

– Da, mamă dragă, așa este, dar important este acum să-ți iei medicamentul și să dormi.

A dat la o parte mâna mea cu medicamentul, spunându-mi:

– Sunt istovit de oboseală, vreau să dorm, dar Nectarie mă trage din pat, spunându-mi: „Vino la mine acum.”

L-am privit pe copilul de 8 ani înmărmurit. Era clar că vedea ceva, pe cineva, dar cum? Era orb, avea nervii optici tăiați. Instinctiv am mers la computer și am tastat „Nectarie” și mi-a apărut pe ecran chipul blând al sfântului, îmbrăcat în haine colorate. În acea zi de 9 noiembrie era ziua de pomenire a Sfântului Nectarie. Este un sfânt vindecător de cancer. M-am uitat înmărmurit la ecran și am înțeles că copilul îl vedea pe acel sfânt. Avea o înfățișare blândă și haine colorate. M-am dus la Valentin, spunându-i:

– Da, mama, ai dreptate, există un Sfânt Nectarie și într-adevăr azi e ziua lui. Odihnește-te, eu caut adresa bisericii și după ce dormi puțin mergem la el.

– Sunt istovit de oboseală. Vreau să dorm, dar nu pot, mă trage din pat.

Eu nu vedeam ca el fizic să se miște. Am căutat pe net adresa bisericii unde sunt moaștele Sfântului Nectarie. L-am ridicat în brațe pe Valentin și l-am dus în su-

fragerie. L-am pus pe canapea și și-a lăsat moale capul pe speteaza canapelei, fața făcându-i-se albă ca peretele. Am crezut că murise. L-am întrebat șoptit, cu spaimă:

– Valentin, îți e rău?

– Mami, sunt istovit de oboseală, dar du-mă la el.

L-am înșfăcat în brațe. Era ușor ca un fulg, slăbise mult, foarte mult. Cu toate că mânca mult, nu mai asimila. Disperarea își spunea cuvântul. L-am pus în scaunul cu roțile și am chemat repede un taxi, fugind la lift. Am dat adresa mănăstirii și am fugit. Altă mamă s-ar fi dus cu copilul la spital. Dar eu știam că trebuie să fie cineva, ceva mai puternic, mai presus de doctori. Mașina a oprit și am coborât căruciorul. L-am luat în brațe pe Valentin și l-am pus în scaunul cu roțile.

– Mama, Sfântul Nectarie este aici, tot drumul m-a ținut de mână. L-am privit uimită și am urcat dealul mănăstirii. El nu vedea că lumea stătea la rând până jos, la stradă, ca să se închine sfântului.

– Mami, uite ce spune Sfântul Nectarie: „Câtă lume este aici... jumătate din ei vor ajunge în iad.”

Am împins căruciorul până sus, am intrat în față la raclă. Racla era împodobită minunat, cum am văzut-o mai apoi și în alți ani. După aceea și călugării au făcut semn ca Valentin să fie ajutat cu căruciorul de gardieni să ajungă la sfânt. Cu o mare emoție și tremurând de slăbiciune, și-a pus capul pe raclă, trăgându-se cu greu cu mânuțele de raclă în sus din scaunul cu roțile.

– Sfântulețule, ia-mi durerile astea de cap. Te pup, pa, pa. Mă duc să mă culc, sunt obosit.

L-am pus în cărucior, a ajuns acasă, a adormit imediat. Când s-a trezit, a mâncat, era vesel și mi-a spus:

– Nu-mi mai dai tratamentul, nu mă mai doare capul.

Timp de doi ani după descoperirea miraculoasă a existenței acestui sfânt minunat, nu a mai avut niciodată nici măcar o durere de cap. Cu toate astea, la RMN ne arăta că tumoarea creștea. De la 8 la 10 ani a fost cel mai fericit copil. Mergea la școală, era cel mai bun din grupa lui. Era atât de obosit, pune capul pe măsută și adormea. Dar nu pleca din clasă pe un pat să adoarmă. „Dacă mama mea vine și nu mă mai găsește unde sunt?”

Își făcuse obiceiul după școală să meargă zilnic la Pizza Hut și pe urmă la slujba de seară, la vecernie, la Sfântul Nectarie. Nu lipsea niciodată. De multe ori adormea în cărucior, fericit, cu căștile în urechi, ascultând muzică sau povești, sau în timpul Liturghiei. Dar important pentru el era să fie în preajma Sfântului Nectarie. Nu știu dacă în mintea lui de copil matur înțelegea noțiunea de sfânt sau persoană, cert este că vorbea cu Sfântul Nectarie ca și cum îl vedea. Nu-i plăcea niciodată să stea în biserică. „Dacă intru înăuntru nu mă mai văd oamenii și nu mai pot vorbi cu ei.”

– Dragul meu, hai înăuntru, e foarte frig afară. Hai acasă, uite, plouă și ninge, e frig, am înghețat.

– Tu du-te acasă. Eu rămân cu Sfântul Nectarie. Tu tot timpul îngheți. Eu nu-l las singur. Tu nu vezi că eu sunt cald?

Îl înfioleam cât puteam de mult și i-am luat și o plăpumioară și o puneam pe el. Stătea nemișcat în scaunul acela ore în șir. Cu mânuși, fular, căciulă. Doar ochii i se vedeau. Într-o zi l-am văzut că s-a ridicat și mi-a spus:

– Du-mă la sfântulețul meu.

M-a luat de mână și ȝopăia. Când a ajuns în fața sfântului, a făcut o metanie până la pământ, și-a scos căciula și mănușile și, fără să-l văd eu, le-a băgat sub racla sfântului. L-am întrebat:

– Valentin, unde sunt mănușile și căciula? El, zâmbind ștregărește:

– I le-am dus săracului sfânt al meu, ca să nu-i fie frig, că îngheța săracul.

Lui Valentin îi plăceau enorm telefoanele mobile stricate, cu clapete mai ales. Oamenii erau fascinați de Valentin. Toți care veneau la slujbă îl cunoșteau și se opreau să vorbească două vorbe cu el sau îi aduceau un pachetel, sau fericirea lui: dulciuri și telefoane stricate. Strânsese o punguță impresionantă, pe care și-o căra cu el la școală sau și la biserică. Când îi promitea o persoană că va veni, putea sta și o zi întreagă fără să mănânce sau să bea apă, numai să aștepte persoana respectivă. Iubea oamenii, iubea să vorbească, să iubească și să-i fie milă de oameni. Iubea mult pe o doamnă Aurelia, care-i făcea clătite. Știa că femeia îl iubește și îi făcea toate poftele și se alinta cu ea. Și iar era mult iubit de părintele Ciprian Grădinaru, de la Paraclisul patriarhal, care l-a ajutat mult în viață, dar

și după ce copilul a plecat la ceruri. Mi-a spus prima dată, când am mers la părintele Ciprian cu Valentin, părintelui îi curgeau lacrimi pe față, spunând:

– Acest copil va ajunge mai mare ca mine.

– Mai mare ca dumneavoastră? Cum adică? Ca ani? Ca înălțime? Ca statut?

– Vei vedea. Acest copil e copilul Sfântului Nectarie.

În prima seară, când ne-am întors din mănăstirea din Ploiești și fusesem la mănăstire la Radu Vodă, la hram, dimineața Valentin s-a trezit și mi-a spus:

– Mami, toată noaptea a stat lângă patul meu și s-a rugat un călugăr îmbrăcat în negru, care mi-a spus:

– Valentine, la Nectarie ai fost, dar de ce nu ai fost și la mine? Eu sunt Efrem.

Când am fost la racla Sfântului Nectarie, am văzut că lângă racla Sfântului Nectarie erau și moaștele Sfântului Efrem cel Nou.

Într-o zi, când am mers cu Valentin și s-au citit troparele celor doi sfinți, Valentin s-a dus lângă sfinți și, uitându-se cu ochii ficși la racle, a spus:

– Ce faci, sfințișorule? Dormi? Ai obosit, câte probleme are lumea asta?

Altă dată vorbea cu amândoi sfinții:

– Vezi, Sfinte Nectarie, tu să stai în căsuța ta și tu, Sfinte Efrem, în căsuța ta. Să nu mergeți dintr-o parte în alta.

De sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului eram cu Valentin în biserică, la rând la icoana Maicii Domnului. O bătrână s-a oprit și i-a dat lui Valentin un leu. El a strâns banii în pumn, s-a oprit o clipă și, făcând stânga împrejur, s-a dus direct la icoana Maicii Domnului, a căutat cu degetul orificiul în care se puneau bănuții sau acatiste și i-a băgat fericit bănuțul acolo, spunând:

– Ia și tu, amărâto, să ai de o pâine.

Și, întorcându-se spre mine, mi-a spus suspinând:

– Iartă-mă, mamă, te iubesc, dar mai mult o iubesc pe Măicuța Domnului.

Eram la Mănăstirea Radu Vodă și era de sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului. Nu era nicio persoană în fața lui Valentin și nici la coadă. Și îi văd fața lui Valentin strălucindu-i de o mare fericire, spunându-mi: „Mami!!!! A venit în fața mea o femeie îmbrăcată în alb cu păr lung negru

care îmi pune mâna pe cap și-mi spune... «Bună, Valentine, eu sunt Maria.» Și deasupra capului ei este un norișor din care coboară steluțe care se transformă în îngerași. Dar femeia aceasta nu are papuci în picioare!!! Și uite, acum ea intră în biserică, vorbește cu Sfântul Nectarie, iese prin turla bisericii și merge în cer să-și caute papucii!”

Odată l-am surprins făcând metanii în fața raclei Sfântului Nectarie și băgându-i un telefon sub raclă:

– Ia, Sfinte Nectarie, să poți vorbi și tu cu îngerii.

Într-o zi când îi era rău, era în pat. Și-mi spune, uitându-se într-un colț: „Uite, îi vezi? Sunt toți trei: Sfânta Parascheva, Sfântul Dimitrie și Sfântul Nectarie, cu trei câni. Îmi pregătesc ceva să beau și uite, beau.” Eu nu-l vedeam fizic să bea ceva, cu toate că era treaz.

Valentin îl avea ca duhovnic pe părintele ieromonah Hrisant de la Radu Vodă. Îl iubea părintele. Cred că văzuse în el ceea ce văzuse și părintele Ciprian. curățenia lui sufletească. I-a spus:

– Spune rugăciunile începătoare, Valentine.

– Dar nu le știu, părinte.

– Pune mâna și învață-le și țiine post.

Într-o seară, Valentin se pune pe o parte, se întoarce cu o față foarte speriată spre mine și îmi spune: „Mami, este cineva urât și negru lângă patul meu și mi-e frică. Fă, te rog, o rugăciune, ca să dispară”. Am spus Tatăl nostru și el mi-a spus că a dispărut omul acela urât și negru.

Era miercuri și Valentin îmi spune:

– Nu ți-e rușine să mănânci carne?

Într-o zi, fiind post, duhovnicul lui a trecut pe lângă el, surprinzându-l cu o prăjitură Măgura în mână. Îl întreabă:

– Ce faci, Valentine?

– Părinte, am voie să mănânc Măgura? Iubesc prăjitura asta.

– Valentine, să-ți citească mama ta, dacă are lapte nu o poți mânca.

Și atunci, când a aflat că are lapte, a rămas cu ea în mânăuță și primului om care a venit să vorbească cu el i-a dat prăjitura. Nu s-a atins de ea, că avea lapte.

– Spovediți-mă, părinte, îmi arde sufletul de păcate.

– Ce păcate să ai tu, mai, Valentine?

– Păi o urăsc pe doamna de engleză, să ajungă în fundul iadului, că mă chinuie să învăț engleză și eu îi spun că nu pot.

– Valentine, iubește și iartă. Așa i-a spus părintele o jumătate de oră, până când Valentin, smerit, îi spuse.

– Bine, o iert, părinte.

Întâlnirea cu Părintele Arsenie Boca

O prietenă, Olimpia, a venit într-o seară, spunându-mi să mergem la Părintele Arsenie Boca.

– Draga mea, nu am bani ca să merg, nu am în casă decât un milion, pe care trebuie să-l dau proprietarului.

– Eu voi pune banii de benzină, tu să ai un milion la tine, ca să plătim o noapte de cazare acolo.

Am luat milionul din casă cu inima strânsă, dar fericită că plecam la Părintele Arsenie. De dimineață eram cu toții în drum spre Prislop. Matilda era numele mașinii Olimpiei. Era o atmosferă de fericire și veselie, de fapt aceasta a fost atmosfera tot timpul când mergeam cu Olimpia. Valentin bătea din palme și cânta fericit.

După multe ore de mers, am ajuns aproape de Prislop. Dar până acolo trebuia să trecem de niște serpentine șerpuite cu curbe pronunțate. Olimpia obosise și conducea încet. La un moment dat, am văzut că ieșea fum de la viteze. Am oprit mașina, uitându-ne speriate în spatele nostru dacă venea vreo mașină să ne ajute. Nici în față, nici în spate nu era nimeni să vină să ne

ajute. Ne uitam neputincioase cum ieșea fumul de sub cutia de viteze. Ca de nicăieri, a apărut pe stradă o mașină, una singură. S-a oprit în spatele nostru, din ea a coborât un bărbat cu ochii albaștri superbi. S-a oprit și s-a apropiat de noi, spunându-ne:

– Știu ce probleme aveți! Nu mai mergeți cu frâna de mână trasă. Mergeți până jos în oraș, eu voi merge în fața voastră și vă voi arăta drumul la un mecanic.

Am mers preț de o jumătate de oră, nicio mașină nu a mai venit, nici la dus, nici la întors. Eram pe acele serpentine doar două mașini.

– Gata, am ajuns în oraș și uitați, aici este mecanicul.

Și el a plecat. Am rezolvat problema cu mașina și ne-am continuat drumul spre Prislop. Ajunși acolo, era un vacarm și un furnicar de oameni. Toți stăteau la rând, să atingă crucea de la mormântul părintelui. Alții mergeau la Liturghie sau să ia apă minunată de la izvor. Era un furnicar de oameni mulți, grăbiți, care aveau drum cu autocarul. Un peisaj de vis și o liniște nepământeană. Am urcat căruciorul lui Valentin, am sărutat crucea părintelui și ne-am întors. Ne-am întors pe o băncuță și

mă gândeam că mâine vine proprietarul și banii îi dădusem la cazare, unde rămăsesem peste noapte. Din tot vacarmul acela de oameni, cum stăteam pe o bancă, un om înalt cu ochii albaștri superbi se oprește în dreptul lui Valentin, se apleacă și îi pune în mână un milion de lei – fix banii pe care eu îi dădusem la cazare – spunându-i: „Ia banii ăștia și dă-i mamei tale, că are nevoie de ei!!!”

Am înlemnit. De emoție și de emoția trăirii acestui moment. Uitându-mă acasă la poza părintelui Arsenie Boca, am văzut cu uimire că părintele avea ochi albaștri ca domnul care ne-a ajutat cu mașina, ca și domnul care ne-a dat banii pe care trebuia să-i dau proprietarului a doua zi.

Mare-i puterea lui Dumnezeu și mici și neștiutori suntem!

Un alt loc minunat pe care l-am descoperit cu ajutorul Olimpiei este Schitul Pahomie din Râmnicu Vâlcea.

Mai întâi treci prin păduri minunate, cu un izvor care curge lin și îngust, și care se mărește și devine un pârâu vijelios cu ape repezi, și cu poteci atât de înguste, încât, dacă nu ești șofer bun, riști să ajungi în prăpastie. Olimpia era foarte grijulie și atentă cu Valentin. Nu voia să-l supere cu nimic, îi făceau cu toții toate poftele.

Când am ajuns la poalele muntelui, mașina s-a împotmolit în noroi și nu am mai putut urca. Sus în munți, la Schitul Pahomie, erau rugăciuni puternice și călugări curați sufletește. Iar diavolul lucra să nu ajungem cu sufletul curat al lui Valentin. Olimpia a înțeles. Noi nu știam cât e de greu drumul până sus la schit. Era prima dată când mergeam și ni se părea o distracție. Până am început să urcăm, era zăpadă, mașina a rămas jos împotmolită în noroi cu zăpadă. Cu toate eforturile nu am putut să o scoatem de acolo. Valentin a spus:

– Hai, mergem pe jos! Știam că era obositor pentru el. Avea un dren băgat în

tumoră, gât și inimă și nu avea voie să se obosească. Am mers un timp prin zăpadă și noroi. Noi, ca adulți, obosiserăm. Valentin parcă plutea, parcă o mână invizibilă îl făcea să nu simtă oboseala. Iasmina, sora lui Valentin, exclama uitându-se fascinată la locurile minunate:

– Pustietate pură este aici, mama!

Am mers câțiva kilometri, eram istovită. Atunci Olimpia l-a pus pe Vali pe umerii ei și așa l-a dus până la poarta mănăstirii. Ceva mai minunat ca drumul acela și clipele acelea minunate nu cred că voi mai trăi vreodată. Am ajuns epuizată până sus. A venit zâmbind starețul mănăstirii, părintele Damaschin. O cunoștea pe Olimpia. A trimis doi frați de mănăstire și au adus cu un ATV de-al mănăstirii mașina noastră până sus. Olimpia fusese cu Valentin în mănăstirea micuță și se închinase. Eu eram în spatele lor. Este o bisericuță mică, construită pe o stâncă. În spatele ei, de pe o stâncă, curge o cascadă! Este minific locul! Niciodată nu am văzut ceva mai minunat!

Dar atunci nu ne-am putut bucura de minunățiile acelor locuri. Când Olimpia a încercat să-l ia pe Valentin în brațe

să-l coboare scările bisericuței, piciorul i s-a întors și a căzut pe scări, scăpându-l pe Valentin din brațe, și eu, fiind în spatele lor, am văzut cum Valentin efectiv a zburat prin aer și s-a aruncat cu capul de stâncă. Pe bucata aceea de stâncă este o icoană cu capul Mântuitorului. Valentin a fost izbit cu capul de icoana respectivă și a căzut la poalele stâncii, inert. Nu mai mișca, nu mai vorbea. Am înțepenit. Atât de tare îi pocnise capul de stâncă. Eram sigură că tubul sărise din locul în care era pus în cap și copilul intrase în comă. Olimpia plângea distrusă tot timpul. Nu o mai puteam opri. Piciorul ei era distrus, dar nu o interesa decât de copil. În liniștea aceea pură, unde se auzea doar bătaia vântului, glasul păsărilor din pădure și cascada curgând în spatele bisericii de pe stâncă, se auzeau și strigătele noastre la Valentin. Micuțul nu mișca. Era inert. I-am spus Olimpiei:

– Imediat la București înapoi! I-a sărit drenul din cap și e în comă acum! Nici nu cred să mai trăiască până la București!

În momentul acela, părintele stareț Damaschin, cu calmul și răbdarea pe care

o au călugării, a venit la noi și, auzind ce s-a întâmplat, ne-a spus:

– Nu plecați de aici. Copilul va fi bine!

– O, cum bine, părinte??? E mort!!! E inert!!! Nu mișcă, nu vorbește.

– Chiar dacă veți pleca acum, nu veți ajunge prea departe cu el. Vă veți întoarce înapoi în mănăstire.

M-am uitat la el buimacă. Nu-l înțelegeam. Nu-i înțelegeam darul de a vedea mai departe, nu ca noi, oamenii de rând, care nu înțelegem ce înseamnă puterea credinței și a rugăciunii la Tatăl Ceresc.

Am înșfăcat copilul în brațe și cu Olimpia distrusă, care plângea în continuare, Iasmina și Adel, buimăciți și înfomețați, am fugit spre mașină. M-am așezat în spate cu capul lui Valentin în poala mea. Am început să alunecăm la vale cu mașina. Începea să se înnopteze. Nu se vedea drumul foarte bine, fiind prăpăstii de o parte și de alta a bucăților de drum pe care ne chinuim să le parcurgem. Olimpia plângea și conducea.

– Olimpia, ce-a fost a fost, nu-i vina ta! Acum te rog, nu mai plânge. Trebuie urgent să reușim să ajungem cu el la spital.

Concentrează-te și condu, să nu ajungem cu toții în prăpastie!

Și un gând îmi fulgeră în minte:

– Hai întâi să căutăm un spital în Vâlcea!

Am găsit un spital și am intrat repede, cu speranță, la triaj.

– Vă rog, am un copil în mașină, în comă, nu rezistă până la București. Vreau să-i facem un RMN, să vedem dacă i-a sărit drenul din cap! Am surprins privirea stupefiantă a doctorei când am pronunțat cuvântul RMN și dren.

– Doamnă, noi... în spitalul nostru nu se fac RMN-uri.

Eram disperată. Am fugit la mașină, am urcat, am luat capul lui Valentin în brațe și i-am spus Olimpiei:

– N-am ce face. Trebuie să conduci înapoi trei ore până la București, la Spitalul Bagdasar. Cei de acolo știu ce trebuie să-i facă!!! În momentul acela, din poala mea, Valentin a vorbit:

– La Pahomie, înapoi!

Am privit înmărmurită spre Olimpia, gândind că nu aud bine sau că a început copilul să aiureze.

– Valentin, mergem la București, înapoi!

– Nuuu!!! La Pahomie, înapoi!!!

Olimpia a oprit mașina și motorul și s-a întors fericită spre Valentin.

– O, eu fac ce spune copilul!!! Unde mergem, Valentin?

– La Pahomie, înapoi!!!

– Fac așa cum spune Valentin! Așa vom face!

– Așa facem, la Pahomie.

La ora 22 orbecăiam prin nămeți pe drumul de întoarcere spre mănăstire. Ca printr-o minune, mașina a mers cu bine până sus în munți și în fața mănăstirii, fără să-l fi anunțat careva, era starețul Damaschin cu o lanternă în mână. L-a luat în brațe pe Valentin și l-a dus într-o chilie unde erau cazați drumeții. Și toată noaptea am auzit cum călugării au făcut miezonop-tică și toaca au bătut-o și au făcut rugă-ciuni. Dimineăta, Valentin era fresh, la discuții, la masă cu starețul Damaschin!

De-aș putea întoarce timpul. Să re-trăiesc liniștea de atunci de la Radu-Vodă, cu cântările minunate, cu Valentin care stătea ore întregi și asculta, ori pe oameni, ori Liturghia, ori vecernia, ori glasul pășă-

rilor sau al unui greieraș, ori o poveste, cu zâmbetul fetelor care veneau la Valentin. Râdea cu gura până la urechi și bătea fericit din palme, mai ales când auzea că a venit Raluca. O adolescentă care glumea cu el și îi spunea că se mărită cu el.

– Blonda mea frumoasă, ești raza mea de soare, ești pinguinul și gărgărița mea.

Era atâta veselie în viața lui când venea și Mariana.

– Ce mai fac călugării de la Sihăstria, Mariana? Dar părintele Ioan?

Și, cu toate că nu-i văzuse niciodată, el asculta cu nesaț poveștile Mariane. Cât e de bătrân părintele, cât de greu ajungi la el, cum treci pe poteci neumblate să ajungi la el. Și într-o zi de iarnă au venit la Radu Vodă patru călugări. Cu șube în stil port național. Au venit special să-l cunoască pe Valentin. Erau veniți de la Sihăstria.

– Bună, Valentine! Am auzit povești minunate cu tine! Uite, ți-am adus o icoană cu Maica Domnului!

Mult s-a bucurat Valentin atunci! Erau atât de plini de viață acei călugări! Se vedea cât este de curată viața lor din vorbă și portul lor și fericirea cu care vorbeau.

– Ați fost la sfântulețul meu Nectarie? Ați făcut cunoștință cu el?

Călugării au râs cu poftă!

– Noi îl cunoaștem, Valentine! Dar tu îl cunoști mai bine ca noi! Pentru că tu stai cu el tot timpul.

Valentin a râs. Acel râs suav și dulce și fericit, curat de copil.

La școală

M-am chinuit foarte mult cu ideea de a-l da la școală, de a fi un copil „normal”. Îi știam profunzimea de copil, îi știam sensibilitatea și inteligența. Dar și boala. Care, din spusele doctorilor, era mortală de la vârsta de trei ani. Și el avea deja cinci ani. Asta m-a ajutat în speranța de a-i oferi ceva mai bun. Dar mai ales l-am ascultat pe copil.

– Mami, de ce frații mei merg la școală și eu nu?

– Valentine, copiii nu înțeleg să fie ca tine, buni. Unii sunt răutăcioși și vei suferi.

– Nu cred. Eu cred că toată lumea este bună, du-mă, te rog, la școală.

Și astfel, cu tumoarea în cap, dar zâmbind cu speranță, am plecat la Școala de nevăzători de pe Strada Austrului. O școală mare, impunătoare pentru o persoană cu văz. Când am intrat și am văzut copiii mari și mici cu probleme de vedere, m-au trecut fiorii. Atunci am înțeles că nu sunt singură în lupta aceasta. Mai sunt mame care se luptă cu suferința sufletească de a-și vedea copilul astfel. Dar poate erau unele care aveau ajutor din partea tatălui – eu, nu. M-am retras într-o cochi-

lie, nespunând nimănui problemele vieții mele de zi cu zi. Greutatea de a face față, să plătesc o chirie de 200 de euro în București, taxiul lui Valentin zilnic și la întors de la școală, și micile lui plăceri nevinovate: pizza, locuri de joacă și parcuri. Valentin era dependent de iubirea mea. Suferea în felul lui când îl lăsam la școală. Dar cu timpul s-a obișnuit cu iubirea doamnelor de acolo. Foarte greu se atașa de copii, dar și eu mă atașam greu de mamele de acolo. Pentru că majoritatea aveau ajutor dintr-o parte: mama, bunica, bunicul, tatăl copilului. Eu eram singură cu trei copii.

La ora 6 îi îmbrăcam pe toți și le puneam ghiozdanele și fugeam cu ei la școală. Pe Valentin îl duceam primul și pe ceilalți doi îi duceam după aceea la o școală aproape de școala lui Valentin. Era greu. Toți banii mergeau pe chirie, dar munceam să nu le lipsească nimic. Educatoarele lui Valentin au observat că Valentin și frații lui nu aveau haine sau papuci, și mi-au dat, de câte ori au venit, ajutoare de la școală.

Valentin ura să doarmă la grădiniță. Îl îmbrăcau în pijamale și el stătea cu ochisorii în tavan, cuminte, nu deranja pe nimeni, dar nu dormea, stătea nemișcat

până se deschidea ușa și îmi auzea vocea. Îmi explica pe nerăsuflăte ce a mâncat, ce-a învățat, îmi povestea de doamna Monica, că l-a luat la logopedie, de doamna Carmen, care i-a dat tratamentul, de doamna Florența, care-l ajuta să se schimbe și să mănânce, și de doamnele educatoare. Așa au decurs zilele și anii până la 8 ani, atunci când îl simțeam nefericit - cu toate poftele care i le făceam tot timpul. Până când l-a descoperit pe Sfântul Nectarie, iar tristețea și neliniștea bolii care se aciuase pe chip i-au dispărut. Nu mai lua în considerare răutățile copiilor din clasa mai mare, care îl bruscau și îi spuneau vorbe grele.

– De ce mă piști? Mă doare!

– Pentru că ești orb, i-a răspuns cu răutate o fetiță din clasa lui. El a tăcut în ziua aceea, nu a mai mâncat, a fost foarte trist. Atunci m-a întrebat:

– Mami, ce înseamnă a fi orb??? De ce fetița aceea m-a pișcat și mi-a spus „orbul”?

Am amuțit, gândindu-mă cu groază cum pot să-l fac să uite de incident.

Doamna Burceasi Andreea își dădea toată silința de a-l învăța tot ce se putea. În

sinea lor știau că el nu va avea nicio șansă. Dar îl tratau cu o mare iubire și devotament. Îi plăceau serbările de Crăciun, aștepta și asculta programul din sala de sport cu o mare atenție. În fiecare an venea Moș Crăciun și la școală, și acasă. Ultima dată, s-a așezat Valentin pe genunchii Moșului și a vrut să îi spună o poezie. Dar era atât de fericit și entuziasmat, încât în loc de poezie se apucase să spună ca pe apă povestea *Capra cu trei iezi*. Îi plăceau poveștile. Trăia în lumea lor.

La Mănăstirea Radu Vodă a venit odată o doamnă actriță de la teatrul pentru copii. Doamna Claudia, ca și Lizuca, l-au ținut în lumea poveștilor. Atunci când doamna Claudia ne invita la spectacolele ei superbe pentru copii, Valentin asculta totul cu o atenție deosebită. La *Domnul Goe* chiar a râs cu poftă. La spectacolul Fetița cu chibriturile m-a impresionat sufletul lui de tristețe plin și de bunătate la vorbele actriței: „Cumpărați chibrituri! Vă rog, cumpărați chibrituri, sunt foarte ieftine.” Cu ochii în lacrimi, el mi-a cerut câțiva bănuți:

– Mami, dă-mi, te rog, un leu să-i cumpăr toate chibriturile fetei, că altfel se

duce fără niciun bănuț acasă și îngheață. Nu poate sta mult.

Așa era Valentin, iubea pe toată lumea. Tot timpul îi vorbeam despre ce era în jurul lui, ce auzea și simțea. Iubea lumea, oamenii, auzea zgomotele naturii și se pierdea în ele, în frumusețea lor. Tot timpul îmi povestea de ziua lui de naștere, pe cine va invita, câți copii vor veni!

Ultima spovedanie

A trecut luna noiembrie. A venit decembrie. Eu deja căutam să ne mutăm. Valentin nu mai suporta gălăgia, avea dureri de cap din ce în ce mai mari de cap.

Stăteam cu chirie la stradă și tot timpul mă ruga:

– Mami, hai să mergem într-un loc unde e liniște, să aud greierii cântând noaptea și cocoșul cântând dimineața.

Am căutat și am găsit un loc mai liniștit, în februarie eram mutați. Dar Valentin nu mai putea lupta. Era tot mai slăbit, mai trist și obosit. Nu mi-a spus niciodată nici dacă-l doare ceva, nici dacă-l supără ceva. Pur și simplu tăcea cu orele. Dacă-i spuneam: „Te rog, mă supăr pe tine, hai să mănânci”, se târa cu greu din pat și venea la masă, lua două guri de mâncare și căuta patul. Ca mamă, îl cunoșteam foarte bine. La școală nu-l mai duceam, dar îmi făcea semn să-l duc la Sfântul Nectarie. Oricât voiam să-l țin în pat, el nu voia. Cu ultimele puteri îl îmbrăcam și se târa cu scaunul cu roțile la sfânt. Era frig și viscol și zăpadă. Îi puneam păături pe el. Îl imploram:

– Hai să mergem, dragule, e frig. Hai acasă.

Își împingea picioarele în pământ și-mi făcea semn să-l las acolo. Aștepta lumea. Lumea venea, dar el nu mai putea vorbi. Dar simțea dacă voiam să trag căruciorul încet, să plec. Atunci se supăra și izbea căruciorul și picioarele cu o forță că nu mai puteam mișca căruciorul! Nu-l mai făcea fericit nici pizza, nici mașinuțele teleghidate, nici oamenii. Nimic.

Pur și simplu stătea și aștepta într-un frig îngrozitor și el era fierbinte. Veneau călugării și-mi spuneau să intru cu el înăuntru. Nu înțelegea nimeni ce se întâmplă. Și veneau și puneau mâna pe el – el era fierbinte de parcă avea o sobă pe el.

– Hai, Vali, acasă!

– Tu tot timpul îngheți. Du-te acasă și lasă-mă aici cu sfântul meu drag.

Într-o zi ieșise puțin soarele și încetase viscolul. Valentin mi-a spus cu o voce șoptită că vrea să se spovedească. Am intrat la duhovnicul lui.

– Sărut mâna, părinte! Ați putea să-l spovediți pe Valentin?

– Astăzi, nu! Am multă lume la spovedit și pe el l-am spovedit acum câteva zile.

Am plecat la Vali și l-am mințit:

– A spus părintele că vine.

– Super! Dă-mi căștile să-mi pun o poveste la telefon. Sunt fericit că mă va spovedi!!!

Mă gândeam cum să fac și cum să-i spun când va vedea că părintele nu va veni. Deodată îl văd pe duhovnicul lui că iese și-mi spune:

– Adu copilul acum la spovedit!

Valentin, fericit, a aruncat căștile din urechi și a început a-i turui gurița:

– Părinte. Am poftit, am lăcomit, m-am supărat pe mama, pe fratele meu și sora mea.

– Iartă, Valentine!

– Iert, părinte, și iubesc!

Părintele îl privea foarte serios și trist. Și inima mi s-a strâns. Părintele, de obicei, era vesel și râdea cu Vali. Acum nu. Sunt sigură că părintele, în curăția lui, a știut de Vali. A lăsat pe toată lumea la spovedit și a venit la Vali. Peste noapte, Valentin a avut dureri îngrozitoare. Dar nu se văita cu voce niciodată. Nu voia să mai ia pastile. Doar bătea cu degetul în perete când durerile erau maxime. Dimineața am încercat să văd cum se simte, întrebându-l:

– Mergem la școală? Mergem la Sfântul Nectarie?

La amândouă întrebările mi-a făcut semn cu degetul că nu. Să nu meargă Valentin la sfântul lui? Mi-am dat seama că se va întâmpla ceva grav. Am făcut bagajul pentru spital.

Bagdasar, 10 ani

Exact cum am bănuir. S-a ridicat și a vărsat în jet. Când voma așa, știam că trebuia să fug cu el la Bagdasar, la doctorul Iliescu. Acest doctor, practic, de la cinci până la zece ani a fost îngerul lui păzitor. I-a mai prelungit cât a mai putut viața cu drenul pus. Speram că s-a înfundat drenul și că vom scăpa iar. Am sunat la o prietenă, Cristina, care a venit și m-a ajutat să-l îmbrăcăm, și am alergat la spital cu taxiul. Doctorul l-a dus într-un salon și i-a pus o perfuzie. La 4 dimineața, Valentin s-a trezit spunându-mi:

– Haide, Sfinte Nectarie, intră în capul meu! Uite, mami, ce frumos e Dumnezeu și alb!

M-am uitat fericită spre el și, atunci când mi-a spus că sfântul intră în capul lui, am sperat că nu-l voi pierde. Că Sfântul Nectarie va face iar o minune. Târziu am înțeles că atunci, pe loc, o făcuse: îi luase durerile. Era la a optsprezecea operație. Drenurile prin care se scurgea lichidul din tumoră se înfundau, lichidul fiind foarte gros. După fiecare operație, el nu-și mai revenea din comă, din păcate. Foarte mult timp am citit troparul Sfântului Nectarie.

Dar nu-l rețineam. Într-o seară, pe la ora 23, am luat o cărticică și îi cântam ușurel la ureche lui Valentin troparul Sfântului Nectarie. Și minune! După două săptămâni de comă, a început să miște capul, a deschis ochii, a mâncat un iaurt. L-am ridicat între perne, fericită, și am luat icoana sfântului și i-am dat-o în mâini. A strâns-o în brațe. Era trist. Știu că mă auzea. Știu că simțea plecarea. De dimineață, doctorul venind la el și uitându-se la capul lui ciopârțit de atâtea tăieturi, de se vedea gaură și tuburile înăuntru, căci nu se mai închidea rana, i-a spus:

– Valentine, știu că ai dureri foarte mari. Voi începe să-ți fac niște morfină, e un calmant puternic.

Valentin a ridicat un deget în sus, spunându-mi:

– Voi, oamenii, aveți dureri!!! Eu nu am nicio durere. Voi nu vedeți îngerii din jurul patului meu și pe Sfântul Nectarie cum mă ține în brațe? Oricât de multe dureri aș avea, voi nu veți auzi un „au” din gura mea, ca să nu sufere mama mea, care plânge mult!!

Doctorul, un neurochirurg foarte bun, s-a ridicat în picioare, a privit uimit la

bucățița de om care se chinuia pe acel pat, spunând:

– Valentine, eu în viața mea n-am crezut într-o altă viață sau în Dumnezeu.

Era disperat doctorul. Îl iubea enorm pe Valentin. Din păcate, de prea mult stat în pat, oricât îl întorceam, a făcut pneumonie și i s-au blocat plămânii. Au fost momente grele, în care am apăsas butonul din salon și au venit doctorii și asistenții, chinuindu-se să-i mai dea aer cu masca de oxigen. Eu mă uitam perplexă. Nu-mi venea a crede că-l pierdeam. Nu pe Valentin, iubitorul, afectuosul și răbdătorul. Nu pe el. Nu înțelegeam cum adică să-l pierd. M-am agățat de el, simțind cu disperare că-și dă ultima respirație. Am rămas agățată de el. Asistentul m-a smuls și m-a împins afară pe hol. Inima îi stătuse. Între timp a fost chemat și doctorul Iliescu din operație. Îi murea pacientul drag. Lăsase tot și a fugit în salon. Era târziu. A venit la mine. Eram căzută în genunchi la picioarele doctorului, pe holul spitalului. Eram epuizată de durere, disperare. S-a așezat în genunchi în fața mea, spunându-mi ușor și foarte trist:

– L-am pierdut. Înțelegeți că am făcut tot ce-am putut.

– Nu voi accepta niciodată!!! Îl înviați acum!!! Copilul meu nu poate muri!!! Nu accept așa ceva. Îmi dați copilul acasă viu!!!

În momentul acela, după minute de încercări ale asistenților și doctorilor, inima lui Vali a răspuns la resuscitare. Am auzit un urlet sfâșietor. Era vocea lui Valentin. Îl readuseseră la viață. Doctorul s-a repezit în salon și a țipat:

– Repede în sala de operație cu el!
ACUM!

Și îmi spuse, uitându-se spre mine speriat, dar plin de speranță.

– Mergem pe viață și pe moarte. Îi scoatem tumora cu totul, vedem dacă rezistă.

– Îl las în mâinile lui Dumnezeu și ale Maicii Domnului. Sfântul Nectarie va lucra prin mâinile dumneavoastră!

Din nou așteptarea chinuitoare, zdrobitor de chinuitoare. Au venit și m-au ajutat multe fete de la Paraclisul patriarhal. Alina, Andreea, Simona, Irina, Olimpia. Olimpia și Luminița au venit cu o noapte înainte și au stat în genunchi la pa-

tul lui, făcând rugăciuni. Mă uitam înmărmurită spre ele și speram că poate credința lor, mai mare decât a mea, va face o minune. Olimpia a venit și m-a înlocuit o noapte la terapie, să pot dormi o noapte în salon. A dormit lângă Valentin pe un scaun. În noaptea în care am dormit fără Valentin, am visat că mi se aducea un sicriu mic, negru, în care mi se spunea că e Valentin. Am bătut cu pumnii în sicriu, spunând să-l deschidă. Nu l-au deschis și m-am trezit. Stăteam în fața sălii de operație înmărmurită. Câtă luptă a fost. Câte lacrimi și disperare a avut Lorena, față de Valentin, pe care-l iubea enorm. Și Simona, cât s-a chinuit să-i facă rost de sânge. Și câți pampersși îi aduceau fetele. Mi se prelingea totul în minte. Atâta luptă. Nu se poate să mi-l ia Dumnezeu.

Doctorul a ieșit obosit:

– Nu a murit în timpul operației. Așteptăm acum, să vedem ce va fi.

Am văzut că l-au scos pe Valentin. Plângea și gemea, era intubat și îmi strângea mâna. Imaginea aceea mi-a rămas întipărită în minte. L-au dus la terapie intensivă. Îl mai duseseră acolo și scăpase. Nu aveai voie să stai cu el acolo. Rudele bol-

navilor doar la ora 21 intrau la bolnavi. Era în pielea goală, învelit cu o pătură electrică și intubat. Mă auzea. M-am apropiat tremurând. I-am pus icoana Sfântului Nectarie deasupra capului. Toți de la terapie îl strigau „copilul lui Nectarie”. M-am dus la el și l-am sărutat pe umăr. Dacă aș fi știut că moare, l-aș fi luat în brațe, dar îmi era frică să nu-i stric vreun aparat la care era conectat.

– Copile, știu că mă auzi. Și știu că te-ai întors pentru mine. Să mă ierți că am făcut-o din egoism, pentru mine, pentru iubirea mea pentru tine, și am încercat să te țin lângă mine, neținând cont de suferința și durerea ta. Dacă tu crezi că nu mai poți să lupți și e prea greu pentru tine, du-te, scumpule. E Maica Domnului care va avea grijă de tine. Eu te iubesc și va veni vremea să ne întâlnim pe lumea cealaltă. Mi-a strâns puțin mâna. I-am sărutat umărul. În momentul acela l-am văzut ca pe un spirit. Corpul lui nu mai avea culoarea pe care o știam. Până la brâu avea culoarea închisă, iar de la brâu înspre față era străveziu, parcă transparent. Respira sacadat. Asistentele îmi evitau privirea și m-au scos afară. Am simțit că a fost ultima dată când

l-am văzut. Am simțit că mi se rupe inima în bucăți. L-am sunat pe duhovnicul lui Valentin, părintele Hrisant.

– Orice ar fi, el va ajunge în rai. E un înger. Tu, ca mamă, ai făcut totul.

Mi-am adus aminte de ultima împărtașanie pe care a primit-o în salon, cu o zi înainte să facă stop cardiac. A venit Ionuț Cătălin, un băiat care a dat la teologie. Și el, și sora lui, Mădălina, îl iubeau mult pe Vali. Ionuț m-a întrebat dacă vreau să-l împărtășesc pe Valentin. L-am privit zămbind, spunându-i că e în comă de câteva săptămâni, nu mănâncă, nu mișcă, doar respiră.

– Și oricât l-am căutat pe părintele de la capelă, nu-l găsesc. Iar duhovnicul lui trebuie să facă ascultare, să nu iasă din mănăstire.

– Vă voi trimite eu un preot mâine.

Și a venit părintele acela pe o ploaie mare. A pregătit Sfânta Împărtașanie, a făcut rugăciunea, spunând:

– Cum să-i dau eu acestui copil Sfânta Împărtașanie, Doamne, cum? Are gura încleștată în convulsii. Era cu lingurița deasupra feței lui Valentin. Eu mă gândeam să-l forțez, dar orice aș fi făcut,

mușchii feței erau încleștați sau se putea îneca cu Împărtășania. În timp ce mă gândeam cum să facem, o minune: Valentin a deschis singur gura într-un mare căscat. Părintele a băgat repede pe gât Sfânta Împărtășanie, trăgând rapid lingurița dintre dinții lui Vali, care se încleștau iar în spasme. Părintele, plângând, a spus:

– Acest copil, dacă scapă, să-l faci călugăr!!!

– Asta vrea, părinte, să fie!

După câteva zile l-am sunat pe părintele care l-a împărtășit și i-am spus:

– Părinte, îl pierde pe Valentin.

– Ce-o vrea Dumnezeu. Nimic nu-i poți face. Voia Lui... asta va fi.

În dimineața zilei de 8 martie 2015, la ora 7.00 am simțit să iau telefonul și să citesc Paraclisul Maicii Domnului. Ușa s-a deschis și în cadrul ei a apărut doctorul Iliescu, spunându-mi: „Vă dau o veste grea. Valentin, din păcate, nu mai este printre noi. ” L-am privit ca o nebună, gândind că se înșală.

– Vreau să-l văd acum!!!

– Calmați-vă! Știu că e greu. Deja îl duc la morgă.

Înmormântarea

Mi l-au dat după trei zile de stat la morgă. I-am cumpărat, datorită părintelui Ciprian Grădinaru, haine din mall, un costum albastru și o căciuliță albastră peste pansamentele din cap. Părintele Ciprian m-a chemat la el și m-a întrebat:

– Ce culoare vrei să aibă sicriul? M-am uitat perplexă la el, spunând, după ce mi-am adus aminte de visul cu sicriul negru:

– Orice culoare, părinte, dar nu negru. Aș vrea un sicriu alb.

– Am vorbit la firmă și au un singur sicriu alb.

Sicriul a fost foarte scump, dar părintele Ciprian a considerat că pentru Valentin merită acest sacrificiu.

Nu am avut niciun ban. Dacă nu era Părintele Ciprian să-i facă înmormântarea... L-au adus de la morgă la capelă în sicriul alb. Am văzut de la distanță sicriul alb. Nu mă puteam apropia să-l văd. Îmi era groază să-l văd cum e acolo copilul meu, în sicriul acela. A fost depus la capela de la Biserica Sfânta Treime de pe strada Alba Iulia. Eu am rămas cu nasul lipit de ușă. Nu puteam intra. Mi-am pus un scaun

lângă ușă, ca să întâmpin oamenii, uitându-mă cu ochii în gol la sicriu. Îi vedeam doar căciulița. Nu puteam să mă apropiu. Vorbeam în gând cu Valentin.

– Valentine, eu nu cred că ești tu acolo, în sicriu. Dă-mi un semn că tu ești aici.

Și atunci Valentin a început să plângă. A ieșit o fată de la Valentin, de la sicriu, și, cutremurată, mi-a spus.

– Intră la Valentin, că plânge după tine.

– E imposibil mortul să plângă.

Am înțeles că-mi dăduse un semn.

M-am apropiat cu pași mici de sicriu. Era atât de alb și de frumos la față!!! Și râdea. Era liniștit. Iar lacrimile se prelingeau într-adevăr pe fața lui. Și mânuța dreaptă, cu care își făcea cruce tot timpul, a rămas moale și caldă până l-am dus în groapă. Veneau oameni despre care nu am auzit vreodată. Toți îl știau pe Valentin din vorbele altora. Știam că va veni vremea să mă despart de trupul lui fizic. I-am pus la cap telefoanele strânse în gentuța lui, pe care și-o căra peste tot. Când am plecat cu cortegiul, am urcat în mașina mortuară și-l priveam cu teamă. Și o rază mare de lu-

mină s-a pus pe fața lui albă. Parcă așteptam să se ridice din acea cutie... Dar, nu. Capul i se bălăngănea în cutia care, peste câțva timp, mi-l băga în groapă. Am ajuns la cimitirul Sfântul Nicolae din comuna Berceni. Multă lume ajunsese în alt cimitir și se pierduseră. I-am pus în sicriu un ursuleț, o icoană și telefonul lui.

Mi s-a zis: „Nu aveți voie decât ursulețul, cel mult. Restul nu i le puteți pune.”

Bulgării de pământ au căzut sunând a plin peste sicriu. A plin, fiindcă acolo, într-un sicriu mare, a intrat un copil cu suflet și mai mare. Dar eram sigură că, la cât de mult m-a iubit, sufletul lui e lângă mine. Sora mea, având cinci copii, dintre care doi mici, a ajuns greu, dar a venit la înmormântare în comuna Berceni, deși locuiește în Voluntari. Dimineața era întuneric în camera ei, ușa s-a deschis și în pragul ei stătea Valentin. Ea s-a speriat, deoarece nu dormea și-l știa mort. El, zâmbind și liniștit, s-a apropiat de patul ei, spunându-i:

– Știu cât de greu ți-a fost să vii la mine. Îți mulțumesc că ai venit! Era îmbrăcat în costumul albastru cu care l-am înmormântat. Și vedea! A fost primul

semn de la Valentin că știa tot ce s-a întâmplat, că sufletul nu are granițe. M-am dus după două săptămâni și i-am cumpărat două felinare negre. Le-am pus pe dulapul din sufragerie, spunând în gândul meu:

– Dragul mamei, când pot, că ești tare departe și nu pot ajunge acum, îți voi aduce felinarele să-ți aprind lumina la căpușor și o coroană de flori și pământ de flori cu floricele, ca să ai flori tot timpul.

Mă angajasem. Lucram de dimineață până seara. Trecuseră două săptămâni și felinarele erau tot acolo. Nu ajungeam la el. Timpul parcă se micșorase, la câte probleme aveam de rezolvat. Nu știa nimeni de felinare, decât eu. Într-o dimineață m-a sunat sora mea la 5 dimineața, întrebându-mă:

– Fată dragă, tu ai cumva pe dulap două felinare negre?

– Da, dar de unde știi???

– A venit Valentin la 3 dimineața lângă patul meu și mi-a spus: „Spune-i mamei mele că o iubesc și că nu pot veni la ea să mă vadă, ca să nu-i fie frică de mine, și spune-i că o aștept la mormânt cu felinarele negre de pe dulap, cu florile și pământ-

tul de flori”. Am înțepenit. Nimeni nu știa gândul meu de atunci și ce-i promisesem. Am înțeles că sufletul lui e lângă mine. În ziua respectivă m-am împrumutat de bani, am luat coroana, pământul, semințele și am mers cu o doamnă la Valentin.

Tatăl lui, arabul, așa cum nu a fost nici la nașterea lui, nu a fost nici la moartea și nici la înmormântarea lui. A aruncat niște bani la bancă, foarte puțini, care nu-mi ajungeau atunci nici de hăinuțe, nu mai zic de pomană, sicriu, firmă, gropari. Nu trebuia. La musulmani e aruncat în groapă și gata.

Vreme de 40 de zile, Valentin mi-a dat semne. Scaunul lui, pe care a stat ultima dată, se mișca singur. O fată de la biserică, care l-a iubit atât de mult, dar nu a putut veni să-l vadă mort, l-a visat că era într-un pat, costumat în albastru, și dormea pe o parte cu mânuța sub față. A deschis ochii și o privea. Nimeni nu știa, decât eu, detaliul acesta, că el își băga mânuța sub obraz când dormea. La parastasul de 40 de zile m-a sunat fata care se întâlnise cu Valentin la biserică și căreia doctorii îi spusese că nu va putea avea copii, pentru că avea probleme grave de vedere.

– Bună ziua, ce mai face Valentin? Să mă iertați, nu am avut numărul dumneavoastră de telefon, deoarece în spital cu Valentin, ne-a căzut telefonul în apă și am pierdut multe numere de telefon.

Mi-am dat seama că nu știa nimic.

– Valentin a murit.

– Of, Doamne, cum așa? Și eu care v-am sunat să vă dau bucuria pe care a prezis-o Vali cu un an înainte. Am o fetiță de 40 de zile!

– Mă bucur din tot sufletul! Mâine îi fac lui Valentin pomană de 40 de zile. A doua zi, doamna respectivă a venit cu doi saci de dulciuri, pe care i-a împărțit copiilor. Nu aveam bani nici de pomenire. M-au ajutat preoții.

A doua zi după pomenire, m-a sunat arabul plângând: „Te rog, eu nu cred în Dumnezeuul tău și al lui Valentin, dar sunt disperat. Mi-a crescut tumora foarte mare și trebuie să o opereze, durează mult operația, nouă ore, și doctorii nu știu dacă îmi va sta inima. Te rog, ajută-mă! Roagă-te tu la Valentin, că el te ascultă.” Mi-a trecut prin fața ochilor, ca un film, toată suferința. Singură cu copiii și cum el a râs de mine, de Valentin. I-a vrut moartea și răul. Dar am

tăcut, am știut că Dumnezeu face dreptate mai devreme sau mai târziu. „Bine, mă voi ruga ca Valentin să mijlocească la sfinți și la Dumnezeu pentru tine.” Aveam la mână o brățară cu biluțe albe pe elastic, brățară adusă de la un pelerinaj de la Sfântul Fanurie. M-am dus la Valentin la cimitir, în Berceni, și am vorbit cu el: „Valentin, știu că nu l-ai iubit pe tatăl tău, dar, te rog, ascultă ruga mea, mijlocește la Sfântul Nectarie și la Tatăl Ceresc pentru el, nu-l lăsa să moară.” Și am scos brățara cu biluțe de la mână și am lăsat-o în jurul crucii, lângă fotografia lui Valentin și a Sfântului Nectarie. A doua zi, la 5, în liniștea dimineții, am auzit, fiind perfect trează, pași în sufragerie și o mână parcă a aruncat mai multe biluțe în aer, căzând pe parchet cu putere.

Am înțepenit. De când el murise, nimeni nu a mai dormit în patul din sufragerie. M-am ridicat speriată, făcând rugăciuni, și am ajuns în sufragerie, am aprins becul și pe jos erau împrăștiate biluțe de la brățara pe care eu am pus-o la cruce. Am înlemnit. Am fugit la mormânt, iar brățara nu mai era acolo. Am înțeles că era un nou semn de la Valentin, că mi-a ascultat rugăciunea. Arabul m-a sunat a doua zi, spu-

nându-mi: „Valentin m-a salvat! Tot timpul cât a fost operația, Valentin a stat la capul meu într-o aură mare de lumină”.⁴

⁴ Completarea autoarei la ediția 2025: „Și cu tatăl lui a fost o altă minune. L-am rugat pe Dumnezeu să-mi arate de la cine a avut Valentin această boală genetică. În anul 2021, tatăl lui, care era grav bolnav, a venit cu ultimele puteri în România. Când a ieșit de pe ușa aeroportului, am văzut că avea o ditamai tumora pe partea dreaptă a feței, pe toată fața. De-abia de abia mergea, cocoșat de durere, și i-am zis: „Ei, care-i treaba? Că ai zis că Valentin are boala genetică de la mine. M-ai mințit o viață”. Și I-am mulțumit lui Dumnezeu pentru că mi-a arătat cum stau lucrurile, pentru că mă gândeam că poate boala lui Valentin a fost ceva de la mine, genetic, nu știu. Și mi-a arătat Dumnezeu adevărul. După aceea, când tatăl lui a plecat în Israel, m-a sunat să-mi zică să mă rog pentru el atunci, după ce a murit Valentin. Și apoi a făcut operație peste operație. Dar a murit” (n. ed.).

Mărturiile celor care l-au cunoscut

Viața are valoare. Să o prețuim și să iubim omul de lângă noi acum, că într-o secundă se poate ca viața să se rupă și să ne pară rău că nu am prețuit omul de lângă noi.

Mărturia Mădălinei

În momentele în care simt o sete imensă de liniște și pace, îmi îndrept pașii către Mănăstirea Radu Vodă. Dumnezeu îmi dăruiește zilnic daruri, iar unul de mare preț l-am primit cunoscându-l pe Valentin. Fratele meu, Cătălin, îmi povestise de micul sfânt de la Mănăstirea Radu Vodă. În ziua cea specială, aflându-mă la intrare în casa Domnului, un copil cu o aură aparte întâmpina oamenii încărcăți de gânduri, poveri sau ispite. Pentru că de la vârsta de trei ani nu mai putea vedea cu ochii lumefști, era așezat într-un scaun cu rotile, pentru a fi mai ușor de deplasat de către minunata lui mamă, un model suprem de sacrificiu și iubire.

M-am apropiat de el și i-am spus că sunt sora lui Cătălin. Mi-a strâns mâinile și am simțit o emoție atât de puternică, încât simțeam că o bucurie imensă mi-a invadat interiorul corpului. Binecuvântarea aceasta de copil cu miros de flori mi-a dăruit clipe unice de înălțare sufletească, mi-a dăruit fericire pură, liniște și iubire. În timpul discuției simțeam vindecare de tot ce mă încărcase negativ. O discuție aparte, în care mă întreba curios cum poate ghiocelul, atât de plăpând, să aibă puterea să răzbată pământul și zăpada. O întrebare pe cât de simplă, pe atât de complexă, căci m-a condus la meditație. Ghiocelul, însuși, poate fi o pildă pentru noi, pentru a ne întări în voință și putere. Oricare dintre noi poate fi reprezentat de ghiocel, iar pământul și zăpada pot simboliza greutățile, încercările sau ispitele noastre, pe care le putem birui doar prin nădejde, credință și dragoste. M-a surprins atunci când m-a întrebat cu ce este plină luna plină. Mă simțeam ciudat. Eu nu-mi pusesem niciodată întrebări asemănătoare, care conduceau spre meditație. Avea atât de multă energie și transmita și mai multă bucurie. M-a luat de mână și m-a condus în biserică, la prie-

tenul său, Sfântul Nectarie. Au fost cei mai frumoși și înălțători pași făcuți alături de Valentin. Fericit, mi-a dăruit o iconiță, iar în momentul de rămas-bun mi-a spus că o să se roage pentru mine. Nu realizez pe deplin puritatea lui și puterea pe care o avea. Am plecat cu un amalgam în suflet. Eram fericită că l-am întâlnit. Eram tristă și supărată pe mine, pentru că mă văitam de cele mai multe ori din cauza unor nimiciuri. Copilul acesta, cu o tumoră pe creier care-i luase lumina ochilor, era atât de fericit, plin de viață și îmi dăruia mie și celorlalți voință și putere. Mi se făcea dor de el și de liniștea pe care mi-o oferea.

Acum, aflat în ceața minunată a lui Dumnezeu, mi-l închipui lângă Sfântul Nectarie, sfântul lui iubit. Am momente când îl simt în casă și este minunat cum simt acea liniște că mă învăluie. Am momente când îl rog să mă asculte și să mă ajute, iar atunci când el știe că ceea ce cer îmi este de folos, îmi ascultă cererea. O prietenă era foarte tristă din cauza faptului că frățiorul ei avea febră mare și stări repetate de vomă. Mi-am înălțat gândul la Valentin și la Sfântul Nectarie, iar febra i-a scăzut într-un mod miraculos. Îi mulțu-

mesc lui Dumnezeu pentru darul minunat pe care mi l-a oferit prin apariția lui Valentin în viața mea – un exemplu de sacrificiu, nădejde, credință și dragoste. Pe fundal, în timp ce scriu, îi aud vocea caldă și atât de liniștitoare. „Nu am voie să mă vait”, îmi spusese blânda mamă în urmă cu câteva zile. Am rămas din nou fără cuvinte. Au fost suficiente doar câteva clipe să-mi amintesc cum Valentin, cu 18 operații pe creier, avea dureri groaznice și nu scotea nici cel mai mic vaiet. Îi mulțumesc bunului Dumnezeu pentru darul minunat pe care mi l-a dăruit prin întâlnirea cu Valentin, devenit acum micul nostru sfânt veghetor!

Prințul și cavalerul meu

Mă numesc Elisabeta și mă prezint copiilor ca „Lizuca”. Într-o perioadă mergeam mai des la Mănăstirea Radu Vodă și l-am tot văzut pe Valentin împreună cu mama lui și mereu înconjuțați de oameni. Valentin cel vesel... mereu zâmbitor... mereu cu gropițe în obrăjori... dornic să vorbească cu oamenii. Îl priveam de departe, pentru că nu aveam curajul să mă împrietenesc cu el. Mi se părea foarte inteligent

(și era foarte inteligent), iar eu mă rușinam de mine cum sunt. Zilele treceau (acum, spre profunda mea părere de rău), săptămânile, lunile. Într-o zi mi-am făcut curaj, am așteptat să fie singur. Mami a lui plecase puțin prin preajmă și mi-am zis că acum este momentul. M-am apropiat de Valentin și i-am spus:

– Bună, Valentin! Sunt Lizuca (ca în povestea cu Lizuca și Patrocle).

Valentin râdea de bucurie. Chipul lui radia la auzul vocii mele și mi-a spus:

– După voce, ești o femeie minunată. Am rămas uimită. Mă uitam la el, îl admiram și îi mulțumeam pentru că mi-a pus balsam pe o rană din suflet.

În scurt timp a venit și Valentina, iar eu m-am prezentat cu Lizuca, ca în poveste. Și foarte simpatică, Valentina îi spune lui Valentin că e o poveste cu Lizuca și Patrocle. La care Valentin, uimit, zice:

– N-am mai întâlnit până acum o femeie din povești. Dar tu ai picioare? Nu ai aripi și coadă? Mi-am zis în sinea mea: acesta e momentul magic, unic, pentru curăția lui, să-i păstrez bucuria de a trăi într-o poveste, și am continuat:

– Doar ziua am picioare, iar noaptea am aripi și zbor să văd cum dorm copiii. Iar el, foarte vesel, îmi spune:

– Și ai venit și la mine să mă vezi!!!

– Da, am venit!

Îi spuneam că stau în Dumbrava Minunată, într-un castel cu opt etaje și stau la ultimul etaj. Că am un cățeluș. Pe vremea aceea aveam părul mai lung și am vrut ca Valentin să îmi atingă părul de poveste, iar mititelul și-a retras mâna de teamă... că sunt de poveste.

În altă zi m-am dus iar să îl văd și vorbeam cu el (dar mi se făcuse o foame...). Mititelul primește un pachetel de la o doamnă, îl desface și scoate rând pe rând ce e în pachetel și îi dă Valentinei. La un moment dat (ca un adevărat bărbățel) se oprește și foarte serios zice:

– Acesta este pentru Lizuca.

Și îmi dă un pachet de biscuiți. Mă uitam surprinsă la copil. Îmi era foame. L-aș fi refuzat, pentru că nu aș fi luat mâncarea unui copil, dar stătea foarte serios cu pachetelul întins spre mine și nu am putut să îl refuz.

Altădată m-am dus prin supermarket și nu știam ce să îi iau lui Valentin. Mă

învârt, mă învârt și găsesc clopoței de ceramică. Și zic în sinea mea:

– Acesta e cadoul! Ajung la Mănăstirea Radu Vodă și îi dau clopoțelul.

Valentina îmi spune că cel mic adoră clopoțeii și că are acasă o colecție. Și i-am zis lui Valentin că de fiecare dată când îi e dor de mine să sune din clopoțel și eu voi veni. Atât de bucuros a fost, încât tot suna din clopoțel chiar dacă era slujbă în biserică.

Pentru mine, Valentin a fost, este și va fi Prințul și Cavalerul meu. Așa îi ziceam și așa îi spun și acum când vorbesc în suflul meu cu el.

În altă zi, am găsit la un chioșculeț un ou cu o jucărie – cățeluș – înăuntru. Îi duc lui Valentin cadoul și drăguțul de el a fost așa temător să se atingă de cățeluș. A crezut că e Patrocle. Am aflat de la Valentina că este internată la spital cu el. Am mers direct să îl văd și, neavând bănuți pentru daruri, i-am adus un buchețel de ghiocei (era frig afară, ninge) și așa s-a bucurat Valentin pentru că i-am adus ghiocei din Pădurea de basm... Și că i-am cules special pentru el.

Starea lui de sănătate se înrăutățea. Mergând să îl văd la reanimare, m-am întâlnit pe drum cu părinți pe care îi știam și i-am rugat să îmi dea o binecuvântare pentru el, să duc la spital binecuvântarea. A fost o întâlnire neașteptată și rânduită de Bunul Dumnezeu, să pot să îi duc lui Valentin la spital o binecuvântare.

În noaptea când a trecut la Domnul, nu aveam somn. Era Sâmbăta Morților, 6 martie. Mă tot foiam prin casă să pregătesc una, alta, doar că somnul nu venea. Ațipesc și mă visez în Ierusalim sau la poarta Cetății vechi (nu am fost la Ierusalim). Mă întâmpină un egiptean cu toiag mare de aur, se ridică poarta, îmi dă toiagul și mă însoțește pe culoar. De partea cealaltă, ce pot să zic... o stare de bine, bucurie, pace, liniște, odihnă. Un spațiu verde cu o bancă, oameni liniștiți. Mă așez pe bancă și se apropie de mine trei miei (Valentin mai are un frate geamăn, Adel, și o soră mai mare, Iasmina). Mă uitam la miei și pe mielul care avea blănița căzută de pe el cam vreo trei sferturi îl mângâi pe botic și zic în sinea mea că e bolnăvior sărăcuțul. Mielul îmi sărută mâna. Eu nu știam să mă joc cu miei. Cei trei mieiuși se uitau la mine

cum mă jucam cu un cățeluș pe bancă (Lizuca și Patrocle).

Dimineața primesc telefon de la Adel că Valentin a trecut la Domnul. M-am dus la biserică să dau la altar o lumânare pentru sufletul lui și s-a rânduit să îmi ia lumânarea un părinte care credea că Valentin nu e așa de bolnav (o ispită) și a rămas întristat să audă vestea.

Despre înmormântarea lui Valentin... greu de povestit. Doar că am cumpărat coronițe cu flori și mi-am dorit să mă duc la el la spital îmbrăcată în zână. Coronițele i le-am pus pe cruce. În noaptea de priveghi nu m-am putut duce acasă. Au venit mulți să îl vadă și să își ia rămas bun. O bună prietenă m-a ajutat cu colivă, altă prietenă cu mașina să duc la biserică. A fost totul mână de la mână. Și Unitate. Și l-am rugat pe Valentin să mă ajute să îi fac un dar mamei mele pentru 8 martie. Tre-cuse deja 8 martie, dar fiind după înmormântarea lui nu avusesem timp să o bucur pe mama cu o atenție. Și dau mărturie că mi-a ascultat rugăciunea și am reușit să îi duc un coș superb cu flori. După ce a trecut Valentin la Domnul, și îmi era greu să îmi caut de lucru, greu cu sănătatea, greu cu

bănuții. Într-o dimineață mă duceam la interviu, ploua torențial și am luat un taxi. Eram necăjită. Și aud la radio întrebare: „Cum îl chema pe cățelușul din povestea cu Lizuca din Dumbrava minunată?”. Și am zâmbit și am răspuns singură. „Patrocle”. Iar pe seară primesc mesaj de la o prietenă: „În orice domnișoară este ascunsă o Prințesă.” A fost „mâna nevăzută” a lui Valentin, pentru a-mi bucura sufletul.

Se apropia parastasul de un an pentru Valentin. Eu mă simțeam foarte rău, fiind după un accident de mașină, bănuți nu prea aveam, frig afară. dureri. O rog pe mama să îmi dea niște bănuți. Și mergeam greu pe zăpadă și vorbeam cu Valentin: „Valentin, spune-i la Lizuca ce vrei să îți ia. Nu mă pricep... spune-mi tu.” Ajung la florărie, era după 14 februarie, și zăresc inimioare într-o glastră și niște gărgărițe. Îi zic doamnei că o rog frumos să îmi facă o coroană din brad, să o aranjeze cu inimioare și gărgărițe. A ieșit de senzație. Am cumpărat și acadele în formă de inimioară și le-am împărțit copiilor prezenți la slujbă. La cimitir, o doamnă dragă lui Valentin a luat gărgărițele de pe coroană și a împodobit crucea cu gărgărițe și inimioare. Și

am cântat cu toții: „Gărgăriță-riță/ Zboară-n poieniță.” Ce să zic... a doua zi primesc de la sora mea un mărtișor cu o gărgăriță mare!

Mărturia Gabrielei

L-am cunoscut pe Valentin la Mănăstirea Radu Vodă din București. Mergeam la slujba de duminică după-amiaza și stăteam la coadă la racla Sfântului Nectarie și la icoana Maicii Domnului și îl vedeam mereu în scaunul cu roțile, cu ochii foarte puțin întredeschiși. În gând mă rugam pentru el, să-i dea Domnul sănătate și Sfântul Nectarie să-l ajute. Vedeam oameni, mai mult femei, care mergeau și vorbeau cu el și râdeau, și era ceva special acolo.

Odată, am văzut o fată foarte frumoasă, cu gropițe în obraji și cu părul creț, care vorbea cu el și râdeau și erau atât de fericiți. Într-o duminică de început de noiembrie eram cu prietena mea la mănăstire, ea a intrat în biserică și eu m-am oprit să vorbesc cu Valentin – așa am simțit, că vreau să-l cunosc. Am vorbit puțin, l-am întrebat ce face, dacă îi este frig, cum îl cheamă, și m-a întrebat dacă am telefoane

vechi, stricate, că el face colecție, că are foarte multe. I-am răspuns că este posibil să am, că voi căuta și îi voi aduce dacă am. Mi-a cerut numărul de telefon, pe care l-a salvat mama lui, iar aceasta mi-a spus că lui Vali îi place mult să vorbească cu oamenii. Când ne-am luat la revedere, mi-a sărutat mâna și pot să vă spun că mi s-a părut ceva deosebit. După câteva zile m-a sunat, mi-a spus pe nume, m-am gândit că mă confundă cu altă Gabi și m-a invitat la ziua lui pe 27 octombrie, la o pizza, seara la ora 18. I-am spus că voi veni, că voi fi acolo atunci. Inițial m-am gândit să-i duc cadou un telefon vechi, așa cum mă rugase, dar m-am tot gândit și am comandat un radio portabil alb. Cei de la firmă mi-au spus că sigur voi primi radioul până pe 27 octombrie, dar nu a fost așa, nu au adus comanda, iar eu, în panică de timp, am luat de acasă un telefon vechi și l-am pus într-o pungă de cadou. Când l-am luat de acasă nu am văzut că nu are capacul din spate și că bateria este puțin bombată. Am ajuns la Pizza, unde era multă lume, Valentin invitase mulți oameni: copii, colegi de clasă cu el și persoane pe care le-a cunoscut la biserică. Ne întâmpina pe toți cu o cutie cu

bomboane Milka în formă de inimioare și am luat și eu una, cu toate că era post. Acolo am aflat că are un frate geamăn, Adel, și o soră, Yasmin. I-am dat telefonul și, în momentul în care l-a luat în mână, am văzut că nu are capacul din spate și că bateria este puțin bombată. Am încercat, după ce l-a pus pe masă, să-i scot bateria, să o înlocuiesc cu un șervețel împăturit ca să nu observe lipsa, dar bineînțeles că a simțit că am înlocuit-o și i-am explicat că este un pericol când bateria este așa, și a înțeles. Deci, bateria a rămas la mine și telefonul la el. Și în ziua de azi am bateria și, cumva, lângă ea este tot timpul o cruciuliță aurie din lemn vopsit, pe care eu am pus-o la un moment dat în geantă, dar de câte ori iau bateria din buzunarul genții în mână, am și cruciulița. A fost foarte frumos la ziua lui, am mâncat pizza, am făcut multe poze, am cunoscut oameni.

Valentin era așa de fericit, a primit multe cadouri, avea o mantie roșie, un coif roșu și pe obrazul stâng avea pictată o gâr-găriță. Împlinise 10 ani. Atunci am văzut că era dependent de mama lui, că el nu vede deloc, am aflat că trecuse prin multe operații pe creier, că are o tumoră și că oricând

poate să moară. Nu voi uita acea zi nicio-
dată! După acea zi vorbeam cu el și cu ma-
ma lui de câte ori mergeam la Sfântul Nec-
tarie. Ei erau mereu aproape de ușa bise-
ricii și chiar când era ger, el stătea acolo
înfofolit bine și avea niște mâini calde. Cu
întârziere a venit și radioul alb pe care l-am
comandat pentru ziua lui și i l-am dus în-
tr-o duminică. S-a bucurat mult că poate să
asculte postul Trinitas, dar la un moment
dat s-a întristat puțin, a spus că îl va strica
fratele lui. După puțin timp, după sărbă-
tori, poate chiar sfârșitul lunii ianuarie, am
aflat că Valentin a fost internat la Spitalul
Bagdasar și că urma să-l opereze a doua zi.
M-am dus la el, l-am văzut după ce l-au
adus din operație, era adormit și speram
cumva să se facă bine. Ne rugam pentru el:
mama lui, mătușa lui și eu. După câteva
zile am plecat în Țara Sfântă, în pelerinaj.
Acolo m-am rugat mult pentru el și am lă-
sat acatiste și plăcuțe pentru cei bolnavi,
cum se lasă acolo la icoane. Am primit o
șapcă de la ghid și, după ce am fost la Mor-
mântul Sfânt și am atins-o de mormânt,
m-am gândit să i-o dau lui Valentin, să o
țină pe cap, ca să se facă bine. M-am întors
în țară într-o vineri și am început să fac

colivă și cumpărături, pentru că sâmbăta era Sâmbăta Morților, și cu gândul că merg la biserică cu coliva, împart ce am de împărțit – pachete – și după aceea merg la spital la Valentin cu șapca. Nu am mai apucat, deoarece m-a sunat Valentina că Vali nu mai este. A plecat dintre noi vineri noapte spre sâmbătă. Vă dați seama ce supărată am fost pe mine că nu m-am dus la el vineri. În naivitatea mea mă gândeam că dacă-i duc șapca și o pune pe cap, el se face bine. Dar voia Domnului a fost să-l ia la El atunci. Am fost la capelă, să-l văd înainte de înmormântare. Parcă dormea, era atât de frumos, avea o culoare atât de frumoasă, iar mâna lui dreaptă era caldă, moale ca o mână de om viu. Aș fi vrut să o sărut și eu, cum și el mi-a sărutat-o, dar deja era târziu, că se pregăteau să-l ducă la cimitir. Mama lui mi-a spus că Vali a plâns în coșciug, dar când am ajuns eu nu mai plângea. În schimb, când plângea mama lui, plângea și Maica Domnului din icoane. Eu așa am văzut. Ochii Maicii Domnului erau înlăcrimați. Doamne, câtă durere și jale și dor! Doamne!

În cimitir, mormântul lui este mai la margine, lângă o casă nou construită.

M-am gândit că nu va fi singur, va fi lângă oameni. Atunci am găsit greu cimitirul, la un moment dat m-am speriat că îl vor îngropa și eu nu mai ajung, dar mi-am adus aminte că platoul cu colivă este la mine în mașină și că mă vor aștepta. La masa de după, care s-a ținut la biserica unde a fost depus, am stat la masă lângă un domn, care a văzut că ochii mei erau încă înlăcrimați și m-a întrebat dacă încă plâng. Nici nu realizasem, nu simțeam.

Duminica următoare am fost la Sfântul Nectarie și am văzut că Sfântul este foarte supărat, așa mi s-a părut, așa l-am văzut eu pe sfânt, foarte supărat. După aceea am aflat de la Valentina că Vali și Sfântul Nectarie erau prieteni de mult timp și că vorbeau unul cu celălalt. Multe lucruri am aflat despre Valentin după ce a plecat. Am aflat că ținea post, că avea duhovnic, că se împărtășea, că s-a plimbat în multe locuri, că nu-i plăcea engleza și că anumite colege de clasă nu-i plăceau, că erau răutăcioase. Am auzit de plimbarea cu peripeții la Schitul Pahomie, de Lizuca și Patrocle și multe alte lucruri, și că avea mulți prieteni și oameni de nădejde care îi ajutau.

La pomenirea de un an, m-a sunat mama lui că merge la cimitir și că va cum-păra pizza de la Pizza Hut. Nu am putut să ajung atunci la cimitir, fiind cu mașina în service, dar acel service era chiar pe Moșilor, aproape de Pizza Hut, pe strada Părintele Galeriu. Iar eu, până să merg să ridic mașina, m-am întâlnit cu o cunoștință nevăzătoare pe care am ajutat-o să-și ridice tichetele de călătorie de la Centrul Local pentru persoane cu dizabilități, care este tot pe Moșilor, și fără să fi programat ceva dinainte, a fost ceva spontan: am invitat-o la Pizza Hut și am mâncat amândouă pizza în memoria lui Valentin.

Am fost de curând la el la cimitir cu mama lui și cu Lizuca lui Patrocle și ne-a binecuvântat cu un apus de soare superb și cu un cer cu niște nori roșii, luminați superb. De câte ori mă apasă necazurile, gândurile, și mă gândesc la el și îi cer să se roage pentru mine, simt imediat cum mă liniștesc și am o stare de bucurie. Chiar de Sfântul Valentin, care a fost pomenit într-o duminică, voiam să merg la o biserică în centru. Nu știam că este Sfântul Valentin și traficul era deviat, și mi-am zis să intru în prima biserică, să nu pierd Sfânta Litur-

ghie. Și am ajuns la o biserică pe Calea Că-lărașilor și am stat acolo la slujbă, și acolo am descoperit, spre bucuria mea, că au o raclă cu moaște ale Sfântului Valentin. I-am mulțumit că m-a dus acolo în acea zi frumoasă de duminică. Îi mulțumesc Domnului că mi-a dat ocazia să-l cunosc pe Valentin și pe Valentina, pe Adel și pe Yasmin.

Mărturia Aureliei

Îmi este foarte greu să vorbesc despre Valentin. L-am cunoscut în ziua Sfinților Constantin și Elena. L-am întâlnit acolo când aveam sufletul zbuciumat și plângeam.

– Mami, de ce plânge tanti Aurelia?

– E răcită.

– Dar de ce toată lumea care vine la mine e răcită?

Tanti Aurelia îi făcea clătite și pâ-joale și venea și i le aducea. Tanti Aurelia îi suporta supărarea când plecam doar cu frații lui și pe el nu l-am luat. I-am călcat cămașa roșie și i-am făcut nod la cravată când am fost la pizza, la ziua lui. Era atât de fericit cum nu pot descrie în cuvinte.

Era un copil blând, iubitor, care îi plângea pe ceilalți că îngheață și îmi spunea mie:

– Săraca femeia de la lumânări a înghețat. Mi-e milă de ea.

– Măi, Valentine, dar tu nu ai înghețat. O plângi pe ea.

– Tu ai înghețat, eu nu, că mă încălzește sfântul meu.

Mărturia verișoarei lui, Fatima

Verișorul meu era un copilaș vesel mai mereu, nu știu cum, dar mereu părea fericit și trimitea și la cei din jurul lui puțină fericire de la el. Era mereu cuminte, bun la suflet și mereu darnic și iubitor. Toată lumea îl iubea, pentru că avea un sufletel bun și frumos și el a iubit pe toată lumea. Nu cred că știa ce-i aceea ură. Era un îngerăș de copil. Mereu când venea la noi era ca de obicei fericit, aplauda mereu de bucurie, chiar dacă nu se întâmpla nimic, el tot fericit era oricum. Era mereu respectuos și știa să aprecieze lucrurile mici și se mulțumea cu puțin, nu cerea mai mult. Era un copilaș deosebit, dependent de iubirea mamei lui. Nu mânca până nu

pipăia cu mâna farfuria de lângă el, să vadă dacă și mama lui are mâncare.

Mărturia Rodicăi (nevăzătoare)

Am trecut într-o zi pe lângă mama lui Valentin, care mi-a dat un lucru. Am vorbit cu ea, neștiind că a avut un copil nevăzător. Am văzut cu ochii sufletului un băiețel care stătea lângă ea în scaun cu roțile și o privea bătând din palme. Băiețelul mi-a făcut semn să tac, să nu-i spun mamei lui încă nimic. La un moment dat am văzut cum s-a deschis cerul și s-a coborât din cer o scară, pe care băiețelul a urcat și cerul s-a închis. La puțin timp după aceea, niște mâini au luat și căruciorul și l-au tras în sus. De atunci îl vedeam uneori pe Valentin că intră pe geamul din bucătărie și se așază pe scaun și vorbeam cu el, mai ales de câte ori aveam probleme. De multe ori mă ruga să-i transmit mamei lui anumite mesaje.

Mărturia mătușii lui, Paula

Abdullah era numele pe care l-am vrut acum 10 ani, dacă aș fi avut un băiat,

dar sora mea, Valentina, având gemeni, a dat la unul din băieți numele de Abdullah, care înseamnă „iubit de Dumnezeu”, și m-am bucurat mult. După un timp, sora a hotărât să-i boteze și așa Abdullah a devenit Valentin. Doar că la mine l-a luat Dumnezeu mai repede, la doar două săptămâni. Mai târziu am avut și eu un băiețel, apoi încă o fetiță și gemeni, dar cel mic mi-a murit și mie, la fel ca al ei – blond, cu ochii ca cerul.

Îmi este greu să vorbesc mereu de el, ca și cum, dacă nu vorbesc, poate că mai e undeva acolo, neplecat. Îi făcea pe toți să zâmbească vorbind vrute și nevrute, punând întrebări încontinuu, mirându-se de tot ce era pe lumea asta. Dar el a fost un spirit foarte înalt, care nu s-a plâns nicio dată de nimic. Ca un om bătrân și înțelept, el sfătuia. A fost un copil cuminte, prea vesel pentru lumea asta. Mai ales că a suferit mult prea mult de această boală genetică necruțătoare.

Era foarte înțelept pentru vârsta lui, dar cel mai mult avea răbdare ascultând oamenii și vorbea repede, mult și cu toți, ca și când nu avea mult timp. Învăța oamenii să se iubească și, mai ales, să fie buni. Vor-

bea mult de sfinți, ca și când erau prietenii lui. Cânta rugăciuni. Îi plăcea ore-n șir să stea la biserici și să asculte Liturghiile. Un suflet cred că simte, știe... și se grăbește să-și ducă menirea cât mai repede și departe.

Nu cerea multe, dar oferea în schimb mângâiere tuturor sufletelor triste și necăjite. Nu suporta să fii stresat, nervos, supărat. Voia ca toți să zâmbească, să fie veseli, să nu fie nimeni trist. Îi mai plăcea pește cu piure, uneori. Când venea la noi, îi plăcea să-i fac cartofi cu piept de pui și un suculeț mereu. N-avea răbdare să-i prăjesc și aproape se frigea de nerăbdare. Avea o melodie care-i plăcea, „Copiii colorează viața”, și o asculta de câte ori venea la noi și aplauda fericit. Am urât boala, știind parcă că se va întâmpla inevitabilul, chiar dacă toți speram într-un miracol, totuși.

Mesajul lui e să trăim viața cât e cu bucurie, mulțumire, recunoștință pentru orice, că avem atât de multe. Chipul lui angelic a rămas până la sfârșit neschimbat, cu zâmbet pe față.

Eu sunt de altă religie, dar n-am lipsit de la căpătâiul lui la înmormântare, am fost cu copiii. A fost un înger de lumină printre noi, ceilalți oameni, cu problemele

noastre, triști și supărați, mereu nemulțumiți de orice. El a zâmbit până-n ultima clipă. Ca să nu fim triști, că el e bine acum. A fost și va rămâne un spirit puternic, care va rămâne veșnic printre noi, până când ne vom reîntâlni toți... din nou. Că el este bine și că ne va fi și el alături nouă până la sfârșit.

Ușa era la cameră închisă. Când m-am trezit, era întredeschisă, ca și cum cineva abia a ieșit. După înmormântare, noaptea, pe la 3 dimineața, am visat – dar parcă a fost aievea – venind lângă patul meu și mulțumindu-mi că am venit la el și că nu l-am uitat și că i-am fost alături până în ultima clipă lui și surorii mele.

Mărturia Deliei

Cum l-am cunoscut eu pe Valentin?

Într-o după-amiază de octombrie, în 2014, m-am hotărât să merg la Sfântul Nectarie, la Mănăstirea Radu Vodă. Eram însărcinată cu primul meu băiețel, Matei, și îmi plăcea să mă rog la moaștele Sfântului Nectarie. Era la intrarea în mănăstire o mamă cu un băiat în scaun cu roțile care mă impresiona foarte tare de fiecare dată

când o vedeam. O vedeam duminica, cum pleca de la slujbă, împingând căruciorul, resemnată și cu ochii privind peste lume. Ochii arătau toată suferința mamei pentru acel copil.

În după-amiaza aceea de octombrie, după ce m-am rugat, am ieșit grăbită din mănăstire să mă duc acasă, dar deodată m-am simțit prinsă de mână. Era băiețelul din scaunul cu roțile, Valentin, care m-a întrebat, râzând, cum mă cheamă și dacă pot să-i aduc o inimioară Finetti. Ce m-a impresionat cel mai mult la Valentin în acel moment au fost veselia lui și spontaneitatea lui. Fața lui radia de bucurie, era vesel că reușise să mă ia prin surprindere, ca un copil care face o mică năzbâtie. Nu părea să-l incomodeze nici scaunul, nici faptul că nu putea vedea. El simțea oamenii atunci când vorbea cu ei. De aceea era dornic să aibă cât mai multă lume în jur, era fericit atunci când cineva intra în vorbă cu el.

Din acel moment ne-am împrietenit și a urmat un an în care abia așteptam să ajung duminica la biserică, să văd ce mai face Valentin. Ne-am dat numerele de telefon și mama lui mă suna să vorbesc cu Va-

lentin. Mă întreba despre Dumnezeu, despre bine și rău, dar mai ales era foarte curios despre puiul din burta mea. Mă întreba dacă are un pătuț și el acolo să doarmă, dacă se joacă. Îi era teamă să pună mâna pe burta mea, o apropia puțin de mine, apoi o retrăgea repede.

După ce l-am născut pe Matei, mă suna foarte des să mă întrebe ce face bebelușul. L-am invitat la botez împreună cu frații lui. A fost foarte încântat, cu toate că la petrecere a avut dureri de cap din cauza muzicii. Frații lui au dansat, iar mama lui mi-a mulțumit că m-am gândit și la ei. Pentru mine a fost o bucurie să-i am alături. Cumva, Valentin era prietenul lui Matei.

După botez, mergeam cu Matei la biserică, iar înainte să-l împărtășim, treceam pe la Valentin, care se bucura foarte tare să-l simtă pe Matei. Îl lua de picioruș și îl mângâia sau puneă mâna pe cărucior și stătea așa cât vorbeam eu cu mama lui. Ar fi vrut să-l pipăie, să-l mângâie pe Matei, ca să-și dea seama cum e făcut un bebeluș.

Dar în iarna 2014–2015 i-au reapărut durerile puternice de cap și, într-o dumi-

nică de iarnă, Valentin nu mai era la locul lui, lângă intrarea mănăstirii. Am avut un gol în stomac. L-am căutat din priviri prin curtea mănăstirii, dar nu mai erau. Când m-am uitat la telefon, promisem mesaj de la mama lui că Valentin este internat din nou pentru operație. A urmat o perioadă grea pentru Valentin, pentru mama și frații lui, de luptă pentru viață. Le-am fost și eu alături cât am putut, cu o vorbă bună, de încurajare. Am urmărit cu emoție și durere tot calvarul prin care au trecut, dar în cele din urmă Valentin s-a liniștit și a plecat la Dumnezeu.

Valentin a fost pentru mine ca o lecție primită de la Dumnezeu. Mi s-a arătat cât de puternic poate fi un copil, ce ființă minunată este și că merită să luptăm cu toată dăruirea noastră până în ultima clipă pentru iubirea lor, pentru fericirea și zâmbetul lor. Valentin va rămâne în amintirea mea ca un copil vesel, inteligent, iubitor de oameni și de Dumnezeu, mereu cu o vorbă bună pe buze, grijuliu cu mama lui și care nu se plângea oricât de greu îi era. Valentin, cred că zâmbești acum împreună cu îngerii!

Scrisoare către Sfântul Nectarie

Sfinte Nectarie, ajută-mă. Ți-am mai scris și îți scriu încă o dată, te rog, ajută-mă. Am mare nevoie de ajutorul tău. Te rog, ajută-mă să înțeleg taina suferinței... De ce atâta suferință în viața mea, de ce? De ce atâtea lacrimi și atâta durere?

Ajută-mă, Sfinte Nectarie, nu mă lăsa... Am citit despre minunile tale, am citit despre ajutorul pe care l-ai dat altora. Ajută-mă și pe mine.

De multe ori m-ai ajutat atât de repede, încât rămâneam uimit de grabnicul tău ajutor. Uneori m-ai ajutat fără ca eu să îți cer ajutorul.

Dar acum... Știi că m-a biruit înfrângerea, știi că m-a biruit și deznădejdea. Știi că am fost supărat pe tine, că nu m-ai ajutat să trec mai repede de această încercare.

Vino la mine, Sfinte Nectarie, nu mă lăsa. Vezi lacrimile inimii mele, vezi durerea mea. Știu că ești prieten al celor care îți cer ajutorul, și multă vreme am știut că stai lângă mine și mă ajuți. Dar acum... Ce se întâmplă, sfinte? Am obosit, am obosit, mă simt slab și lipsit de puteri.

Mi se pare că pe lumea asta răutatea învinge, îi văd pe necredincioși din ce în ce

mai puternici și mai mulți, în timp ce pe robii lui Dumnezeu îi văd din ce în ce mai slabi și mai puțini.

Tu știi ce înseamnă să fii prigonit pe nedrept. Parcă în lumea de azi biruie doar oamenii vicleni și răuvoitori. Știu că nu trebuie să judec, ar trebui să nu judec, și totuși o fac. Dar îmi dau seama că o fac din pricina neputinței mele.

Simt nevoia să plâng la picioarele tale, sfinte. Simt nevoia să stau lângă tine și să îți spun durerile mele.

De ce atâta suferință, de ce? Simt că mă scufund. Și, totuși, ești ca o rază de soare trimisă de Dumnezeu în întunericul care se năpustește asupra mea. Să nu mă lași, Sfinte Nectarie, să nu mă lași.

Cred că și ție ți-a fost greu când ai fost umilit și batjocorit de atâtea ori. Cred că și tu ai simțit ce înseamnă să îți ajungă cuțitul la os.

Ajută-mă, Sfinte Nectarie, nu mă lăsa. Ai fost de atâtea ori ca un balsam pentru sufletul meu. Iar acum am impresia că te ascunzi de mine. Ca și cum m-ai fi părăsit.

Văd că rândurile mele sunt dezlănate. Dar nu îți scriu o scrisoare oficială, ci una

de suflet. Scriindu-ți, am nădejdea că ești lângă mine și mă asculți. Așa cum și tu aveai nădejdea că Hristos te asculta atunci când I-ai scris, copil fiind.

Îmi vine să îți scriu o scrisoare fără sfârșit. Aș vrea să mă ții de mână și să nu îmi dai drumul, până la sfârșitul vieții.

Îmi aduc aminte de momentele în care ți-am simțit ajutorul... Cât de bucuros era sufletul meu atunci. Știi bine cum vorbeam altora despre ajutorul tău. Știi bine că nu încercam să țin lumina sub obroc. Parcă acum am nevoie să vin eu la mine, și să mă aud vorbind despre lucrurile pe care le spuneam celorlalți atunci.

Să nu mă lași, Sfinte Nectarie, să nu mă lași. Cred că acum îmi e mai de folos să nu văd că ești lângă mine, cred că Dumnezeu vrea să îmi încerce credința... Dar cât de mult mi-aș dori să te știu lângă mine...

Am vrut de atâtea ori să mă ajuți să înțeleg taina suferinței. Și, cu cât te-am rugat mai mult, cu atât mi se pare că am înțeles mai puțin.

De ce într-un spital, din doi copii la fel de bolnavi, unul se vindecă și unul moare? De ce, când poate pentru cel care s-a vindecat nu s-a rugat nimeni, iar pen-

tru cel care a murit s-au rugat mulți oameni?

Da, știu, orice rugăciune contează, orice rugăciune este ascultată de Dumnezeu, dar nu înțeleg de ce pe unii îi scoate Dumnezeu din încercări imediat ce au început să se roage, iar pe alții nu îi scoate nici după ani de zile de rugăciuni?

Știi că nu trebuie să mă intereseze ce se întâmplă cu alții, ar trebui să mă intereseze doar ce se întâmplă cu viața mea, dar știi și tu cât de greu este acest lucru.

Când vei veni să mă ajuți? Voi vedea oare iarăși ajutorul tău?

Simt că mă scufund pe marea vieții acesteia. Mă simt slab și neputincios.

Roagă-te pentru mine, să mă întâlnească Dumnezeu în credință și în răbdare. Îmi văd credința cât de slabă și de puțină este, chiar ca o trestie bătută de vânt... Parcă atunci când îmi era bine eram un alt om.

Ești ca un loc frumos din copilăria mea, sfinte. Mă uit la icoana ta, atunci când pot, și îmi descarc sufletul la picioarele tale.

Tot ce m-a ținut în ultima vreme e rugăciunea și legătura cu duhovnicul. Dar, cu toate astea, până acum sufletul meu nu

s-a oprit din sângerare. Așa cum se vede pe monitorul unui muribund aflat în spital că abia îi bate inima, așa mă simt și eu. Și mi-e teamă, sfinte, dar această teamă o simt ca pe o parte a unui balansoar. Iar de partea cealaltă îmi pun puțină credință și puțină răbdare. Și, mai ales, nădejdea că nu mă va lăsa Dumnezeu.

Mă rog din tot sufletul Maicii Domnului, să mă acopere cu sfântul ei acoperământ. Mă rog, iară și iară, ca Dumnezeu să mă țină pe calea credinței.

M-a speriat șarpele fricii și al necredinței. Înainte să îi cunosc, îmi era greu să înțeleg încercările prin care treceau apropiati ai mei.

Acum simt că parcă viața ar fi o cursă, în care trebuie să învățăm că nu putem face nimic prin puterile noastre.

Hristos a biruit moartea, cu moartea pe moarte călcând. Și, dacă mă uit în jurul meu, mi se pare că văd că nu biruie puterea lui Hristos, ci puterea bolilor, puterea morții. Dar asta e din cauza necredinței mele, nu-i așa?

Învăță-mă, sfinte, cum trebuie să gândesc și ce trebuie să fac. Citesc în viețile sfinților și văd cum unii sfinți au vindecat

o mulțime de bolnavi, dar ei înșiși au murit după ce au trecut prin boli cumplite. Asta îmi e greu să înțeleg. Oare pe ei nu se puteau vindeca? Ba da, sigur că puteau. Dar alegeau să rabde, și suferința le aducea cunună.

Uneori sunt atât de dezorientat, de parcă vreau cu orice preț să treacă necazul acesta. Apoi, după ce mă rog, îmi dau seama că fiecare suferință își are rostul ei. Am vrut de atâtea ori să înțeleg rostul suferinței... Și tot ce înțeleg este că Hristos e cu noi în orice încercare prin care trecem. Doar ne-a promis că va fi cu noi în necazuri și încercări.

Mă tot gândesc la cuvântul Său despre Fericiri... „Fericiti cei ce plâng, că aceia se vor mângâia...” Cuvântul acesta îmi dă nădejde. Am avut chiar perioade în viață în care aproape totul mergea bine, și mă gândeam oare în ce fericiri aş putea să mă regăsesc. Acum, când simt greutatea crucii care aproape mă strivește, când suferința aproape mă paralizează, am o fărâamă de nădejde că, până la urmă, Dumnezeu o să mă ajute să trec și de asta.

Fii cu mine, Sfinte Nectarie. Fii cu mine, chiar dacă Dumnezeu va îngădui ca

această încercare să mă mai apese. Uneori mă gândesc că viața mea e o luptă în care singura miză e aceea de a putea să mă las cu totul în voia lui Dumnezeu, așa cum te-ai lăsat tu.

Iară și iară te rog, vezi puținătatea credinței mele. Vezi cum deznădejdea vrea să mă paralizeze, vezi cum întunericul vrea să pună stăpânire pe sufletul meu. Și ajută-mă, sfinte, încă și încă o dată. Până la capăt, până în ceasul morții mele. Ajută-mă, sfinte, să mă ridic după fiecare cădere, după fiecare ezitare, după fiecare gând sau faptă nepotrivită.

Uneori povara greșelilor și a păcatelor mele este atât de grea, încât îmi vine să renunț la războiul duhovnicesc. Îmi vine să mă predau, să strig că nu mai pot. Dar exact în aceste momente am simțit, nu o dată, cât de delicat vine ajutorul lui Dumnezeu, al Maicii Sale, al îngerilor și al sfinților. În astfel de momente am simțit, și nu o dată, ajutorul tău.

Am stat la picioarele tale și când îmi era bine, și îți mulțumeam din plinătatea inimii mele. Așa aș vrea să stau și acum lângă tine, chiar dacă mă simt atât de plin de răni și de suferințe.

Ajută-mă, Sfinte Nectarie, nu mă lăsa. Am citit și voi mai citi despre minunile tale. Îmi e greu să înțeleg cum pe unii i-ai ajutat atât de repede, ți-am mai spus și îți spun asta. Aș vrea să înțeleg de ce unii și-au găsit de lucru cu ajutorul tău, iar alții nu. Aș vrea să știu de ce unii s-au vindecat de bolile lor, iar alții nu. De ce unii au avut parte de binecuvântări de tot felul, iar alții nu. Dar, ori de câte ori mă întreb asta, mi se pare că încerc să mă bag unde nu e treaba mea. Mi se pare că tocmai asta e încercarea credinței, că, deși lucrurile par atât de confuze, trebuie să nu-mi pierd credința.

Ajută-mă, sfinte, nu mă lăsa. Ți-am spus, atunci când îmi era bine, că ești o sărbătoare a sufletului meu. Acum îmi e greu să spun asta. Știu că așa a fost, și știu că așa poate fi din nou.

Da, sfinte, m-aș bucura să mă ajuți cât mai repede, aici și acum. Dar știu că poate e mai important pentru mine să rabd. Parcă nu mai am putere să rabd, dar totuși, cu un ultim efort, încerc să recunosc că, dacă Dumnezeu îmi cere să rabd, trebuie să rabd.

Uneori îmi spun că rabd pentru păcatele mele, că prefer să rabd aici decât pe

lumea cealaltă. Și asta îmi dă putere. Dar alteori strig: „De ce, Doamne, de ce?”

Am impresia că, până la urmă, oamenii se împart în cei care la necazuri întrebă cu disperare „De ce?” și cei care spun: „Doamne, fie voia Ta, nu voia mea”.

M-a ajutat foarte mult un cuvânt al unui părinte, care mi-a zis ca la vreme de necaz să zic: „Doamne, eu sunt al Tău, Tu ești al meu, mântuiește-mă, nu mă lăsa”. Știu că Dumnezeu nu e doar al meu, dar e și al meu, ba chiar El e mai mult al meu decât sunt eu al Lui.

Ți-am scris mult, sfinte, dar parcă ți-am scris atât de puțin. Mă uit în urmă. Văd atâtea momente în care m-am rugat ție, în care ți-am vorbit sau ți-am scris. Și parcă de fiecare dată m-ai ajutat, într-un fel sau altul.

Vreau să îți mulțumesc pentru tot binele pe care mi l-ai făcut până acum. Că, dacă nu ai fi fost lângă mine, nu aș mai fi avut putere să mă rog ție. Faptul că ți-am scris parcă mi-a adus puțină lumină în suflet.

Las scrisoarea asta neterminată, Sfinte Nectarie. O să încep să îți citesc Acatistul. Cu cât îl citesc mai des, cu atât mi se pare că e o scrisoare pentru tine. Deși mi-e greu să

Îți citesc acatistul acum, când e atât de apăsătoare suferința. Și totuși, încerc să îți zic: „Bucură-te”, chiar dacă inima mea e plină de lacrimi. Chiar dacă durerea nu îmi va trece prea curând. Pentru că am nădejdea că, dacă îmi este de folos, și azi poți ridica povara durerii mele. Chiar azi mă poți duce la limanul pe care îl aștept de atâta vreme. Dar știu și că, dacă Dumnezeu îngăduie să mai sufăr, vei fi lângă mine. Nu mă vei lăsa singur. Bucură-te, Sfinte Nectarie.⁵

(Danion Vasile)

⁵ Această scrisoare este luată din volumul *Pe mine m-a operat Sfântul Nectarie*, Editura Areopag, București, 2025. Volumul respectiv este ultimul din seria cu minunile făcute de Sfântul Nectarie în țara noastră, apărută la Editura Areopag: a) *Sfântul Nectarie. Minuni în România*, b) *Sfântul Nectarie. Vindecări minunate*, c) *Sfântul Nectarie. Minuni din Eghina românească*, d) *Sfântul Nectarie. Minuni la Radu Vodă*, e) *Minuni contemporane*, f) *Pe mine m-a operat Sfântul Nectarie*. Recomand cititorilor să citească și volumele respective, care conțin mărturii impresionante. Cu binecuvântarea părintelui Iulian Lazăr, marele duhovnic de la Schitul athonit Prodromu, intenționez să ecranizez cartea *Pe mine m-a operat Sfântul Nectarie*. Fac și pe această cale un apel pentru ca persoanele care doresc și pot sprijini financiar realizarea acelui film artistic să mă contacteze pe adresa de e-mail danionvasile@yahoo.com (n. a.).

Despre puținătatea creдинței noastre

În loc de postfață

Sfântul Simeon Noul Teolog ne spune câteva cuvinte care par atât de actuale încât parcă ar fi spuse de un părinte îmbunătățit, care trăiește în vremurile noastre: „Mulți spun în fiecare zi și-i auzim și noi zicând: «Dacă am fi trăit în zilele apostolilor și ne-am fi învrednicit să-L vedem pe Hristos ca aceia, am fi devenit și noi sfinți ca aceia», neștiind că Același este Cel ce a grăit și grăiește și atunci și acum în întreaga lume; căci dacă Cel din vechime și Cel de acum nu este Același, fiind Dumnezeu deopotrivă și întru toate, și în lucrările Sale și în riturile liturgice, cum Se arată atunci Tatăl lucrând pururea în Fiul și Fiul lucrând pururea în Tatăl [Ioan 10, 38; 14, 10-11] prin Duhul spunând acestea: *Tatăl Meu până acum lucrează, și Eu lucrez* [Ioan 15, 17]?

Dar poate va zice cineva: «Nu este același lucru faptul de a-L fi văzut pe Acela atunci cu a auzi acum numai cuvintele Lui și de a fi învățat [de către alții] cele privi-

toare la El și la împărăția Lui». Și eu zic că ceea ce este acum nu e deloc același lucru cu ceea ce era atunci, căci ceea ce e acum e mult mai mult și ne duce mult mai ușor spre o credință și o certitudine și mai mare, mai presus decât faptul de a-L fi văzut și auzit atunci trupește. Fiindcă El apărea iudeilor celor nerecunoscători ca un om de jos, iar acum este propovăduit Dumnezeu adevărat. Atunci petrecea și mânca trupește împreună cu vameșii și cu păcătoșii [Matei 9, 10 par.], iar acum șade de-a dreapta lui Dumnezeu [Marcu 16, 19], El, Cel ce niciodată și nicidecum n-a fost despărțit de El, și este crezut că hrănește lumea toată, și despre care spunem, dacă credem, că *fără El nimic nu s-ar fi făcut din ce s-a făcut* [Ioan 1, 3]. Atunci era disprețuit și de către cei mai de jos, care ziceau: *Oare nu este acesta fiul Mariei* [Marcu 6, 3 par.] *și al lui Iosif, teslarul* [Matei 13, 55 par.]?, iar acum este închinat ca Fiul al Dumnezeului Celui adevărat și Dumnezeu adevărat de împărați și dregători, și i-a slăvit și îi slăvește pe cei ce se *închină Lui în Duh și în Adevăr* [Ioan 4, 24] – chiar dacă de multe ori îi și muștră atunci când păcătuiesc – făcându-i toiege

de fier peste toate neamurile păgâne care sunt sub cer, și care sunt ca niște vase de lut [Ps. 2, 8-9; Ap. 2, 27]. Atunci era socotit ca un om oarecare între ceilalți oameni, stricăcios și muritor, și lucru mare era a recunoaște într-un trup omenesc pe Dumnezeu Cel fără chip și nevăzut Care în El a luat chip în mod neschimbător și nemutat și a fost văzut om întreg, neavând nimic mai mult față de ceilalți oameni în cele văzute, ci mâncând, bând [Matei 11, 19 par.], dormind [Matei 8, 24 par.], asudând [Luca 22, 44] și ostenind [Ioan 4, 6] și făcând toate cele omenești, afară de păcat [Evrei 4, 15], a-L vedea așa și a crede că Acesta e Dumnezeu Care a făcut cerul și pământul și toate cele dintr-însele [F. Ap. 4, 24].

Căci pentru aceasta l-a fericit Stăpânul pe Petru când I-a zis: *Tu ești Fiul Dumnezeului Celui viu* [Matei 16, 16], zicând: *Fericit ești, Simon bar Iona, că nu trup și sânge ți-au descoperit ție acestea* - adică să vezi și să spui [aceasta] - *ci Tatăl Meu, Care este în ceruri* [Matei 16, 17]. Astfel încât cel care-L aude acum strigând în fiecare zi prin Sfintele Evanghelii și vestind voia Tatălui Lui Celui binecuvântat și nu-L ascultă cu frică și cu cutremur [Efeseni 6,

5] și nu păzește cele poruncite de El, n-ar fi suportat nicidecum să creadă în El, chiar dacă ar fi fost de față, L-ar fi văzut și L-ar fi auzit învățând; mai mult, teamă mi-e că, necrezând defel, L-ar fi hulit, socotindu-L potrivnic al lui Dumnezeu și nu Dumnezeu adevărat.

Acestea le spun cei care sunt mai groși la înțelegere decât alții. Ce spun însă cei mai evlavioși decât aceștia? «Dacă am fi trăit în vremurile Sfinților Părinți, ne-am fi luptat și noi. Căci, privind la viețuirea lor bună și la luptele lor, ne-am fi aprins și noi de zel. Acum, însă, viețuind cu oamenileneși și ușuratici, suntem duși și târâți împreună cu ei și, fără să vrem, pierim împreună cu ei», neștiind nici ei, pe cât se pare, că noi mai mult decât aceia suntem la liman [adăpost]. Căci în vremurile Părinților noștri erau multe erezii – să audă și aceștia – mulți hristoși mincinoși [cf. 2 Cor. 11, 13], mulți învățători mincinoși [2 Petru 2, 1] care umblau de jur-împrejur cu îndrăzneală, semănând neghina celui rău [Matei 13, 25], și care, prinzându-i pe mulți cu cuvintele lor și amăgindu-i, au trimis la pieire sufletele lor. (...) Cu toate acestea, însă, deși cele ce au trecut au fost

mai înfricoșătoare decât cele de azi, chiar și viața de acum are mulți eretici, mulți lupi, vipere și șerpi care petrec împreună cu noi, numai că nu mai au putere asupra noastră [cf. Ioan 19, 11]. (...) Vorbesc despre aceia și-i numesc eretici pe cei care zic că nu există cineva în timpurile noastre și în mijlocul nostru care să poată păzi poruncile evanghelice și să devină asemenea Sfinților Părinți”.⁶

În rezumat: nimeni nu poate spune că este la fel de ușor să te mântuiești acum ca în primele veacuri ale Bisericii. Nu, ci este mai ușor să te mântuiești astăzi, după cum ne învață Sfântul Simeon Noul Teolog... Aceste cuvinte ne șochează, pentru că răstoarnă perspectiva pe care o avem asupra mântuirii în mileniul III. Mulți dintre noi ne plângem că trăim vremuri de împuținare a credinței, uitând că atitudinea creștină ar fi trebuit să fie exact invers. Dar noi nu vrem să înțelegem acest lucru.

Noi nu vrem să ducem o viață de nevoință. Noi nu înțelegem că Hristos ne pune înaintea tot ce ne trebuie ca să ne

⁶ Sfântul Simeon Noul Teolog, Cateheza 29, *O nouă erezie: nevolnicia*, în volumul *Cateheze. Scrieri II*, Editura Deisis, Sibiu, 2003, pp. 302-307 (n. ed.).

mântuim și să dobândim sfințenia. Ne plângem de lipsa de modele duhovnicești, ne plângem de uscăciune duhovnicească, uitând că *Iisus Hristos ieri și astăzi și în veci este Același* (Evrei 13, 8).

Avem în fața ochilor tot ce ne trebuie ca să mergem spre mântuire. Preacuviosul stareț Emilian Simonopetritul, vorbind despre faptul că mănăstirea este loc de mucenicie, le spunea odată maicilor de la Mănăstirea Ormylia (cărora le era duhovnic): „Una dintre voi, pe când era mică, voia să ajungă muceniță, dar cărțile pe care le citea nu prezentau martiriul în lumina credinței și a Bisericii. Adică nu spuneau că aici la mănăstire este Rhodosul, că aici este și saltul (spre pătimire – n.n.); aici este stadionul, tot aici sunt și peșterile pustiei. Aici sunt cerurile deschise pentru noi, tot aici este și Dumnezeu; aici sunt și gropile cu nisip în care sar atleții, tot aici sunt și salturile pe care le facem în adâncurile dumnezeirii; aici sunt munții cei înalți, munții Domnului, pe care putem să-i urcăm cântând Psalmii treptelor (cf. Ps. 120, 1). Cum să înțeleagă ochii trupești toate aceste lucruri?”

Într-un duh asemănător, Sfântul Iacov Tsalikis spunea: „Nu locul este cel care ne sfințește, ci modul nostru de viață. Unul poate trăi la Sfântul Munte Athos, dar cu cugetul poate trăi în lume. Un altul poate fi trupește aici (în afara Sfântului Munte – n.n.), dar cu cugetul poate fi în Sfântul Munte Athos. Dacă ești un monah adevărat, atunci oriunde ai merge Sfântul Munte este cu tine. Oriunde.”

Dar noi, mirenii, cum să trăim duhovnicește? E o întrebare grea, la care răspunsurile pe care le dăm sunt virusate de comoditate, de lenevie, de un mod de viață din care nevoința lipsește aproape cu desăvârșire. Și, fără să ne dăm seama, trăim o credință care nu ne duce spre rai.

În cartea *Copilul Sfântului Nectarie. Nevăzătorul care vedea sfinți* apare o întâmplare șocantă. Sfântul Nectarie i se arată lui Valentin Burda, un copil nevăzător, care făcuse multe operații la creier, și îl cheamă la biserica Mănăstirii Radu Vodă, unde se afla o raclă cu o părticică din sfintele sale moaște. Era chiar 9 noiembrie, praznicul sfântului. Copilul merge acolo, împreună cu mama lui, și îl vede tot drumul pe Sfântul Nectarie stând lângă el.

Ajuns acolo, Valentin pune capul pe raclă și îl roagă pe sfânt să îi ia durerile de cap. Iar sfântul îi ascultă și îi împlinește rugăciunile. Dar mai înainte de a ajunge împreună în biserica mănăstirii, Sfântul Nectarie, ținându-l de mână, îi spune copilului un cuvânt foarte dur – un cuvânt pe care, de fapt, ni-l spune nouă, tuturor, prin intermediul acestui copil care a dus crucea muceniei bolii. Vorbindu-i despre mulțimea de pelerini care veniseră să se închine de praznic la sfintele sale moaște, Sfântul Nectarie a spus cu mâhnire: „Câtă lume este aici... jumătate din ei vor ajunge în iad.”

Cuvintele acestea sunt tulburătoare. Mulți, citind această carte, se vor bucura de unele întâmplări și arătări ale sfinților descrise în ea, dar poate că acest pasaj îl vor trece cu vederea.

Pentru că nu vrem să înțelegem că, din păcate, modul în care trăim credința ortodoxă nu este după voia lui Dumnezeu.

Nu vrem să recunoaștem că suntem iubitori de plăceri, de desfătări, de averi, de iubire de sine etc. Fiecare ne îndreptățim bolile sufletești, considerându-ne mai virtuoși decât homosexualii, decât criminalii, decât politicienii, decât... cei care

ni se par nouă mai păcătoși decât noi. Dar nu vrem să vedem și puroiul din sufletele noastre.

Evreii I-au zis lui Hristos: „*Tatăl nostru este Avraam*”. Iisus le-a zis: *Dacă ați fi fiii lui Avraam, ați face faptele lui Avraam* (Ioan 8, 39). Așa și noi, astăzi, ne batem cu pumnii în piept că suntem creștini, că suntem ortodocși, că nu suntem ca vameșul din Evanghelie, pe care fariseul îl privea cu dispreț, rugându-se: *Doamne, Îți mulțumesc că nu sunt ca ceilalți oameni, răpitori, nedrepti, adulteri, sau ca și acest vameș* (Luca 18, 11). Să fim sinceri, e așa sau nu e așa? Ne credem buricul pământului, ne credem mai virtuoși decât ceilalți, când în realitate cei mai mulți dintre noi nu am dobândit Duhul Sfânt. Cei mai mulți dintre noi ne plângem că fiii și nepoții noștri au luat-o pe drumuri greșite, fără să ne dăm seama cât de mult am greșit noi, cei care am încercat să le impunem o credință pe care noi nu am trăit-o decât superficial.⁷

⁷ Rândurile care urmează sunt preluate din volumul meu *Manual de curaj în fața bolii, a suferinței și a morții, Tâlcuiri la învățăturile Avvei Emilian Simonopetritul*, Editura Areopag, București, 2021, pp. 17-21 (n. a.).

În Cântarea a noua a Canonului Sfântului Andrei Criteanul există o strofă în care este descrisă cu precizie chirurgicală starea duhovnicească a celor mai mulți dintre noi: „Legea s-a făcut neputincioasă, Evanghelia nu lucrează și toată Scriptura întru tine nu este băgată în seamă; proorocii au slăbit și tot cuvântul Celui Drept. Și rănilile tale, o, suflete, s-au înmulțit, nefiind doctor să te vindece pe tine.”⁸ Cuvintele acestea sunt grele și nu le băgam în seamă. Parcă ne convine faptul că sunt răătăcite între atâtea și atâtea strofe și încercăm să nu le înțelegem. Deși mesajul lor este simplu – da, din păcate, Evanghelia nu lucrează întru noi, chiar dacă spunem că suntem creștini. Sufletele noastre sunt pline de patimi, care se înmulțesc neîncetat. Dar trebuie să înțelegem că Dumnezeu este Doctorul sufletelor și al trupurilor noastre, Cel care ne poartă de grijă în fiecare zi a vieții noastre și ne pune înaintea tot ceea ce ne este de folos pentru mântuire.

Se vorbește și se scrie mult despre faptul că în ultimii ani s-au înmulțit relele

⁸ Din volumul *Rugăciunile Postului Mare*, Editura Bunavestire, Galați, 2003, p. 192 (n. a.).

și păcatele de tot felul. Există un fel de îngrijorare, de frică, de tulburare privitoare la viitorul apropiat. Dacă ne uităm la televizor sau dacă citim știrile, sufletele noastre pot simți o presiune care nu trebuie neglijată. Totuși, ar trebui să existe o perspectivă duhovnicească asupra vremurilor pe care le trăim. Sfântul Paisie Aghioritul spunea că „mulți sfinți [din vremurile trecute - n. a.] ar fi dorit să trăiască în vremea noastră, ca să se nevoiască”⁹. Practic, cu cât încercările sunt mai mari, cu atât sunt și cununile mai slăvite. Da, cu toate tulburările și căderile din jurul nostru, vremurile pe care le trăim, dacă sunt trăite duhovnicește, sunt vremuri propice dobândirii mântuirii.

Am putea să ne bucurăm de mulțimea de sfinte moaște, de la sfinți făcători de minuni contemporani cu noi sau din secolele trecute, prin care Dumnezeu împarte în toată lumea daruri celor ce îi cinstesc pe robii Săi. Am putea să ne bucurăm de numărul mare de copii ale icoanelor făcătoare de minuni, care umplu biserici și mă-

⁹ Din volumul Cuviosului Paisie Aghioritul *Cuvinte II. Trezire duhovnicească*, editat de Schitul Lacu, Sfântul Munte Athos, 2000, p. 43 (n. a.).

năstiri din toată lumea și în fața cărora mulți primesc ajutorul mult-așteptat. Am putea să ne bucurăm de șansa de a merge în pelerinaje mult mai ușor decât o puteau face bunicii sau străbunicii noștri. Și am putea să ne folosim de mulțimea de cărți duhovnicești pe care Dumnezeu le pune înaintea noastră. Da, cărțile scrise de sfinți sau despre sfinți, contemporani cu noi sau din vremurile de demult, sunt practic daruri pe care Dumnezeu ni le face. Unii știu să se hrănească din ele și să stea împotriva ispitelor de tot felul, urcând pe scara sfințeniei. Cu cât citim mai mult, cu atât vom înțelege că Dumnezeu este alături de noi prin aceste cărți de mare valoare duhovnicească.

Noi putem să le citim sau putem să le ignorăm. Putem să le cumpărăm doar pentru a ne înfrumuseța bibliotecile sau putem să le citim pentru a ne schimba viețile. „Dar, ce, viețile noastre au nevoie de schimbare? Noi suntem de partea binelui, noi suntem creștini, noi mergem la biserică, nu suntem necredincioși...” Totuși, Evanghelia nu lucrează în noi, cum atât de bine observa și Sfântul Andrei Criteanul... Noi nu știm să ne hrănim nici din Evan-

ghelie și nici din scrierile sfinților, pentru că sufletele noastre sunt amorțite.

Am transformat Sfânta Tradiție a Bisericii, care ar fi trebuit să ne modeleze, într-o colecție de scrieri bisericești cu care, ca niște farisei autentici, ne lăudăm în fața ereticilor. Dar fără să fim într-o legătură vie cu aceste scrieri. Ne asemănăm iudeilor care au transformat într-un idol șarpele de aramă ridicat de Moise în pustie...

„Cum au idolatrizat iudeii șarpele?”, se întreabă poate unii cititori. Întrebarea e justă. Doar că arată, implicit, o necunoaștere a Vechiului Testament. Despre șarpele de aramă există relatarea din Numeri, capitolul 21, 5-9, când după fuga din Egipt *grăia poporul împotriva lui Dumnezeu și împotriva lui Moise, zicând: „De ce ne-ai scos din pământul Egiptului, ca să ne omori în pustiu, că aici nu este nici pâine, nici apă și sufletul nostru s-a scârbit de această hrană sărăcăcioasă”. Atunci a trimis Domnul asupra poporului șerpi veninoși, care mușcau poporul, și a murit mulțime de popor din fiii lui Israel. A venit deci poporul la Moise și a zis: „Am greșit, grăind împotriva Domnului și împotriva ta; roagă-te Domnului, ca să depărteze*

șerpilor de la noi.” Și s-a rugat Moise Domnului pentru popor. Iar Domnul a zis către Moise: „Fă-ți un șarpe de aramă și-l pune pe un stâlp; și de va mușca șarpele pe vreun om, tot cel mușcat care se va uita la el va trăi.” Și a făcut Moise un șarpe de aramă și l-a pus pe el pe un stâlp; și, când un șarpe mușca vreun om, acesta privea la șarpele cel de aramă și trăia. Hristos Însuși a făcut referire la acest șarpe, în convorbirea pe care a avut-o cu Nicodim, fariseul care era fruntaș al iudeilor: *După cum Moise a înălțat șarpele în pustie, așa trebuie să se înalțe Fiul Omului* (Ioan 3, 14).

Ce s-a întâmplat însă cu acest șarpe putem afla din IV Regi 18, 3-5, unde scrie că regele Iezechia a făcut fapte plăcute în ochii Domnului în toate, cum făcuse și David, tatăl său, că el a desființat înălțimile, a sfărâmat stâlpii cu pisanii idolești, Așerele, și a stricat șarpele de aramă, pe care-l făcuse Moise; chiar până în zilele acelea fiii lui Israel îl tămâiau și-l numeau *Nehuștan*. Iudeii își făcuseră idol din șarpele pe care Adevăratul Dumnezeu îi ceruse lui Moise să îl ridice în pustie pentru ca bolnavii mușcați de șerpi să se tămăduiască. Tot așa

mulți dintre creștinii ortodocși fac un fel de idol din scrierile sfinților. Cumpără aceste scrieri și le pun în bibliotecă, dar nu le citesc, sau le citesc ca pe niște cărți obișnuite, fără a se lăsa modelați de duhul lor. Evident, nu cinstesc aceste cărți ca pe niște idoli, ca pe niște dumnezei, ci le transformă în sens invers, în obiecte de decor pentru o bibliotecă fariseică.

Dar Dumnezeu ne dă aceste cărți tocmai pentru a scăpa de moartea duhovnicească. Dumnezeu ni le trimite ca mari daruri și, dacă le vom citi cu luare aminte, vom găsi în ele toate leacurile de care avem nevoie pentru a scăpa de patimile care ne apasă sufletele...

Cum se spune, mingea este la noi. Putem să ne plângem că Dumnezeu nu ne trimite hrana duhovnicească de care avem nevoie pentru a supraviețui în această lume apostată sau putem să facem efortul de a citi scrierile duhovnicești și de a trăi după învățătura lor...

Danion Vasile

**ACATISTUL SFÂNTULUI IERARH
NECTARIE DIN EGHINA, NOUL
FĂCĂTOR DE MINUNI**

(9 noiembrie)

După obișnuitul început se zic condacele și icoasele:

Condacul 1:

Veniți, ucenicilor ai lui Hristos, care însetați după împărăția cea cerească, să îi aducem laude iubitului nostru ocrotitor, Sfântului Ierarh Nectarie. Și, mulțumindu-i pentru nemăsurata sa dragoste față de noi, să-i cântăm într-un glas: Bucură-te, Sfinte Ierarhe Nectarie, mare făcătore de minuni!

Icosul 1:

Precum oarecând marele ierarh Nicolae, care fusese întemnițat pentru că l-a pălmuit pe ereticul Arie, a fost mângâiat de Preacurata Născă-

**toare de Dumnezeu, așa și tu ai fost
mângâiat când ai fost aruncat în tem-
nița prigonirilor, iar Sfântul Nicolae
ți s-a arătat în vis, spunându-ți: „Eu
te voi înălța sus, sus de tot...”. Prin
care minune ni se arată nouă măsura
sfînțeniei tale, ca să îți cântăm:**

**Bucură-te, bucurie a Bisericii
dreptmăritoare;**

**Bucură-te, dar dăruit lumii de
către Cel ce Se dăruiește pe Sine ce-
lor credincioși;**

**Bucură-te, reazem al monahilor
și al mirenilor;**

**Bucură-te, pildă pentru păstorii
de suflete;**

**Bucură-te, încununare a ierar-
hilor;**

**Bucură-te, că, fiind disprețuit
de oamenii păcătoși, ai fost îmbră-
țișat de Sfântul Ierarh Nicolae;**

**Bucură-te, că nu ne mai trebuie
altă mărturie despre sfînțenia ta;**

**Bucură-te, că pustnicului atho-
nit i s-a descoperit că ești puternic
prigonitor al îngerilor căzuți;**

**Bucură-te, dascăl al celor care
se străduiesc să învețe teologia, spo-
rind în rugăciune;**

**Bucură-te, hram al multor bise-
rici și paraclise;**

**Bucură-te, icoană a lui Hristos
zugrăvită de Duhul Sfânt în vremu-
rile din urmă;**

Bucură-te, apostol al mântuirii;

**Bucură-te, Sfinte Ierarhe Necta-
rie, mare făcătorule de minuni!**

Condacul al 2-lea:

**Întrebându-te Hristos în vis ca-
re este pricina pentru care plângi,
I-ai răspuns a doua zi, scriindu-I că
sărăcia, frigul și foamea întunecă
frumusețea copilăriei tale. Și, din
rânduială dumnezeiască, deschi-
zând scrisoarea ta, negustorul Temi-
stocle s-a grăbit să îți trimită cele de
trebuință, iar tu, văzând cum a răs-
puns Dumnezeu la cererile tale, L-ai
lăudat cu ochii înlăcrimați, cântân-
du-I: Aliluia!**

Icosul al 2-lea:

Nu de un negustor ca Temistocle au nevoie copiii necăjiți, ci de tine, Sfinte Nectarie, știind că dragostea ta vine în întâmpinarea lipsurilor lor, ajutându-i cum niciun negustor nu îi poate ajuta. Ca, primind sprijinul tău, să li se usuce lacrimile și să îți cânte cu inima plină de bucurie:

Bucură-te, cel ce I-ai scris Domnului despre necazurile tale;

Bucură-te, cel ce ne îndemni să Îi spunem lui Dumnezeu necazurile noastre;

Bucură-te, că Hristos a primit epistolia ta și ți-a trimis prin negustorul Temistocle cele de trebuință;

Bucură-te, că Hristos ne trimite prin tine ceea ce ne este de folos, ca să mergem pe calea mântuirii;

Bucură-te, dascăl al copiilor cucernici care caută adevărata înțelepciune;

Bucură-te, dezlegare a pânțecelor neroditoare;

**Bucură-te, că ușurezi durerile
nașterii când mamele te cheamă în
ajutor;**

**Bucură-te, văzându-i pe pruncii
care primesc la botez numele tău;**

**Bucură-te, că ne povățuiești să
nu căutăm ajutor de la oameni, ci de
la Dumnezeu;**

**Bucură-te, cel ce ai trudit din
greu pentru a-ți ajuta familia;**

**Bucură-te, că îi ajuți pe oamenii
fără slujbă să își găsească de lucru;**

Bucură-te, apostol al cumpătării;

**Bucură-te, Sfinte Ierarhe Nectarie,
mare făcătorule de minuni!**

Condacul al 3-lea:

**Pe nedrept ai fost prigonit în
Alexandria din pricina urzelilor dia-
volești. Dar tu ai purtat fără să te tul-
buri crucea răbdării, învățându-i pe
toți cei prigoniți să se roage pentru
prigonitorii lor și Domnului să Îi
cânte: Aliluia!**

Icosul al 3-lea:

**Ca o slugă credincioasă ai fost
următor virtuților Stăpânului tău,**

Care S-a rugat pentru cei care Îl răstigneau pe lemnul crucii, și te-ai rugat pentru cei care te-au răstignit pe crucea răbdării. Pentru care, folosindu-ne de virtutea ta, îți zicem cu glas de bucurie:

Bucură-te, sprijinitor al celor apăsăți de răutatea celor vicleni;

Bucură-te, că te-ai rugat pentru luminarea celor ce te nedreptățeau;

Bucură-te, că nu te-ai gândit la binele tău, ci numai la binele Bisericii;

Bucură-te, că nu te-ai tulburat de hulele celor care nu au vrut să asculte învățăturile tale;

Bucură-te, cel ce l-ai ajutat pe bolnavul Lucian să nu își piardă slujba;

Bucură-te, că, fără să te scârbești, ai făcut în locul lui curățenie în locașul seminarului;

Bucură-te, că, pentru smerenia ta, Hristos ți-a primit osteneala ca pe o nevointă pustnicească;

Bucură-te, arătându-ne că nicio muncă cinstită nu trebuie disprețuită;

Bucură-te, că, fiind prigonit pe nedrept, ai răbdat mucenicia fără-de-sânge;

Bucură-te, pavăză a creștinilor batjocoriți pentru credința lor;

Bucură-te, cel care ne înveți să primim defăimările necredincioșilor ca pe niște cununi de mult preț;

Bucură-te, apostol al răbdării;

Bucură-te, Sfinte Ierarhe Nectarie, mare făcătorule de minuni!

Condacul al 4-lea:

Ai socotit că sufletele din obștea Cuvioasei Xenia aveau nevoie de tine și ai venit cu dragoste în Eghina, pentru a le fi povățuitor celor care voiau să urce pe scara desăvârșirii. Iar ele, cu mulțumire, I-au cântat lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul al 4-lea:

Mai mult decât ucenicele tale din Eghina, care, lepădând lumea, au ascultat chemarea cea cerească, avem noi nevoie de povățuirea ta, sfinte al lui Dumnezeu, pentru că ispitele ne învăluie și patimile ne apasă, și nu

găsim ieșire din viforul în care ne aflăm. Dar, nădăjduind spre ajutorul tău, îți cântăm:

Bucură-te, îndrumător al monahilor și al monahiilor care au lepădat înțelepciunea acestui veac;

Bucură-te, pavăză a mirenilor care duc o viață jertfelnică;

Bucură-te, că aduci liniștea mănăstirii în casele acestora;

Bucură-te, cel ce îi iubești pe cei care poartă în inimi dragostea pentru aproapele lor;

Bucură-te, luminător al duhovnicilor, pentru rugăciunile ucenicilor lor;

Bucură-te, mână întinsă creștinilor, pentru rugăciunile preoților;

Bucură-te, ocrotitor al copiilor, pentru rugăciunile părinților lor;

Bucură-te, înțeleptitor al părinților, pentru rugăciunile fiilor;

Bucură-te, chivot al rugăciunii de care atingându-se creștinii gustă din pacea veacului ce va să vină;

Bucură-te, că îi ajuți pe creștini să trăiască după voia lui Dumnezeu;

**Bucură-te, rază a virtuții pe care
întunericul acestei lumi nu o poate
acoperi;**

Bucură-te, apostol al desăvârșirii;

**Bucură-te, Sfinte Ierarhe Nectarie,
mare făcătorule de minuni!**

Condacul al 5-lea:

**S-a mâhnit bătrânul pescar văzând
că marea era plină de rechini și
osteneala sa rămânea fără rod. Tu ai
binecuvântat cu credință năvodul lui
și, prin rugăciune, ai izgonit peștii
răpitori, pentru care pescarul I-a
mulțumit lui Dumnezeu, cântând:
Aliluia!**

Icosul al 5-lea:

**Și noi suntem încercați de greutatea
vieții, și noi suntem întristați
văzând cum peștii necazurilor au intrat
în marea sufletelor noastre. Și,
știindu-ne neputințele, alergăm la
ajutorul tău, precum pescarul de odinioară.
Arată-ne puterea mijlocirilor tale,
Sfinte Ierarhe Nectarie, ca să îți
cântăm cu inimă mulțumitoare:**

Bucură-te, că îi ajuți pe cei covârșiți de necazuri;

Bucură-te, cel care cu dragoste alungi deznădejdea din inimile noastre;

Bucură-te, că dai hrană celor flămânzi;

Bucură-te, că îi îmbraci pe cei goi;

Bucură-te, liman al celor fără adăpost;

Bucură-te, cel ce l-ai pedepsit pe cel care nu voia să își ajute aproapele;

Bucură-te, că îi îndemni pe cei pedepsiți de Dumnezeu să-și cunoască păcatele;

Bucură-te, prieten care sari în ajutorul celor năpăstuiți și al celor apăsăți de singurătate;

Bucură-te, că tânărului care voia să se sinucidă i-ai întors gândul cel rău;

Bucură-te, că ai fost nou tată pentru fiica celui care își ucisese frațele;

**Bucură-te, nou ierarh Nicolae
care ai avut grijă de mântuirea ei și a
surorilor sale;**

**Bucură-te, apostol al ajutorului
dumnezeiesc;**

**Bucură-te, Sfinte Ierarhe Nectarie,
mare făcătorule de minuni!**

Condacul al 6-lea:

**Cine poate spune mulțimea minunilor tale, sfinte al lui Dumnezeu?
Că toți cei care te-au chemat în ajutor
au fost mângâiați în nevoile lor.
Și, împreună cu bolnavii care au primit
prin tine tămăduire minunată,
I-au cântat lui Dumnezeu: Aliluia!**

Icosul al 6-lea:

**Apăsătoare este crucea bolii,
Sfinte Nectarie, și încă mai grea este
atunci când nu vedem în ea leacul
trimis de Dumnezeu pentru tămăduirea
sufletelor noastre. Cerându-ți
să te rogi lui Dumnezeu pentru înțeleptirea
celor care cârtesc din pricina bolilor,
te rugăm să le vii în ajutor,
tămăduindu-i degrabă, ca să îți
cânte împreună cu noi:**

Bucură-te, că, arătându-te grabnic tămăduitor, îndată după adormirea ta ai vindecat un bolnav;

Bucură-te, că cei vindecați de tine au mărturisit harul tău;

Bucură-te, ceresc doctor fără-de-arginți, ajutător al doctorilor pământești;

Bucură-te, că ușurezi durerile celor care se închină la sfintele tale moaște;

Bucură-te, că cei care se roagă în fața icoanei tale primesc puterea de a răbda boala;

Bucură-te, izgonitor al duhurilor necurate și al căpeteniilor lor;

Bucură-te, cel ce ai tămăduit și tămăduiești cele mai grele suferințe;

Bucură-te, știind că la Dumnezeu nicio boală nu este fără leac;

Bucură-te, cel ce ai purtat crucea bolii fără să cârtești;

Bucură-te, că ai fost vindecat în chip minunat de Preasfânta Născătoare de Dumnezeu;

Bucură-te, că acum te rogi ei pentru tămăduirea celor bolnavi;

Bucură-te, apostol al vindecărilor trupești și sufletești;

Bucură-te, Sfinte Ierarhe Nectarie, mare făcătorule de minuni!

Condacul al 7-lea:

După trecerea ta la Domnul, în chip minunat te-ai arătat oamenilor care aveau nevoie de sprijinul tău, pentru a le fi călăuză pe calea mântuirii. Și noi, deși nu am primit un asemenea semn, ne-am împărtășit de bucuria lor când am aflat despre arătările tale și I-am cântat lui Dumnezeu într-un cuget cu ei: Aliluia!

Icosul al 7-lea:

Vedem că se împluținează credința și că se răspândesc apostazia și desfrâul. Dar, luând aminte la grija pe care ai arătat-o celor cărora te-ai arătat după moarte, nu ne vom teme de povara ispitelor, căci vom nădăjdui în ajutorul tău. Pe mulți i-ai ajutat, arătându-te lor, dar pe și mai mulți i-ai ajutat fără ca ei să știe de unde le vine ajutorul. Știind aceasta, îți mulțumim zicând:

**Bucură-te, că și după moarte
propovăduiești credința ortodoxă;**

**Bucură-te, mângâindu-i pe creș-
tinii cărora te arăți în chip minunat;**

**Bucură-te, că, auzind despre
arătările tale, mulți capătă nădejde
în ajutorul tău;**

**Bucură-te, cel ce te-ai arătat de
multe ori ucenicului tău, Cuviosului
Filothei;**

**Bucură-te, că te arăți celor care
au nevoie de mângâierea ta sfântă;**

**Bucură-te, că nu te arăți celor
care caută cu mândrie semne minu-
nate;**

**Bucură-te, că, după ce te-a văzut
fără să își dea seama că ai murit, jan-
darmul a crezut în Dumnezeu;**

**Bucură-te, că părintele care
purta numele tău a ascultat cererea
ta de a-ți ridica un paraclis;**

**Bucură-te, cel ce ai venit ca un
pelerin la biserica sa;**

**Bucură-te, că ai fost văzut și de
alți credincioși;**

**Bucură-te, că, primind binecu-
vântarea ta, părintele Nectarie a fost
tămăduit prin rugăciunile tale;**

Bucură-te, apostol al biruirii legilor firii prin harul Celui ce a făcut cerul și pământul;

Bucură-te, Sfinte Ierarhe Nectarie, mare făcătorule de minuni!

Condacul al 8-lea:

Simțind de departe mireasma sfintelor tale moaște, tânăra desfrânată a venit la mormântul tău, înfiorându-se. Și, dăruindu-ți podoaba ei de mult preț ca mulțumire că i-ai arătat drumul spre Hristos, s-a lepădat de păcatele ei, cântându-I lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul al 8-lea:

Nu avem pocăința desfrânatei, Sfinte Nectarie, și marea patimilor se luptă să ne tragă în adâncuri. Dar avem nădejde în ajutorul tău cel puternic și, rugându-te să ne ridici din căderea în care ne aflăm, îți cântăm unele ca acestea:

Bucură-te, primind darul păcătoasei împreună cu lacrimile ei;

Bucură-te, cel ce nu te scârbești a-i ajuta pe păcătoșii care se pocăiesc;

Bucură-te, că îi înveți pe creștini să se împotrivească desfrâului și patimilor;

Bucură-te, văzând roadele pocăinței noastre;

Bucură-te, cel ce îi îndrumi pe păcătoși spre scaunul spovedaniei;

Bucură-te, tunet care îi trezești pe cei care își ascund păcatele, batjocorind Taina Spovedaniei;

Bucură-te, duhovnic sfânt, care îi ajuți pe creștini să își găsească păștorii de care au nevoie;

Bucură-te, cel ce te rogi pentru îndreptarea noastră;

Bucură-te, că, ori de câte ori cădem în păcate, ne ajuți să ne ridicăm;

Bucură-te, mângâietor al celor care se luptă cu ispitele și se leapădă de mândrie;

Bucură-te, glas al Evangheliei care mustri păcatele pe care lumea le socotește nevinovate;

Bucură-te, apostol al pocăinței tămăduitoare de suflete;

Bucură-te, Sfinte Ierarhe Nectarie, mare făcătorule de minuni!

Condacul al 9-lea:

Urmaș al Sfântului Marcu al Efesului te-ai arătat, apărând credința cea curată de rătăcirile ereticilor, și, pentru râvna ta, Dumnezeu te-a primit în ceata Cuvântătorilor-de-Dumnezeu, împreună cu care cânti neîncetat: Aliluia!

Icosul al 9-lea:

Apărător râvnitor al predaniilor Sfinților Părinți ai fost, Sfinte Nectarie, spre mâhnirea celor care prețuiau mai mult cugetarea omenească decât pe cea insuflată de Dumnezeu. Pentru care te laudăm zicând:

Bucură-te, că ne înveți să unim dreapta-făptuire cu dreapta-cugetare;

Bucură-te, rudenie duhovnicească a Sfântului Marcu, noul apostol din Efes;

Bucură-te, prieten al Sfântului Fotie, înțeleptul patriarh al Constantinopolului;

Bucură-te, vestitor al învățăturilor Sfintei Biserici;

**Bucură-te, apărătorule al celor
ce iubesc predaniile Sfinților Părinți;**

Bucură-te, că, asemenea Sfântului Maxim Grecul, ai răbdat prigoană de la cei de o credință cu tine;

Bucură-te, că, urmând aceluia, ai vădit rătăcirile ereticilor;

Bucură-te, că, fără să te scârbești de cei de alte credințe, te-ai scârbit de minciunile lor;

Bucură-te, pildă pentru ierarhii care apără credința ortodoxă;

Bucură-te, potrivnic al celor care răstălmăcesc adevărul;

Bucură-te, bucurie a celor prizoniți pentru Hristos;

Bucură-te, apostol râvnitor al dreptei credințe;

Bucură-te, Sfinte Ierarhe Nectarie, mare făcătorule de minuni!

Condacul al 10-lea:

Din lucrarea vrăjmașului, pentru păcatele unor credincioși sau chiar ale unor nevrednici slujitori ai altarului, unii oameni se smintesc și se îndepărtează de Biserică. Pune-le înaintea chipul viețuirii tale jertfelni-

**ce, o, sfinte al lui Dumnezeu, și,
întorcându-i pe drumul cel bun, în-
vață-i să cânte împreună cu tine:
Aliluia!**

Icosul al 10-lea:

**În focul încercărilor, puțină
credință avem, sfinte al lui Dumne-
zeu, și în inimile noastre se cuibă-
resc ușor îndoiala și deznădejdea.
Nu vrem să fim osândiți pentru
aceasta de către Dreptul Judecător,
Sfinte Nectarie, ci vrem ca, prin ru-
găciunile tale, să fim întăriți în cre-
dință, în nădejde și în dragoste, pe
care dobândindu-le să îți cântăm:**

**Bucură-te, că mulți oameni ci-
tesc sau află despre viața ta minu-
nată;**

**Bucură-te, că ei te cheamă să le
fii ocrotitor;**

**Bucură-te, că cei slabi se întă-
resc prin dragostea ta;**

**Bucură-te, alinare a sufletelor
zdrobite de încercări;**

**Bucură-te, îndepărtând îndoia-
la din inimile noastre;**

Bucură-te, învățându-ne să nu fim tulburați de sminteala pe care o împrăstie diavolul;

Bucură-te, povățuindu-i pe creștini să părăsească păcatul și minciuna;

Bucură-te, balsam pentru inimile rănite de păcat;

Bucură-te, cel ce ne-ai învățat să nu amestecăm lumina cu întunericul;

Bucură-te, că gonești necredința cu care ne ispitesc duhurile necurate;

Bucură-te, mărturie a împărăției cerurilor;

Bucură-te, apostol al virtuții pentru păstori și păstoriți;

Bucură-te, Sfinte Ierarhe Nectarie, mare făcătorule de minuni!

Condacul al 11-lea:

Trupul tău a devenit templu al Duhului Sfânt și moaștele tale au izvorât bună-mireasmă, arătând harul pe care l-ai primit de la Dumnezeu. Și, închinându-se sfintelor tale moaște, credincioșii prind putere în lupta

duhovnicească, cântându-I lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul al 11-lea:

„Eu L-am rugat pe Dumnezeu ca moaștele mele să fie împărțite în întreaga lume”, i-ai spus femeii care se întristase, neștiind pricina pentru care, la multă vreme după adormirea ta, trupul tău părea să se supună legilor firii. Și din oasele tale a izvorât mir, de a cărui mireasmă s-au minunat credincioșii din toată lumea care s-au învrednicit să primească în bisericile lor câte o porțicică din sfintele tale moaște. Pentru care îți cântă:

Bucură-te, că Domnul a vrut ca lumea întreagă să afle despre sfințenia ta;

Bucură-te, că trupul tău a fost biserică vie;

Bucură-te, că inima ta a fost altar al lui Dumnezeu;

Bucură-te, că, atunci când maicile au vrut să îți pună epitrahilul pe sfintele moaște, ți-ai ridicat capul;

**Bucură-te, că, deși te desfătezi
de frumusețile raiului, nu te înde-
părtezi de cei care te cinstesc;**

**Bucură-te, că, rugându-se la
mormântul tău, maicile au prins
aripi duhovnicești;**

**Bucură-te, că, urmând povețele
tale, Cuvioasa stareță Xenia a primit
alese daruri duhovnicești;**

**Bucură-te, că ucenica ta a do-
bândit harisma vederii cu duhul;**

**Bucură-te, că, închinându-se la
racla ta, Cuviosul Filothei a râvnit
a-ți urma pe calea sfințeniei;**

**Bucură-te, că, și după ce ai tre-
cut la Domnul, i-ai îndrumat pașii
spre intrarea în împărăția cerească;**

**Bucură-te, văzându-i pe credin-
cioșii care, aflând despre viețuirea
ta, pun început bun mântuirii;**

**Bucură-te, apostol al sfințirii
creștinilor în vremurile din urmă;**

**Bucură-te, Sfinte Ierarhe Necta-
rie, mare făcătorule de minuni!**

Condacul al 12-lea:

**Tămăduind-o de boala ei pe fe-
meia ce purta numele Sfintei Paras-**

cheva, ai muștrătu-o măi apoi că nu s-a grăbit să mărturisească altora ajutorul tău. Și, primind cu smernie muștrătuarea ta, ea a scris de îndată cum ai vindecat-o, îndemnându-ne să Îi cântăm lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul al 12-lea:

Pentru a nu fi muștrați ca femeia aceea, chiar de nu avem priceperea de a mărturisi minunile tale, nu vom tăcea a le vorbi altora despre ajutorul pe care îl dai celor care se roagă ție. Pentru ca, împreună cu noi, și ei să te laude cu glas de bucurie, spunând:

Bucură-te, ocrotitorule făcător de minuni;

Bucură-te, ierarh făcător de minuni;

Bucură-te, mare făcătorule de minuni;

Bucură-te, că nu ne săturăm să îți aducem laude;

Bucură-te, floare aleasă a raiului;

Bucură-te, prieten al creștinilor care dau mărturie despre puterea ta;

Bucură-te, învățându-ne să mărturisim minunile tale;

Bucură-te, că nu vrei să ținem lumina sub obroc;

Bucură-te, primind rugăciunile credincioșilor care au nădejde în ajutorul tău;

Bucură-te, că nenumărată mulțime de oameni ți-au mulțumit pentru ajutor;

Bucură-te, muștrătorule al celor nerecunoscători;

Bucură-te, apostol al minunilor lui Dumnezeu;

Bucură-te, Sfinte Ierarhe Nectarie, mare făcătorule de minuni!

Condacul al 13-lea:

O, Sfinte Nectarie, sprijin al celor care Îl mărturisesc și Îl vor mărturisi pe Hristos prin viața lor, răbdând felurite prigoane din partea văzuților și nevăzuților vrăjmași, ocrotește-i cu puterea ta pe toți creștinii, ușurându-le suferințele și întărindu-i în lupta duhovnicească, pentru ca să Îi cânte împreună cu tine Dumnezeului celui Viu: Aliluia!

Acest Condac se zice de trei ori. Apoi iarăși se zice Icosul întâi: Precum oarecând marele ierarh Nicolae... și Condacul întâi: Veniți, ucenicilor ai lui Hristos... Apoi se zice această

Rugăciune

O, preasfinte și întru tot lăudate, mare făcătorule de minuni Nectarie, primește această puțină rugăciune de la noi, nevrednicii robii tăi, căci către tine, ca la un adevărat izvor de tămăduiri și grabnic folositor și ajutor preaminunat scăpând și către sfânt chipul icoanei tale privind, cu lacrimi fierbinți ne rugăm ție: vezi, sfinte, durerile noastre, vezi sărăcia și ticăloșia noastră. Vezi bubele sufletelor și ale trupurilor noastre. Ne rugăm ție, Sfinte Nectarie, grăbește de ne ajută cu neîncetatele și sfintele tale rugăciuni și ne sprijinește pe noi, robii tăi. Ia aminte la suspinele noastre și nu ne trece cu vederea pe noi, ticăloșii și

scârbiții, că știm, sfinte al lui Dumnezeu, că de ai și pățimit grele prigoniri pentru dragostea lui Hristos, dar prin ele ai aflat dar de la Dumnezeu și astăzi viețuiești luminat în Împărăția cea gătită sfinților, fiindcă ne-am încredințat că, și după mutarea ta din viața aceasta trecătoare, cine a năzuit la ajutorul tău și cu credință ți s-a rugat nu a rămas neajutat. Că cine te-a chemat pe tine întru ajutor și nu l-ai auzit? Sau cine te-a chemat pe tine, de minuni făcătorule, și tu l-ai trecut cu vederea? Sau cărui om, în dureri aflându-se și alergând spre ajutorul tău, nu i-ai ușurat suferința? Minunile și ajutorul tău ne-au făcut și pe noi, ticăloșii și scârbiții, să te chemăm în ajutor. Am auzit că trupul tău a rămas neputrezit, pentru a întări în noi credința în înviere. Am auzit și că, din dragoste pentru poporul credincios, mai apoi L-ai rugat pe Dumnezeu ca binecuvântarea sfintelor tale moaște să se răspândească în toată lumea. Știm, o, alesule ierarh, de mulțimea tămăduirilor pe care le-ai făcut, nou

doctor fără-de-arginți arătându-te. Nu cunoaștem nici suferință și nici durere pe care să nu le poți alina. Nu cunoaștem nicio boală căreia tu să nu îi poți aduce tămăduire, dacă tămăduirea este spre mântuirea celor ce se roagă ție. Dar, mai mult decât atât, nu numai că ai tămăduit boli despre care doctorii ziceau că nu pot fi tămăduite, ci și pe mulți bolnavi i-ai ajutat să se întărească în credință și în răbdare, și să ia plată de la Dumnezeu pentru osteneala lor. Și aceștia, fără să primească tămăduirea trupească, au primit tămăduirea sufletească și I-au mulțumit Domnului că, prin ghimpele bolii, au fost aduși de la iubirea acestei lumi la iubirea celor sfinte, de la calea cea largă a patimilor la calea cea îngustă a mântuirii.

Aceste minuni ale tale, sfinte, ne-au făcut și pe noi a crede că la orice facere de bine ești gata ajutător și grabnic folositor și sprijin minunat. De aceea, suntem încredințați că pe tot cel ce aleargă la tine, cerând cu credință ajutor, nu-l treci cu ve-

derea. Pentru aceasta și noi credem că și acum același ești, sfinte, precum atunci când i-ai ajutat pe cei care au alergat la tine. Credința noastră este slabă, dar, fiind scârbiți și în pagubă, alergăm la tine cu credință și cu lacrimi. Îngenunchind, ne rugăm ție, Sfinte Ierarhe Nectarie, ca să te rogi pentru noi lui Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce n-a trecut cu vederea rugăciunile tale cele jertfelnice, ci te-a ascultat și te-a întărit și te-a primit în cereștile locașuri. Către Acela roagă-te, ca să fim și noi ajutați și miluiți, pentru rugăciunile tale, și din pagube și necazuri izbăviți, ca să lăudăm și să binecuvântăm și să slăvim întru-tot-lăudatul și preaputernicul nume al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Și se face otpustul.

Cuprins

Danion Vasile: Un dar minunat 5

Valentina Burda: Copilul

Sfântului Nectarie.....9

Chimioterapia la Spitalul Fundeni..... 43

A început radioterapia 48

Întâlnirea lui Valentin

cu Sfântul Nectarie 50

Întâlnirea cu Părintele Arsenie Boca ..61

Mare-i puterea lui Dumnezeu

și mici și neștiutori suntem!..... 64

La școală 72

Ultima spovedanie77

Bagdasar, 10 ani81

Înmormântarea 89

Mărturiile celor care l-au cunoscut.... 97

Scrisoare către Sfântul Nectarie.....123

Despre puținătatea

credinței noastre133

ACATISTUL SFÂNTULUI IERARH

NECTARIE DIN EGHINA, NOUL

FĂCĂTOR DE MINUNI 148